ЦБ11
46901

БИБЛИОТЕКА «БАЛКАНСКИ ВЪПРОСИ»

Кн. X.

МАКЕДОНЦИТѢ

ВЪ

КУЛТУРНО-ПОЛИТИЧЕСКИЯ ЖИВОТЪ НА БЪЛГАРИЯ

АНКЕТА ОТЪ ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ КОМИТЕТЪ
НА МАКЕДОНСКИТѢ БРАТСТВА

КНИГОИЗДАТЕЛСТВО АЛ. ПАСКАЛЕВЪ и С-ие — СОФИЯ

СОФИЯ
ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА
1918.

33574
174 Д 1
I 346/919

БИБЛИОТЕКА «БАЛКАНСКИ ВЪПРОСИ»

Кн. X.

МАКЕДОНЦИТѢ

ВЪ

КУЛТУРНО-ПОЛИТИЧЕСКИЯ ЖИВОТЪ НА БЪЛГАРИЯ

АНКЕТА ОТЪ ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ КОМИТЕТЪ
НА МАКЕДОНСКИТѢ БРАТСТВА

КНИГОИЗДАТЕЛСТВО АЛ. ПАСКАЛЕВЪ и С-ие — СОФИЯ

СОФИЯ
ДЪРЖАВНА ПЕЧАТНИЦА
1918.

Македонцитѣ въ културно-политическия животъ на България.

I.

Споредъ извѣстията на византийскитѣ хронисти Теофанъ и Никифоръ, Българската държава се е образувала въ 679 год., когато ордата на Исперихa, слѣдъ като побѣдила византийския императоръ Константинъ IV Погонатъ, се затвърдила въ сѣверо-източна България. Тукъ тя заварила славянски племена, които бѣха прѣминали по-рано Дунава и като мощна вълна залѣли цѣлия Балкански полуостровъ. Общото съжителство на прабългаритѣ туранци съ сѫщитѣ тѣзи слявяни въ V вѣкъ — отъ една страна; общата опасность откъмъ Византия — отъ друга, — били главнитѣ стимули, които създали сближението на тѣзи двѣ различни раси. И дѣйствително, прѣди още да изтече единъ вѣкъ, славянскитѣ племена въ Македония протягатъ рѫка за помощь къмъ българския ханъ *Телериг*ъ (772—777 г.). Ала Византия била достатъчна мощна тогазъ, за да осуети този стремежъ на подчиненитѣ ѝ македонски славяни. Едва при хана Пресияна (836—852 г.) послѣднитѣ, слѣдъ ново възстание, влизатъ въ прѣдѣлитѣ на Българското княжество. До тукъ ние имаме Българска държава, но нѣмаме още формирана българска народность въ този ѝ видъ, въ какъвто сѫ я завѣщали намъ вѣковетѣ. Българската държава се състои отъ потомци на Исперихoвитѣ прабългари и отъ несъмнѣно по-многочисленитѣ славяни, часть отъ които вече приели християнството, особено тѣзи въ Македония. Двѣ раси — прабългарска и славянска, изповѣдващи три религии — прабългарска езическа, славянска езическа и християнска, — сѫ основнитѣ елементи въ Българската държава. За тѣхното сливане въ една народность сѫ били нужни по-силни сцепителни срѣдства, отколкото политическата власть. Тѣзи срѣдства, които влияятъ на душитѣ, сѫ били християнството и писменостьта; съ тѣхъ си послужва и князъ Борисъ (852—888 г.), за да внесе вѫтрѣшно единство въ своето княжество. И двѣтѣ тѣзи морални сили излѣзли прѣдимно отъ македонскитѣ славяни: тѣ първи масово бѣха приели християнството, изъ тѣхната срѣда бѣха излѣзли създателитѣ на славяно-българската азбука. Апостолитѣ Кирилъ и Методий били родени въ Солунъ и мнозина видни лингвисти приематъ, че тѣх-

ниятъ прѣводъ на Свещеното писание е билъ направенъ на старобългарски езикъ (IX-то столѣтие)[1]. Характерни бѣлѣзи отъ този езикъ и сега сѫ запазени въ Солунското и Костурското нарѣчия.

Ученицитѣ на Св. Св. Кирилъ и Методий — особено Св. Климентъ и Свети Наумъ — вършели своето апостолство въ Македония. Свети Климентъ направилъ отъ *Охридъ*, въ края на IX и началото на X вѣкове, главенъ просвѣтителенъ центъръ, отъ гдѣто се пръскала свѣтлина по цѣлата българска земя.

Когато източна България, прѣзъ втората половина на X вѣкъ, попаднала отначало подъ развращающето влияние на Византия, а послѣ и подъ нейнитѣ удари, Македония била, която издигнала високо знамето за национална независимость: Царь Самуилъ (976—1014 г.) обединилъ отново българския народъ и 38 години наредъ се борилъ, за да запази цѣлостьта на Българската държава. Македонска България, пише Г-нъ Рамбо, „била по-войнствена, по-феодална, *съ по-силно национално чувство, по-антигръцка* отъ тази България, на която Великия Прѣславъ билъ столица“[2]. *София, Воденъ, Прилѣпъ, Пръспа, Охридъ*, — били послѣдователно столици на Западното Българско царство (963—1018 г.).

Охридъ билъ седалище и на учрѣдената отъ Самуила *Българска патриаршия*, която просѫществувала съ името Българска архиепископия до 1767 г., когато по кознитѣ на Цариградската патриаршия била унищожена отъ турското правителство.

Въ 1018 г. Западното Българско царство било завоювано отъ византийскиятъ императоръ Василий II, който се нарекълъ, по народностьта на населението, *българоубиецъ*. Противъ византийското владичество възстанали *първи македонскитѣ българи* подъ водителството на Царь Самуиловия внукъ *Петъръ Делянъ*. Центъръ на това възстание е билъ градъ *Скопйе*. За това събитие византийскиятъ историкъ Иоанъ Скилица разказва:

„Прѣзъ тая година (1040), слѣдъ двадесеть и едно годишно робство и подчинение, и българитѣ дигнаха възстание по слѣдния начинъ. Единъ българинъ Петъръ, по прозвище Делянъ, робъ у нѣкой цариградянинъ, избѣга отъ Цариградъ и, като се скиташе изъ България, пристигна въ Морава и Бѣлградъ, които сѫ крѣпости на Панония, която лежи отвъдъ Дунава, и сѫ съсѣдни на земята на Маджаритѣ. Той се издаваше за синъ на Гаврила, синъ Самуиловъ, роденъ отъ дъщерята на Маджарския краль, която Радомиръ още приживѣ на Самуила бѣ изпъдилъ поради ненависть и се бѣ оженилъ за красивата ларисянка (плѣнница) Ирина. Той подбуди къмъ възстание българското племе, което неотколѣ бѣ свило вратъ въ робство и се стараеше много да се добере пакъ до свобода. И поради това, като дадоха вѣра на думитѣ на Петра Деляна, опрѣдѣлиха го за царь на България и, като се дигнаха

---

[1]) Louis Leger. La Grande Encyclopedie, T. 8, p. 405. Ср. Louis Leger. Le monde slave, Paris, p. XVII.

[2]) A. Rambaud, Etudes sur l'Histoire byzantine, p. 289.

съ него прѣзъ *Нишъ* и *Скопйе,* което е главенъ градъ на България, провъзгласиха го съ викове за царь и избиха немилостиво и безчовѣчно всѣки намѣренъ тамъ гръкъ". [1])

Тридесеть години слѣдъ това възстание, което имало кратковрѣменен успѣхъ, избухнало второ, пакъ отъ *Скопйе,* начело съ българскитѣ скопски болѣри и тѣхниятъ главатаръ *Георги Войтъхъ.* Единъ отъ военачалницитѣ на възстаницитѣ, Петрила, достигналъ до *Охридъ, Дъволъ* и *Костуръ,* посрѣщанъ отъ цѣлото българско население съ почести. Ала и това възстание не успѣло. Освобождението на България отъ византийското иго най-послѣ било постигнато отъ братята болѣри Петъръ и Асѣнь въ 1185 г., които дѣйствували въ сѣверна България и имали за база Кумания, днешна Ромжния. Първата задача на Второто Българско царство била да прибере въ своитѣ прѣдѣли македонскитѣ българи. При царетѣ Калоянъ, Иванъ Асѣнь II, Калиманъ I и Михаилъ Асѣнь (1196—1257 г.), цѣла Македония влиза въ състава на Българската държава.

II.

Въ 1393—1396 г. г. турцитѣ завоювали България съ мечъ и огънь. Всички боляри и по-видни граждани, които не пожелали да приематъ мохамеданството, били избити, а Търновскиятъ Патриархъ Ефтимий и владицитѣ били заточени. Българскиятъ народъ билъ обезглавенъ. Османската държава, бидейки религиозна държава, и падишахътъ на „правовѣрнитѣ"—замѣстникъ на Мохамеда, не познавала националния принципъ. За нея населението се дѣлѣло на двѣ категории: господари — завоеватели и рая въ политико-социално отношение, мюсюлмани и християни — въ религиозно отношение. На това схващане се дължи обстоятелството, че гръцкиятъ патриархъ, слѣдъ завладяването на Цариградъ отъ турцитѣ въ 1453 год, билъ признатъ за духовенъ глава на всички християни и билъ считанъ за „милетъ башия" на цѣлия „ромейски народъ",— терминъ, съ който турцитѣ назовавали всички подвластни тѣмъ християни. По този начинъ българскиятъ народъ падналъ подъ двойно робство — политическо турско и духовно гръцко. Това робство трая петь вѣка.

Възраждането на българския народъ започва едва въ XVIII в. и първиятъ потикъ къмъ това се дава отъ Македония. Тази българска страна, съ силна национална традиция, подържана между другото и отъ Охридската българска архиепископия, се намирала отъ една страна по-далечъ отъ центъра на фанариотското гръцко духовенство, — Цариградъ, и отъ друга — по-близко до славянитѣ въ Австрия, посрѣдствомъ които влѣзла въ контактъ съ цивилизацията

---

[1]) G. Cedreni. Historiarum Compendium, II, p. 527, Ed. Bonnae.

на западна Европа. Сводолюбивитѣ идеи на Англо-Саксонската раса, тъй гениално популяризирани отъ френскитѣ писатели въ XVIII в., прѣзъ Виена, Прага, Буда-Пеща, Нови-Садъ, Карловицъ, Землинъ, Бѣлградъ и Рагуза проникнали въ западната область на българското отечество и упражнили своето въздѣйствие върху умоветѣ, въ съотвѣтствие, разбира се, съ низкото още културно развитие на населението и съ най-належащата негова потрѣба, да се самосъзнае национално, да поведе борба за освобождението на своя духъ прѣди всичко.

Въ 1741 год. *Христофоръ Жефаровичъ*[1]), родомъ отъ Дойранъ, издалъ въ Виена своята „Стематография“ съ гербоветѣ на България и другитѣ южно-славянски страни, както и образитѣ на тѣхнитѣ светци. Сръбскиятъ Карловицки митрополитъ, Павелъ Ненадовичъ (1749—1768), въ посвещението си до автора на Стематографията го нарича „ревностенъ защитникъ на своето *българско* отечество“. Жефаровичъ, който бѣ посѣщавалъ Срѣмъ, Бѣлградъ, Солунъ и други мѣста, свършилъ своя скитнически животъ въ Москва прѣзъ 1753 год.

Въ сѣверо-македонскитѣ прѣдѣли се е родилъ въ 1721 год. *бащата на българската история, Отецъ Пайсий*. Въ своята „История Славяно-Болгарская“, написана въ Хилендарския и Зографския монастири на Атонъ, той се провиква: „О неразумни юроде, поради що се срамишъ да се нарѣчешъ българинъ и не четешъ и не думашъ на своя езикъ? Или не сѫ имали българитѣ царство и господство?“ И още: „Ти българине не прѣлъщай се, знай своя родъ и езикъ и учи се на своя езикъ!“ Този гръмливъ зовъ се разлѣ по цѣлата българска земя и ободри смутенитѣ български души отъ гръцки и сръбски ругания.

Македонецъ бѣ и *Хаджи Якимъ Кърчовски* (отъ с. Осломеви, *Кичевско*), първиятъ български писатель, който захванаълъ да печати книги на новобългарско нарѣчие още отъ 1814 год. Той е учителствувалъ въ Дебърския монастиръ „Св. Иванъ Бигоръ“ и въ Кратово, а синоветѣ му продължили неговата дѣйность въ Крива Паланка, Кочани и др. сѣверо-македонски градове. Първата книга на Хаджи Якима „Повѣсть ради страшнаго и втораго пришествия Христова“ е била написана, както самъ се изразява, на простѣйши язикъ Болгарский, ползования ради простѣйшихъ человѣковъ и некнижнихъ“, и е напечатана въ Будинъ 1814 год.

Втората Якимова книга — „Митарства“, споредъ писаното въ началния ѝ листъ, е била прѣведена отъ „Йоакима даскала Кърчовскаго“ и печатана съ иждивението на християнитѣ „Щипски и на други български градове“ и съ помощьта на търговци отъ Кратово, Крива-Паланка и Сѣчища, въ Будинъ 1817 год.

---

[1]) Прѣзъ врѣме на възраждането и по-късно е било на мода, подъ сърбохърватско влияние, ученитѣ и изобщо именититѣ хора да прикачватъ къмъ името си *ичъ* сравни: Минчовичъ, х. Пенчовичъ, Начовичъ и др.

Прѣзъ сѫщата 1817 година е била напечатана, пакъ въ Будинъ, третата книга на Хаджи Якима: „Чудеса Прѣсвятия Богородици, прѣведена отъ книга Амарталонъ сотирия, на български язикъ“ . . . Спомощници за издаване на книгата сѫ българи отъ градоветѣ: Кратово, Самоковъ, Дупница, Крива-Паланка, Кочани, с. Кокошине (Кумановска околия), Скопйе, Струмица.

Четвърта книга на Хаджи Якима, излѣзла пакъ въ Будинъ прѣзъ 1819 г., е „Различна поучителна наставления“. За нея помогнали търговецътъ Нешо Марковичъ отъ Кратово и спомощници отъ разни села и градове отъ Македония: Щипъ, Ново-село при Щипъ, Щипскитѣ села Балванъ, Врасаково, Нѣманци, Стануловци, Деляни, овчеполскиятъ монастиръ Гюрище, Кратово, с. Шлюгово (Кратовска околия), селата Довезенци и Пезово (Кумановска околия) Радовишъ, Струмица, Велесъ, Битоля, Скопйе, Гостиваръ, с. с. Гаре, Тресанче, Лазарополе, Галичникъ (Дебърска околия) и гр. Горна-Джумая.

Отъ сѣверозападна Македония, отъ с. Теарци *(Тетовска околия)*, е билъ и *Кирилъ Пейчиновичъ*, по-младъ съврѣменикъ на Хаджи Якима, който е продължилъ дѣлото на този послѣдния — въвеждането на простонародния българския езикъ въ книжнината. Въ 1816 год. излѣзла въ Будинъ неговата книга „Огледало“, написано „на най-простъ и некниженъ български езикъ на долна Мизия“.

По-късно, въ 1840 год., била напечатана друга Кирилова книга, въ току-що основаната българска печатница въ Солунъ, подъ заглавие: „Утешение на грѣшнитѣ“. На втория листъ въ прѣдговора, гдѣто се говори за изворитѣ, които прѣвелъ и по които стъкмилъ книгата, четемъ: „приведе ги съ тълкувание на простъ български язикъ отъ Долня Мизия, Скопски и Тетовски, да я чете и простия народъ“.

Неофитъ Рилски, „бащата на българскитѣ педагози и филолози“, авторътъ на първата българска граматика, е сѫщо македонецъ: той е роденъ въ с. Банско, Разлога, прѣзъ 1793 год. Слѣдъ като учителствувалъ въ Рилския монастиръ 12 години (1816—1828 г. г.), отворилъ първото българско модерно образцово училище въ Габрово (1835 г.) и учителствувалъ двѣ години въ Копривщица, той се върналъ въ Рилския монастиръ. Въ 1852 год. той бива назначенъ професоръ по славянски черковенъ езикъ въ гръцката семинария на о-въ Халки — при Цариградъ — и заема този постъ 7 години. Неофитъ умрѣлъ въ Рилския монастиръ на 88 год. възрасть. По-важни негови трудове сѫ: „Българска граматика“, Крагуевацъ 1835 г.; „Взаимно-обучителни таблици“, Крагуевацъ 1835 г.; „Живота и дѣлата на Св. Иванъ Рилски“, Бѣлградъ 1836 г.; „Новий завѣтъ“, Смирна 1840 г., — прѣведенъ по поржка на протестантската мисия; „Славянска христоматия“, Цариградъ 1852 год.; „Описание на българския Рилски монастиръ“, София 1879 г.; „Рѣчникъ на българския езикъ“.

Другъ български родолюбецъ и просвѣтенъ мѫжъ, *Хаджи Попъ Теодоси* отъ *Дойранъ*, виждайки, че гърцитѣ разполагатъ съ много печатници, а българитѣ нѣматъ нито една такъва, и че българитѣ не могатъ да си служатъ съ гръцкитѣ книги, понеже не ги разбиратъ, рѣшава да отвори българска печатница. Подкрѣпенъ въ това си намѣрение отъ всички добри българи въ страната, Хаджи Попъ Теодоси осѫществява своя благороденъ проектъ и въ 1838 год. въ Солунъ вече има българска печатница — тя е първата такъва въ цѣлото българско отечество. Хаджи Попъ Теодоси не е само печатарь, той е прѣди това учитель на българчетата въ Солунъ и самъ писатель на „славяно-болгарский“ или само на „простий езикъ болгарский“.

Слѣдъ Неофита Рилски, вторъ български филологъ, който научно работи съсъ славянски ржкописи въ Света Гора, е *Константинъ Петковичъ* отъ *Башино село*, при *Велесъ*. Неговиятъ трудъ „Обзоръ Атонскихъ дрѣвностей“, приложение къмъ VI томъ на записките на Руската Императорска Академия на Наукитѣ, № 4, е печатанъ чакъ въ 1865 год., ала е писанъ въ 1852 год. На много мѣста въ съчинението си Петковичъ издава своята българска народность. Така, като говори за една българска книга, що намѣрилъ въ монастира „Св. Павелъ“, прибавя: „Тя е твърдѣ важна за насъ, *българитѣ*, понеже прѣдставлява образецъ на простонароденъ езикъ“.[1])

Македония родила и първитѣ фолклористи на българския народъ, братята *Димитръ* и *Константинъ Миладинови* отъ *Струга*. На 1861 година Миладиновци напечатали най-значителниятъ за своето врѣме сборникъ, озаглавенъ: „*Български народни пѣсни*“, събрани отъ братя Миладиновци, Димитъръ и Константинъ, и издадени отъ Константина. Въ Загребъ, въ книгопечатницата на А. Якича, 1861 год., стр. VIII + 542“.

Както се вижда отъ прѣдговора, пѣснитѣ въ сборника сѫ били събирани главно отъ македонскитѣ прѣдѣли: *Струмишко*, *Кукушко*, *Струшко*, *Битолско*, *Прилѣпско*. Този сборникъ на български пѣсни е билъ издаденъ съсъ срѣдствата и покровителството на сърбо-хърватския архиепископъ Йосифъ Щросмайеръ, затова и книгата е била посветена на сѫщия архиепископъ. Заслужава да се отбѣлѣжи, че не само авторитѣ на сборника схващатъ своята земя като българска и словенското ѝ население като българско, но и че самиятъ фолклоренъ материялъ на сборника се издава съ българския си езикъ и българско национално чувство, и то прѣзъ епоха, когато нѣмало споръ, дали Македония е населена съ сърби или българи и когато гръцкитѣ църкви и училища били залѣли току-речи цѣлия този край. Пѣснитѣ въ сборника говорятъ винаги съ мили изрази, задушевность и топлота, когато се възпѣва случка, гдѣто българинъ или българка взиматъ

[1]) Стр. 38 на посоченото съчинение.

участие. Наопаки за чуждитѣ народности се говори съ извѣстна неприязънь, напр. за Виша Гъркиня или за Стойна Сърбинка.[1])

Първитѣ ново-български писатели, проява на националното самосъзнание у македонскитѣ българи, отъ своя страна не малко допринесли за все по-голѣмото и по-голѣмо засилване, въ дълбочина и ширина, на поменатото съзнание. На това, негли, се дължи и обстоятелството, че въ Македония се поде борбата противъ гръцкото духовно робство, борбата за българска черква и училище, за свободно и безпрѣпятствено културно развитие.

Скопйе даде сигналътъ за тази борба въ 1828 год. Недоволни отъ гръцкитѣ владици, които освѣнъ дѣто не знаели мѣстния езикъ, но посѣгали и на монастирскитѣ права и имоти, българитѣ отъ Скопйе и околията, подъ водителството на своя първенецъ Хаджи Трайко, поискали общенародно отъ патриаршията да имъ се прати владика отъ български родъ. Борбата между население и патриаршия се изострила: отъ 1828 г. до 1833 год, вътрѣ въ шесть години, се промѣнили четири гръцки владици: Анани, Гедеонъ, Генади, Неофитъ. Българитѣ искали да се постави за владика овдовѣлиятъ свещеникъ Димитъръ, скопйенинъ, който тогава изпълнявалъ протосингелска длъжность и билъ обичанъ отъ всички. Прѣзъ 1833 год. Цариградската патриаршия се ухитрила и изпратила владиката Гаврила, който се прѣпоржчалъ на народа за българинъ по майка. Той говорилъ на населението: „Дзанамъ, и я сумъ бугаринъ, майка ми е бугарка, и нѣма да боравимъ на монастиротъ“. Гаврилъ поукротилъ народа: челъ по български и гръцки, отнасялъ се добрѣ и взелъ за свой помощникъ-епископъ едного българина, — Софроний, — който билъ отъ София. Примѣрътъ, даденъ отъ скопйени, билъ послѣдванъ и отъ други български градове: Самоковъ (1833 г.), Търново (1840 г.) и малко по-малко това движение обхванало цѣла България. Ала борбата между българското население и патриаршията си останала най-ожесточена въ Македония, въ нѣкои южни покрайнини на която тя продължила и слѣдъ учрѣдяването на Българската екзархия.

Движението за национална черква и за родно училище добило политически характеръ, когато се прѣнесло въ Цариградъ, гдѣто, въ срѣдата на миналия вѣкъ, българската колония броела не по-малко отъ 30,000 души. Тази колония се състояла въ голѣмата си часть отъ работници, занаятчии и дюкянджии. По-вечето отъ тѣхъ, били отъ Македония, особено отъ *Костурско, Ръсенско, Тетовско, Охридско, Прилъпско* и *Битолско*. Надъ тази маса отъ дребни сжществувания се издигала класата на едрата буржуазия — търговци, държавни доставчици, банкери, кожухари отъ Охридъ, — ала тази класа била твърдѣ ограничена. Водители и организатори на българитѣ въ Цариградъ противъ гръцката патриаршия били Неофитъ Бозвели отъ Котелъ, Иларионъ Макариополски отъ Елена, сѣвероизточна България, и Неофитъ Рилски, Захари Струмски отъ Македония.

[1]) Професоръ Йор. Ивановъ. Българитѣ въ Македония. Стр. 293.

Същеврѣмено се създава едно постоянно и живо сношение между центъра на борбата — Цариградъ и цѣлата страна. Българитѣ, за отстояване на своята справедлива кауза, се позовавали на историята и правото на народитѣ за самоопрѣдѣление. Двата реформаторски акта на Високата Порта — Хати-Шерифа отъ 1839 год. и Хати-Хумаюна отъ 1856 год. имъ служили за опора въ тѣхнитѣ легални претенции. Патриаршията, отъ своя страна, плашела турското правителство съ „панславизма“ и послѣдното се колебаело да удовлетвори българитѣ. Разрѣшението на българския черковенъ въпросъ се затегнало. Нуженъ билъ новъ тласъкъ; той дошълъ пакъ отъ Македония, а именно отъ града *Кукушъ*, недалечъ отъ Солунъ.

Въ 1858 год. кукушкитѣ българи били въвели националния езикъ въ литургията и оттогазъ непрѣстанали да искатъ български епископъ за своята епархия. Патриаршията, обаче, оставала глуха на тѣхнитѣ желания. Поради това кукушани на 22 юлий 1859 г. отправятъ до папата Пий IX просба, въ която, слѣдъ като описвали недостойното поведение на гръцкия клиръ и неговитѣ злодѣяния противъ българския народъ, прѣдложили да признаятъ папата за свой духовенъ глава, но при слѣднитѣ условия:

„1) Ний приемаме съпричастието на сѣдалището на Св. Петра върхъ което Исусъ Христосъ основа църквата си, въ което е върховно сѣдналъ Пий IX и управлява тая истата Църква Христова...

2) Ний желаемъ и слѣдователно молимъ Пия IX никакво измѣнение да не се направи въ наредбити (обичаи, тържества, богослужение) църковни и въ раздаването на тайнствата и въ състоянието на нашити священици и въ езика, по когото ще се правятъ църковнити молитви между насъ, който езикъ е старият *български* или славянскиятъ.

3) Нашата епархия да бѫде повѣрена на епископъ, избранъ споредъ нашити стари обичаи, изборъ, за одобрението на който ние молимъ Негово Светейшество Пий IX.

4) Архиепископътъ и духовенството, които ще управляватъ епархията и енориити, трѣбва да сѫ *всички българи* . . .

5) *Българскиятъ* езикъ съ народнитѣ си букви и характери — ще бѫде всѣкога *главниятъ езикъ* и основата за учението на младежити . . .“

Тази постѫпка на кукушани, послѣдвана отъ подобни постѫпки въ Енидже-Вардаръ и Битоля, смутила, както Фенеръ, така и българскитѣ патриотически срѣди. Цариградскиятъ патриархъ, за да прѣдотврати унията, която слѣдъ Кукушъ могла да пригърнатъ и други български градове, повикалъ водителя на българското национално движение Илариона Макариополски и го изпратилъ въ Кукушъ съ обѣщание да назначи българинъ за епископъ въ този градъ. Не слѣдъ дълго за такъвъ билъ назначенъ *Партений Зографски* отъ *Гиличникъ*, бившъ директоръ на българското училище въ Цариградъ и сътрудникъ въ „Цариградски вѣстникъ“ и „Книжици“. По този начинъ Кукушъ въ Македония, при вратитѣ

на Солунъ, бѣ първиятъ градъ, който се сдоби съ български епископъ, защото не се подвоуми да жертвува часть отъ религиознитѣ си убѣждения въ полза на националното си самосъхранение.

Когато патриаршията уреждала инцидента съ Кукушъ, тя се бѣ задължила по принципъ прѣдъ Илариона да назначава за българитѣ епископъ отъ тѣхната народность, щомъ овдовѣе нѣкоя отъ епархиитѣ имъ. Три мѣсеца слѣдъ това умрѣлъ Охридскиятъ митрополитъ Инокентий. Българскитѣ кожухари отъ Охридъ, живущи въ Цариградъ, веднага се прѣдставили въ Фенеръ, за да припомнятъ даденото обѣщание. Подиръ малко самиятъ градъ *Охридъ* изпраща до патриаршията просба покрита съ петь хиляди подписи да се назначи българинъ за владика. Патриаршията назначила пакъ гръкъ. Това вѣроломство възбудило извънмѣрно духоветѣ. Тогазъ Иларионъ, водительтъ на националното движение, свикалъ нѣколко първенци отъ българската колония въ Цариградъ и имъ казалъ: „Азъ бѣхъ въ Кукушъ и извлѣкохъ отъ Македония слѣдното поучение: когато нѣкои не желаятъ единъ епископъ, тѣ го изгонватъ; когато желаятъ да се освободятъ отъ единъ патриархъ, неговото име не споменуватъ въ черквата“.[1])

Взето е рѣшение да се скѫса официално съ Фенеръ и да не се споменува въ бѫдаще името на гръцкия патриархъ въ литургията.

Освѣнъ Скопйе, което даде сигналътъ за борба противъ гръцкия културенъ гнетъ и което води тази борба отъ 1828 до 1874 год. съ едно рѣдко постоянство; Кукушъ и Охридъ, които дадоха новъ тласъкъ въ тази борба, други македонски градове, които играха първенствующа роль въ българското национално движение за създаване Българска Екзархия, сѫ слѣднитѣ:

Велесъ, въ чиито черкви и училища българскиятъ езикъ не е прѣстаналъ никога да се употрѣбява, възстаналъ масово на 19 декемврий 1868 год. противъ гръцкия владика и го изгонилъ.

Прилѣпъ, който сѫщо бѣ запазилъ прѣзъ врѣме на двойното робство българската писменость и българския езикъ въ черквата и въ училището, още въ началото на миналия вѣкъ заставилъ гръцкия митрополитъ да се откаже отъ своя проектъ да въведе гръцкия езикъ въ литургията. Голѣма е заслугата за това на Хаджи Христо Логотетъ, влиятеленъ и богатъ търговецъ въ Прилѣпъ, който често съвѣтвалъ своитѣ съграждани съ думитѣ: „пазете българския езикъ като зеницата на окото си! Безъ това тѣзи хора (гърцитѣ) ще ни глътнатъ!“ Хаджи Христо въ 1838 г. издѣйствувалъ отъ Високата Порта ферманъ за построяването на българската катедрала. Подъ влиянието на малцината гърчеещи се куцовласи, прѣселени отъ Москополъ въ Прилѣпъ, гръцкиятъ владика Венедиктъ издѣйствувалъ отъ турското правителство, посрѣдствомъ патриаршията, една заповѣдь да се чете и пѣе на гръцки отъ едната страна въ храма. На 9 февруарий 1868 год.

[1]) S. Radeff. La Macedoine et la Renaissance bulgare au XIX siècle, p. 139.

Венедиктъ трѣбвало да прочете тази заповѣдь прѣдъ паството въ храма. Но народътъ, прѣдупрѣденъ за това, що имало да стане, прѣкѫсналъ литургията съ викове, че не може да търпи гръцкия езикъ въ една черква, съградена отъ него, и заплашилъ владиката съ линчуване, ако се осмѣли да произнесе една гръцка дума. Венедиктъ напустналъ Прилѣпъ, за да не се върне вече никога въ него.

Рускиятъ ученъ Викторъ Григоровичъ, който пропѫтувалъ Македония прѣзъ 1844—1845 год. по порѫка на Казанския университетъ, въ своя докладъ до факултета, пише слѣдната кратка бѣлѣжка върху населението въ *Битоля:* „Въ Битоля, гдѣто е установенъ единъ голѣмъ гарнизонъ въ построенитѣ отъ българитѣ казарми, живѣятъ *българи*, македоно-власи и албанци. Казаха ми, и азъ самъ можахъ да забѣлѣжа това, че болшинството се състои отъ българи, но ако не се лъжа въ моитѣ наблюдения, властитѣ въ този градъ, както и въ съсѣдния градъ Крушево, сѫ добили особено влияние, благодарение на своето неутрално поведение.“ [1]) Това влашко меншество, напълно елинизирано тогазъ, било твърдѣ могѫще. Тѣзи гърчеещи се власи имали въ своитѣ рѫцѣ голѣма часть отъ търговията и държали подъ своя власть икономическия животъ на околностьта. Елинизиранитѣ куцо-власи въ града заемали и всички черкви, макаръ и съградени главно съ срѣдствата на многочисленото българско население. Когато българитѣ отворили свое училище въ 1863 год., тѣ не срѣщнали съпротива. Не така било, обаче, съ желанието на българитѣ да въведатъ национална литургия въ черквата. Въ 1868 год., на Коледа, българитѣ завзели черквата Св. Недѣля, намираща се край града, и прѣмахнали въ нея пѣенето на гръцки. Ала на слѣдната недѣля куцовласитѣ, добрѣ въорѫжени, възстановили статуквото. Но на другия день българитѣ наново подели борбата и побѣдили. Мѣстнитѣ власти, въ интереса на спокойствието въ града, трѣбвало да одобрятъ свършения фактъ. Въ 1869 год. вече официално се конституирала българска община въ Битоля.

Въ сѫщата 1869 год., на 17 октомврий, една тълпа отъ 400 работници и занаятчии въ *Костуръ*, нахлува въ резиденцията на гръцкия владика съ виковетѣ: „Не те искаме за архиепископъ, защото ние сме българи!“

Българското народно дѣло възтържествувало слѣдъ подобна борба и въ градоветѣ Воденъ, Енидже-Вардаръ, Струмица, Неврокопъ и пр. Даже въ Солунъ, гдѣто търговията бѣ дала едно надмощие на гръцкия елементъ, българската колония отъ прѣселенци отъ Кукушъ, Дебъръ, Крушево, Кичево и други македонски градове сполучила да отвори наново [2]) въ 1865 год. българско училище, въпрѣки безбройнитѣ прѣчки отъ гръцка страна.

---

[1]) Очеркъ путешествія по Европейской Турціи 2-о изданіе, Москва, 1877 год., стр. 96.

[2]) Първото, въ 1833, било закрито по кознитѣ на гърцитѣ.

Прѣзъ тѣзи дългогодишни спорове и люти борби за българска народна църква се отличили много македонски дѣйци, нѣкои отъ които заплатили съ живота си. По-бѣлѣжити отъ тѣхъ, освѣнъ поменатитѣ, сж слѣднитѣ:

Натанаилъ Богданъ Стояновичъ, по-послѣ митрополитъ Охридски и Пловдивски, родомъ отъ с. *Кучевища, Скопска околия*, работилъ половинъ вѣкъ за българскитѣ права противъ гръцкото духовенство. Още като ученикъ въ Прилѣпъ прѣзъ 1837 г. той прѣвелъ, заедно съ учителя си, книгата „Служение еврейско . . . . въ простий и краткий язикъ *болгарский* къ разумению простому народу“. Като ученикъ и студентъ въ Русия Натанаилъ работилъ пламенно за българския си родъ и освѣдомявалъ руската преса върху борбитѣ на българитѣ. Той е авторъ на книгата „Приятелское писмо отъ блъгарина къ грьку“. Тази книга и неговата автобиография сж цѣнни извори за историята на българското национално възраждане.

Павелъ Хаджи Василковъ (Партений Зографски) отъ Галичникъ (1820—1875 г.) се проявява като горещъ проповѣдникъ на българщината и като книжовникъ, който се стреми да даде прѣднина на македонското нарѣчие въ общобългарския литературенъ езикъ.

Най-разпаленъ пазитель на българщината противъ гръцкитѣ посѣгателства е билъ *Йорданъ Хаджи Константиновъ Джинотъ*, отъ Велесъ (1818—1882 г.). Той е билъ учитель, агитаторъ, проповѣдникъ и писатель. Обиколилъ много градове въ Македония— Скопйе, Тетово, Дойранъ, Прилѣпъ, Битоля и др., — събиралъ стари надписи и паметници, проповѣдвалъ противъ гръцкитѣ владици и събуждалъ народа. Въ 1848 год. Джинотъ билъ повиканъ за учитель отъ първенцитѣ въ Скопйе. За националното пробуждане на простия народъ той каралъ ученицитѣ си да уреждатъ прѣдставления съ силна патриотическа тенденция, като слѣдното, напр.: Младъ момъкъ, облѣченъ въ черни женски дрехи, прѣдставлявалъ спящата България. При нея идатъ разни апостоли и проповѣдници да я будятъ. Дохожда единъ и говори: „Ставай, клѣта Българио! Ставай! Не е вече врѣме за спане“. „Но България спи тежъкъ сънъ. Будачътъ заплаква и си отива. Дохожда другъ и вика: Ставай, майко Българио! Събудиха се руси, сърби, гърци, само ти спишъ!“ и почва да я тегли; България едвамъ се размърдва по-малко, но продължава да спи. Дохожда трети и вика още по-силно, тегли я, плаче, сърди се, и най-послѣ трѫби на ушитѣ ѝ съ една трѫба. България си отваря очитѣ, будачътъ ликува, ликуватъ и всички присѫтствующи на прѣдставлението.

Джинотъ проповѣдвалъ по кѫщята, проповѣдвалъ по църквитѣ, проповѣдвалъ въ училището, проповѣдвалъ и чрѣзъ печата. Въ „Цариградски вѣстникъ“ отъ 1852 г. Скопскиятъ учитель публикува слѣдната хронология:

„Отъ миробитие лѣта 7360
Отъ Христа „ 1852
Отъ какъ не ни любятъ грецитѣ лѣта 3505
Отъ како ни думатъ хондрокефали 613
Отъ како ги храниме и облечуваме и имъ полниме кесийтѣ на греческитѣ гладници има лѣта . . . . . 291“
и пр.

Въ 44 номеръ на „Цариградски Вѣстникъ“ отъ 1851 год. Джинотъ пише: „Азъ оживуейки и живимъ като се услаждавамъ гледая народотъ нашъ преслатки и ради това не ме остава неговата доброта да будемъ лукавъ. И ако ме пита нѣкой школски человѣкъ ли си или Болгаринъ? Азъ полно отвѣтимъ — Болгаринъ съмъ. Че не е честно на моето славяно-болгарство да творимъ зло и лукавство; прави Болгаринъ не лаже, незавидуе, неблудуе, за печена кокошка вѣрата не размѣнуе . . . По истина нема по-величествено отъ Болгаринъ. Болгаринъ чрѣзмѣрно ради, оре, сѣе, торгуе, войнствуе, почитание своего царя и всичкото, колкото е узаконено Богу и Царю . . . . . “

Гръцкиятъ владика въ Скопйе, който не могълъ да търпи патриотическата дѣятелность на Джинотъ се възползувалъ отъ Кримската война да го обвини прѣдъ турцитѣ въ бунтовничество и послѣдниятъ билъ отстраненъ отъ училището. Ала той отворилъ частно училище, докато въ 1857 г. турското правителство го арестувало и изпратило въ Призрѣнъ, отгдѣто послѣ го интернирало въ Битоля. Но и тукъ Джинотъ продължилъ съ още по-голѣма ревность дѣлото си и най-послѣ, пакъ по клеветитѣ на гръцкия владика, билъ изпратенъ на заточение въ Мала-Азия [1]).

Жертва на гръцкото прѣслѣдване станаха и братята *Константинъ* и *Димитъръ Миладинови* отъ *Струга*, за които споменахме вече: тѣ умрѣха единъ слѣдъ други, на 19 и 23 Януарий 1862 г., въ Цариградския затворъ, гдѣто бѣха тикнати по клеветитѣ на фанариотитѣ.

Райко Жинзифовъ отъ *Велесъ*, учитель, ораторъ, и поетъ (1839—1877) билъ сжщо така голѣмъ борецъ противъ гръцкия духовенъ гнѣтъ. Изпълненъ отъ родолюбиво чувство, той горко оплаква Струга и Охридъ за загинването на Братя Миладинови; сетнѣ, обнадеженъ, той се провиква:

Македония, чудна страна
Нѣма да бидитъ гръчка она!
. . . . . .
Българе живѣятъ въ тая страна!

Другъ патриотъ, чиито пламенни проповѣди улѣсниха рушението на чуждата напасть въ Западна Македония, е поетътъ *Григоръ Пърличевъ* отъ *Охридъ* (1830—1892). Той, почти погърченъ

[1]) Василъ Кжнчовъ. Градъ Скопие. София 1898 г. Стр. 117—131.

българинъ, който въ Атина бѣ вѣнчанъ за своята поема „Арматолосъ“, застана въ редоветѣ на първитѣ борци противъ гръцизма. Въ цѣла Македония се пѣеше неговата пѣсень:

До кога братя, мили Българи,
До кога гърцитѣ ще ни тъпчатъ . . . .

Писателитѣ *Антимъ Ризовъ* отъ с. Калково, *Струмишка околия*, и *Хаджи Павелъ Божигробски* отъ с. Кониково, *Енидже-Вардарска околия;* учительтъ Георги Динковъ и сестра му учителката Славка Динкова, отъ Солунъ (по баща отъ с. Държилово, Воденска околия); първенцитѣ: Зафиръ Малевъ, Гйоре Трайковъ и Иванъ Карайововъ отъ Скопйе; Ангелко Палашевъ, Братя Шулеви, Весови, Кушеви и др. отъ *Велесъ;* Хаджи Ангелъ Хаджи Илиевъ и Хаджи Мирче Бомболъ отъ *Примъпъ;* Д-ръ Мишайковъ отъ с. Пѫтеле, *Леринска околия;* Братя Робеви и Димко Радевъ — отъ *Битоля;* П. Орловъ отъ с. Бобища, *Костурска околия;* Братя Занешеви и Хаджи Гого отъ *Воденъ;* Коста Сарафовъ отъ Либяхово, *Неврокопска околия;* Хаджи Димко отъ Горно-Броди, *Сѫрска околия;* Иванъ Гологановъ отъ с. Крушово, *Демиръ-Хисарска околия,* — всички тѣзи и много други народни водители се прославиха въ общонационалната борба за самостойна Българска черква и за свободно българско училище. Тази борба най-послѣ се увѣнча съ успѣхъ: на 28 Февруарий (старъ стилъ) 1870 г. Високата Порта, за да умиротвори европейскитѣ си владѣния, издаде извѣстниятъ ферманъ за учрѣдяването на Българската Екзархия.

Въ началото на 1871 година бѣ свиканъ въ Цариградъ първия *общенародень съборъ*, който трѣбваше да изработи уставъ за управлението на Българската църква и да избере Екзархъ Въ този съборъ участвуваха *пръдставители* и отъ седемь *македонски* епархии: *Манолъ Кюркчи* — отъ *Охридската* епархия; *Тодоръ Кусевъ* — отъ *Битолската* епархия; *Константинъ Шулевъ* — отъ *Велешката* епархия; *Икономъ Попъ Георги* и *Стоянъ Костовъ* — отъ *Скопската* епархия; *Попъ Тодоръ* и *Константинъ Попъ Гутовъ* — отъ *Дойранско-Кукушката епархия*; *Георги Говъ* — отъ *Воденската* епархия; *Коста Сарафовъ* — отъ *Неврокопската епархия.* [1])

Отъ Македонскитѣ епархии само Велешката бѣ изрично спомената въ Фермана. За снабдяването на другитѣ съ български митрополити, споредъ чл. 10 отъ сѫщия ферманъ, трѣбваше прѣдварително да се установи чрѣзъ плебисцитъ, дали най-малко двѣтѣ третини отъ християнското население въ епархията е българско. При отрицателенъ резултатъ епархията си оставаше подъ управлението на гръцки митрополитъ. Чрѣзъ плебисцитъ, извършенъ отъ специална комисия на Високата Порта, се установило още въ

[1]) Вижъ сръбскиятъ вѣстникъ „Јединство“, лист за политику и књижевност, у Београду, Среда 19 Маја 1871 год.

1872 год., че не двѣ трети, а почти деветь десети отъ християнското население въ Скопската и Охридската епархии е българско и слѣдъ двѣ години Правителството на Султана издало *берати* за владицитѣ *Доротей* въ *Скопйе* и *Натанаилъ* въ *Охридъ*.[1] [2])

Въ 60-тѣ години на миналото столѣтие, прѣди да бѫде още рѣшенъ Черковния въпросъ, се започна и революционното движение за политическо освобождение на България. Водители и организатори на това движение бѣха послѣдователно Сава (Георги Стойковъ) Раковски отъ Котелъ, Василъ Левски отъ Карлово, Любенъ Каравеловъ отъ Копривщица, Христо Ботевъ отъ Калоферъ и др. Въ революционната борба сѫщо взеха участие и македонци и съ това тя доби общенароденъ характеръ. Въ четитѣ на Филипъ Тотю (1862—1867 и 1876 г. г.) участвуваха македонци отъ Кавадарско, Пехчевско, Велешко, Охридъ, Мехомийско, Куманово, Битоля, Дебъръ. Въ четата на Хаджи Димитра (отъ Сливенъ) и Стефанъ Караджата (отъ Тулча) въ 1868 година участвуваха българи отъ Куманово, Велесъ, Прилѣпъ, Кукушко, Воденъ, Скопско, Горна-Джумая. Въ четата на Христо Ботевъ срѣщаме революционери отъ Велесъ, Тетово, Неврокопско, Мехомийско, Крива-Паланка, Охридъ, Сѣрско.

Дѣдо Ильо Марковъ отъ *Берово (Пехчевско)* и Христо Македонски отъ село Горни Тодоракъ *(Кукушко)* се издигатъ до положението да бѫдатъ войводи — сами да прѣдводителствуватъ революционни чети. Георги Измирлиевъ-Македончето отъ Горна-Джумая е главенъ водитель и организаторъ на революционното възстаническо движение въ Търновския окржгъ прѣзъ 1875 година. Признателнитѣ граждани му сѫ издигнали паметникъ въ Горна-Орѣховица.[3])

Слѣдъ избухването на възстанието въ Тракия (19 Априлъ 1876 г. старъ стилъ) подигнаха се и българитѣ въ Малешевско (Пехчевско). Знамето на главния войвода Димитъръ п. Георгиевъ отъ село Берово (Пехчевско) е било приготвено въ Солунъ отъ Станислава, дъщеря на македонската българска учителка Баба Недѣля. На знамето, което се пази у сина на войводата, Станимира въ Кюстендилъ, е изобразенъ лъвъ съ надписи: „Македония. 8 Майя 1876 г. Станете. Да Ви освободя“. Сѫщата Станислава, по случай

---

[1]) Dotation Carnegie pour la paix internationale. Enquête dans les Balkans. Paris, 1914 г. р. р. 4—5.

[2]) По-подробно за участието на македонцитѣ въ българското национално възраждане вижъ книгитѣ: Проф. Иор. Ивановъ — Българитѣ въ Македония, второ издание, София 1917 год. S. Radeff. La Macédoine et la Renaissance bulgare au XIX siècle. Sophia, 1918; професоръ А. Иширковъ — Западнитѣ краища на българската земя. София 1915 год.

[3]) Вижъ приложение № I.

тръгването на войводата за македонскитѣ балкани, е написала въ Солунъ стихотворение озаглавено: „Пѣсенъ за Димитра войвода“:

Зато прощавай Българко,
Народна ми сестричко,
Ето български войници
Съсъ славнитѣ байряци
Левътъ ся гордо издигна
Кога Димитъръ извикна:
„Я сбирайте се, дружина,
Да вървимъ противъ турчина
Елате Вси Малешевци
Ви мои храбри юнаци
Като герои бѫдете
И ся на Бога надѣйте. [1])

Напълно законно и справедливо бѣше, прочее, щото Европейската посланическа конференция въ Цариградъ, при опрѣдѣлянето на българската реформена область, да включи въ послѣднята и Македония.

По свои съображения поменатата конференция рѣши България да се раздѣли на два вилиета. Въ западния вилиетъ, съ главенъ градъ София, влизаха санджацитѣ: София, Видинъ, *Ниш*ъ, *Скопйе*, *Битоля* (безъ двѣ южни каази), една часть на санджака *Сѣръ* (3-тѣ сѣверни каази) и каазитѣ *Струмица*, *Тиквешъ*, (Кавадарци), *Велесъ* и *Костуръ*. [2])

Поради отказа на Високата Порта да приложи изработения отъ посланишката конференция „Органически уставъ за България“, избухна Руско-Турската война (1877—1878 г.). Между доброволцитѣ българи, които образуваха шесть опълченски дружини и които покриха съсъ слава Самарското знаме при побѣдоноснитъ неравенъ тридневенъ бой при Шипка, има не малъкъ брой — *411* души — отъ всички кѫтове на Македония: *Охридъ*, *Тетово*, *Гостиваръ*, *Битоля*, *Солунъ*, *Куманово*, *Крива-Паланка*, *Неврокопъ*, *Мехомия*, *Крушово*, *Кратово*, *Прилѣпъ*, *Велесъ*, *Дебъръ*, *Леринъ*, *Кичево*, *Сѣресъ*, *Костуръ*, *Горна-Джумая*, *Струга*, *Рѣсенъ*, *Щипъ*, *Скопйе*, *Кукушъ*. [3])

Санъ-Стефанскиятъ договоръ за миръ между Русия и Турция въ 1878 г. идѣше да санкционира желанието на цѣлокупния български народъ за политическа свобода, желание изразено съ проливане кръвь на бойното поле. Споредъ този договоръ, който още по-пълно, отколкото рѣшенията на Цариградската конференция, очертаваше прѣдѣлитѣ на българското племе, цѣла Македония влизаше въ състава на Българското княжество. Въ членъ 6 на Санъ-Стефанския договоръ четемъ:

„България се учрѣдява като независимо княжество поддано (на Султана), съ християнско управление и народна войска.

Окончателнитѣ граници на Българското княжество ще бѫдатъ очертани отъ една нарочита руско-турска комисия, още прѣди да бѫде изпразнена Румелия отъ императорската руска войска. . . .

---

[1]) А. Селищевъ. Отчетъ о занятияхъ за границею въ лѣтное вакціонное время 1914 год. Казань 1915 год. Стр. 93—94.

[2]) Documents diplomatiques. Affaires d'Orient, 1875—1876—1877. Paris 1877. Annexe III au compte rendu № 8.

[3]) Вижъ поименень списъкъ въ приложение № II.

Обсѣгътъ на Българското княжество е посоченъ въ главни черти на тукъ приложената карта, която ще служи за основа при окончателното разграничение. Като оставя новата граница на сръбското княжество, линията ще върви по западната граница на казата Враня до веригата на Черна Гора (Скопска). Като завие на западъ, линията ще слѣдва по западнитѣ граници на казитѣ Куманово, Качаникъ, Тетово до планината Корабъ; отъ тамъ по рѣката Велещица, та до съединението ѝ съ Черни Дринъ. Като тръгне на югъ по Дринъ и сетнѣ по западната граница на казата Охридъ къмъ планината Линъ, границата ще върви по западнитѣ прѣдѣли на казитѣ Корча и Старово дори до планината Грамосъ. Слѣдъ това, прѣзъ Костурското езеро граничната линия ще отиде до рѣката Мъгленица и по течението ѝ ще мине на югъ отъ Ениджe-Вардаръ, и отъ устието на Вардара и по рѣката Галикъ ще се насочи къмъ селата Парга и Сарай-кйой; отъ тамъ прѣзъ срѣдата на езерото Бешикъ до устието на рѣкитѣ Струма и Мѣста и морския брѣгъ та до Буру-гйолъ". [1])

На Берлинския конгресъ, по разни съображения, отъ които бѣ изключено народностното начало, нѣщо повече — въ пълно противорѣчие съ това начало, както се вижда отъ протоколитѣ на сѫщия конгресъ, България бѣ разпокѫсана на петь части: Сѣверна *Добруджа* биде дадена на Ромѫния; *Поморавия* — на Сърбия; *Македония* бѣ оставена подъ прѣката турска власть съ едно илюзорно утѣшение за населението ѝ, че ще бѫдатъ въведени реформи; [2]) въ сѣверна *Тракия*, подъ името „Източна Румелия", бѣ въведенъ автономенъ режимъ, и само сѣверна България образува отдѣлна държава, и тя васална на Султана.

III.

Рѣшенията на Берлинския конгресъ направиха потрѣсающе впечатление въ цѣлата българска земя. Първата мисъль на токущо избранитѣ депутати за Учрѣдителното Събрание, съ задача да изработятъ конституция на Българското княжество, бѣ да протестиратъ противъ разпокѫсването на България. Имаше прѣдложение да се разотидатъ всички депутати въ знакъ на протестъ. Подъ натиска на руситѣ и на европейскитѣ делегати слѣдъ нѣколко дневни съвѣщания въ търновската черква „Свети Никола", народнитѣ прѣдставители рѣшиха да изпратятъ единъ мемоаръ до посланицитѣ на Великитѣ сили, който бѣ имъ поднесенъ въ Цариградъ. [3])

---

[1]) Documents diplomatiques. Affaires d'Orient, Congrès de Berlin 1878. Paris MDCCCLXXVIII, p. 24.

[2]) Членъ 23 отъ Берлинския договоръ.

[3]) Симеонъ Радевъ. Строителитѣ на съврѣменна България. София 1910 г. Томъ I, стр. 3—41.

Възмущението на българитѣ въ Македония отъ дѣлото въ Берлинъ се разрази въ въоржженъ протестъ. Прѣзъ есеньта на 1878 г. избухна формено масово възстание въ долината на Струма, съ центъръ селото *Крѫсна*, и въ Разложката котловина, съ центъръ селото *Банско*. Въ западна Македония, въ градоветѣ *Скопйе, Куманово, Велесъ, Прилѣпъ и Охридъ* възникнаха набързо конспиративни организации. Най-силно се прояви революционното брожение въ 1880 г. въ Прилѣпско и Охридско. Това възстаническо движение бѣ потушено безпощадно отъ турцитѣ.[1])

Поради страха отъ Сенъ-Стефанска България и поради революционното движение въ Македония турското правителство прѣдприе систематическо прѣслѣдване на българитѣ. Агентитѣ на Цариградската патриаршия играха най-активна роля като шпиони. Фенеръ добиваше своето старо влияние прѣдъ Високата Порта, прѣдъ която изтъкваше, че неговитѣ прѣдсказания относно послѣдствията отъ българското национално движение за самостойна Българска черква се сбѫднали. Разбира се, фанариотитѣ изкусно криеха своята мегали-идея — възстановяването на нѣкогашната Византийска империя върху развалинитѣ на Турция. Българскитѣ владици отъ Охридъ и Скопйе бѣха изгонени. Много видни българи бѣха арестувани; други избѣгаха въ свободна България. На много мѣста, особено въ южна и юго-западна Македония, бѣ възстановена съ тероръ духовната власть на гръцкитѣ владици и българскитѣ училища бѣха замѣнени наново съ гръцки. Българитѣ въ Македония по необходимость трѣбваше да доказватъ своето вѣрноподанство спрѣмо турското управление, да продължаватъ борбата съ Цариградската патриаршия и да отстояватъ прѣдъ Високата Порта приложението на чл. 10 отъ фермана, съ който се учрѣдяваше Българската Екзархия. Чакъ слѣдъ 12 години (1890) отъ освобождението на България турското правителство издаде нови берати за български владици въ *Охридската и Скопската* епархии, които бѣха добили това право чрѣзъ *плебисцитъ* още въ 1872 год. Въ 1894 година бидоха издадени още два берата за български владици, — единиятъ за *Неврокопската*, а другиятъ за *Велешката* епархии, макаръ че послѣдната бѣ призната за напълно българска още въ 1870 година, като изрично бѣ упомената въ фермана. Въ 1897 г. бѣ разрѣшено и на българитѣ отъ *Струмишката, Дебърската и Пелагонийската (Батолската)* епархии да иматъ свои български владици. При все че сѫщото това право, споредъ членъ 10 на фермана, имаха и епархиитѣ *Костурска, Воденска, Дойранско-Кокушка, Мелнишка, Демиръ-Хисарска, Сѣрска и Енидже-Вардарска*, — Високата порта остана до край непрѣклонна и не изпълни повеленията на собствения си законъ.

---

[1]) А. Томовъ и Г. Баждаровъ. Революционната борба въ Македония Скопие, 1917 г., стр. 10—11.

Българското учебно дѣло въ Македония, въпрѣки всички прѣчки отъ турска и гръцка страна, сѫщо се развиваше, отначало бавно, а послѣ по-бързо, както се вижда отъ приложената тукъ таблица

Учебни години	Училища	Учители	Ученици
1886—1887	353	516	18315
1891 —1892	478	734	21070
1896—1897	696	1181	25788
1899—1900	781	1221	25994
1907—1908	802	1387	54297
1908—1909	1063	1755	64368
1909 —1910	1169	1860	68236 [1]

Прѣзъ 1910 година българитѣ въ Македония имаха 1139 църкви, 155 параклиса, 62 монастиря. Църквитѣ и екзархийското паство се управляваха отъ 1132 свещеника, 7 архиереи и отъ други 7 управляющи епархиитѣ, които нѣмаха свои титуляри.

Българската интелигенция въ Македония, излѣзла изъ Солунската и Битолската гимназии, изъ Сѣрското и Скопското педагогически училища, и извѣстна часть отъ която бѣ добила и висше образувание въ Софийския и западно-европейскитѣ университети, виждайки безчовѣчния политически и икономически гнѣтъ, на който бѣ подложено българското население отъ една страна, безбройнитѣ спънки за културното развитие на това население отъ друга, — рѣши въ 1893 година да поднови революционната борба за освобождението на Македония. Въ това отношение македонскитѣ революционери имаха за свои учители революционеритѣ отъ 60-тѣ и 70-тѣ години на миналия вѣкъ — Раковски, Левски, Ботевъ. Така се създаде Вѫтрѣшната македонска революционна организация, която обхвана постепенно цѣла Македония. Революционната борба на македонскитѣ българи продължава непрѣкѫснато 25 години. Най-силно се прояви тя чрѣзъ тъй-нарѣченото Илинденско възстание, което избухна на 2 Августъ (новъ стилъ) 1903 година, въ деня на Свети Илия, и въ което взеха участие масово всички въорѫжени българи въ *Битолската, Ръсенската, Леринската, Костурската, Охридската и Прилъпската* околии. Въ другитѣ окрѫзи *Солунски, Скопски, Сърски и Драмски*—имаше засилено четнишко движение (Guerilla).[2])

Неподсрѣдственъ резултатъ на това възстание бѣ *Мюрцегската* реформена програма, която обхвана почти всички български

[1]) Тѣзи свѣдения изхождатъ отъ Училищния отдѣлъ при Българската екзархия и сѫ публикувани въ „Лѣтоструй", издание на „Българска Матица" за 1911 и 1912 год.

[2]) Списъкъ на по-виднигѣ македонски революционери — рѫководители и войводи — вижъ въ приложение № XVIII.

околии въ Македония, съ изключение на *Тетовската и Дебърската* по извѣстни съображения на европейската дипломация и по настояването на Австрия.[1])

Въ туй врѣме, когато българитѣ отъ Македония, отдѣлени изкуствено отъ своитѣ сънародници въ Тракия и Мизия на Берлинския конгресъ, продължаваха при най-тежки условия да отстояватъ своята национална самобитность и да се борятъ за политическото си освобождение, свободна България имаше пълната възможность да се развива всестранно. Разпространение и подобрение на просвѣтата; увеличение на стопанскитѣ блага чрѣзъ развитието на земледѣлието, скотовъдството, занаятитѣ, индустрията, търговията и съобщенията; създаване на многочислена, добрѣ обучена, дисциплинирана и модерно въоржжена войска за постигане народния идеалъ, — тази бѣ всестранната дѣйность, въ която бѣха призвани да приложатъ силитѣ и способноститѣ си всички синове на свободна България. Въ тази дѣйность иматъ голѣмъ дѣлъ и българитѣ отъ Македония.

Както прѣзъ самата Руско—Турска война за освобождението на България (1877—1878 г.), така и непосредствено слѣдъ нея, поради турскитѣ прѣслѣдвания противъ интелигентнитѣ и побудни българи въ Македония, мнозина отъ тѣхъ намѣриха прибѣжище въ току-що създаденото свободно княжество. Слѣдъ присъединението на „Източна Румелия“ къмъ България турцитѣ прѣдприеха ново гонение противъ българитѣ въ Македония и нѣкои пакъ прибѣгнаха въ свободна България. Но особено се увеличи числото на македонцитѣ въ България прѣзъ революционната борба и слѣдъ Балканската война. Нѣколко десетки хиляди българи чрѣзъ най-безчовѣченъ тероръ бѣха прогонени отъ *Солунско, Кукушко, Гевгелийско, Дойранско, Демиръ-Хисарско, Сѣрско, Драмско,* — като цѣлиятъ Кукушъ и множество села отъ поменатитѣ околии бѣха опожарени отъ гръцкитѣ войски по заповѣдь отгорѣ. Хиляди бѣжанци пристигнаха въ България и отъ завладѣната отъ сърбитѣ Македония. Всички български митрополити, свещеници и учители въ Македония бѣха насилствено изпѫдени отъ гърци и сърби.[2])

Така, днесъ има въ България по-вече отъ двѣстѣ хиляди македонци. Тази емиграция е политическа. Македонцитѣ не сѫ дошли въ България, за да дирятъ по-добъръ поминъкъ и да се заселятъ въ нея за постоянно. Тѣ сѫ напустнали своя имотъ и свещения прахъ на прадѣдитѣ си, за да спасятъ своя животъ, своята

---

[1]) По-подробно за революционната борба въ Македония вижъ: Френската желта книга отъ 1902/3 год.; английската синя книга отъ 1903 год.; „Революционната борба въ Македония“ отъ А. Томовъ и Г. Баждаровъ, Скопйе, 1917 год. Victor Berard, La revolution Turque, Paris 1909. H. N. Brailsford, Macedonia, London, 1905. La Macédoine et le vilayet d'Andrinople 1893—1903, Mémoire de l'Organisation Intérieure, 1904. Сравни Do'ation Carnegie pour la paix internationale. Enquête dans les Balkans, Paris. 1914, p. 14.

[2]) Вижъ. Dotation Carnegie pour la paix internationale. Enquête dans les Balkans, Paris 1914.

сѣмейна честь и народното си име. Тѣ ще се завърнатъ въ своитѣ родни пепелища, стига да бѫде освободена страната имъ отъ чуждо владичество; тѣ това чакатъ съ нетърпение.

Македонцитѣ бѣгаха въ България като въ своя държава и бѣха посрѣщани тукъ като родни братя. Тѣ се прѣдадоха на работа, всѣки въ своята область, съ жаръ и амбиция, защото материялнитѣ и културни блага, които придобиваха, идѣха да засилятъ мощьта на свободното Царство, мощь, която то непрѣменно щѣше да употрѣби за освобождението на поробената имъ бащиния и за обединението на българския народъ. Много отъ македонцитѣ, политически изгнаници, съ своитѣ способности, се издигнаха високо въ културния и политически животъ на България. Македония даде на България: *8 Министри*; *13 дипломати*; по-вече отъ *54 депутати*; *11 митрополити*; *12 университетски професори*; *83 учени, писатели и публицисти*; *32 художници, скулптори, музикални сили, оперни пѣвци, артисти*; *повече отъ 24 висши чиновници по народното просвѣщение*; *96 магистрати и по-видни сѫдии и адвокати*; *повече отъ 69 по-висши административни чиновници*; *70 по-извѣстни лѣкари*; *32* по-видни *инжинери и архитекти*; *226 офицери на дѣйствуваща служба и 453 запасни офицери*, измежду които *8 генерали, 17 полковници и 43 подполковници*[1]) Освѣнъ това 568 учители въ основнитѣ училища, прогимназиитѣ и гимназиитѣ, 96 духовни лица и 1378 други чиновници. — Цифритѣ за учителитѣ, духовнитѣ лица и останалитѣ чиновници се отнасятъ за 1911 год. Слѣдъ Бѣлканската война, тѣ, най-малко, се утроиха.[2])

Едно отъ голѣмитѣ събития въ историята на третото Българско Царство е безспорно *Съединението на „Източна Румелия“* съ сѣверна България. Въ подготовката, организирането и извършването на този революционенъ актъ, взеха видно участие и македонцитѣ, младежи тогазъ, *Димитръ Ризовъ*, отъ *Битоля*, *Пере Тошевъ*, по-късно виденъ македонски революционеръ, отъ *Прилѣпъ*, *Андрей Ляпчевъ отъ Рѫсенъ*, *Никола Генадиевъ отъ Битоля*.[3])

Съединението стана. И тъкмо, когато се очакваше Турция да обяви война на България затова, войната доде отъ друга страна, отъ *Славянска Сърбия*. Подъ претекстъ, че се нарушавало равновѣсието на Балканитѣ, Краль Миланъ заповѣда на войскитѣ си да навлѣзатъ въ България. Цѣлиятъ народъ трепна. Българскитѣ войски, които бѣха съсрѣдоточени на турската граница, трѣбваше бързо да бѫдатъ насочени къмъ Сърбия. Въ Сръбско-Българската

---

[1]) Споредъ допълнителни свѣдѣния офицеритѣ македонци на дѣйствуваща служба сѫ *293*, а запаснитѣ *462*, или всичко **755**. Отъ тѣхъ *8* сѫ генерали, *31* полковници и *56* подполковници.

[2]) Вижъ приложения №№ IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII. Анкетата, която прѣдприехме, за да установимъ тѣзи числа, поради краткостьта на врѣмето, не е пълна. Всички посочени цифри сѫ *по-малки* отъ *дѣйствителнитѣ*. Всички списъци подлежатъ на *попълване*.

[3]) Симеонъ Радевъ. Строителитѣ на Съврѣменна България. София 1910 г. т. I страница 500 и сл.

война, която бѣ спечелена отъ високия духъ на младата българска армия, взеха участие и много *Македонски доброволци*, вънъ отъ тѣзи, които бѣха извикани подъ знамената като редовни войници и офицери. Ние успѣхме да се снабдимъ съ поименнитѣ списъци само на 404 души македонци доброволци; сигурно тѣ сж били повече.[1])

На 5/18 Октомврий 1912 година настжпи великиятъ моментъ за освѣобождение на поробенитѣ братя въ Македония. България се готвѣше за това непрѣкжснато цѣли 34 години; тя идѣше да подаде ржка на изнемогващитѣ въ неравната борба македонски революционери. Войната противъ Турция се посрещна съ небивалъ ентусиязъмъ отъ цѣлия български народъ. Като всѣка идейна, революционна война, тя бѣше война популярна. Не ще и дума, че всички македонци, по-давнашни емигранти, които бѣха приели българското поданство и бѣха минали казарменото обучение, се наредиха подъ полковитѣ си знамена въ редовната армия. Имаше мнозина, обаче, които бѣха дошли отскоро и които не фигурираха въ наборнитѣ списъци. Тѣ побързаха да се запишатъ доброволци и образуваха тъй нарѣченото Македоно-Одринско опълчение. Броятъ на бързо формирания доброволчески корпусъ бѣ 14,670 души. Той се състоеше отъ 3 бригади, всѣка бригада отъ петь дружини. Дружинитѣ, на брой 15, носеха имена на своитѣ родни мѣста: Сѣрска, Охридска, Солунска, Битолска, Костурска, Кумановска, Велешка, Скопска, Прилѣпска, Дебърска и пр. Необлѣчени и невъоржжени, поради липса на дрехи и пушки, и отначало никакъ необучавани, тѣ горѣха отъ нетърпѣние да влѣзатъ въ бой съ вѣковния свой угнѣтитель. И дѣйствително, тѣ се отличиха. Македонскиятъ доброволчески корпусъ, командуванъ отъ офицери македонци, прѣвзе Гюмурджина, участвува въ плѣняването на Яверъ Паша съ неговия десеть-хиляденъ отредъ и въ отбиването на турския десантъ при Шаръ-кйой, ржководенъ отъ Енверъ Паша. Четитѣ пъкъ на Вжтрѣшната революционна организация, които постояно се намираха въ Македония и вършеха непрѣкжснато своето бунтовническо дѣло, разтройваха тила на турската войска и не малко услуги принесоха на съюзницитѣ на България—гърци и сърби, вѣрвайки, че вършатъ това за освобождение на родната си земя.[2])

Когато избухна междусъюзнишката война, коварно подготвена и прѣдизвикана отъ Гърция и Сърбия, както съ тѣхнитѣ потиснически обноски спрѣмо населението въ Македония, така и съ

---

[1]) Вижъ приложение № III.

[2]) За участието на македонцитѣ въ войната противъ Турция вижъ: Dotation Carnegie pour la paix internationale. Enquête dans les Balkans. p. 41.

заговора имъ противъ България,[1]) доброволческиятъ Македоно-одрински корпусъ се би при Султанъ-тепе и Повиенъ съ още по-голѣмо ожесточение противъ новитѣ си поробители. Войната се свърши злощастно за България: нападната отъ всички страни, тя бѣ насила заставена да подпише договора въ Букурещъ, по който Сърбия и Гърция си подѣлиха Македония, а Ромжния анексира южна Добруджа.

Неотстжпчивостьта на гърци и сърби слѣдъ обявяването на Общоевропейската война, неотстжпчивость добрѣ позната на съглашенскитѣ правителства, бѣ основната причина българското правителство да обяви въ 1915 год. война на Сърбия, която държеше въ робство по-голѣмата часть отъ Македония. За македонцитѣ имаше значение само факта, че и тази война се прѣдприема за тѣхното освобождение. И тѣ я посрѣщнаха съ голѣмо въодушевление, защото тя идѣше да тури край на едно робство, по-лошо и отъ турското: подъ турското управление тѣ нѣмаха политическа свобода, а подъ сръбското управление тѣ изгубиха и правото да се учатъ и молятъ Богу на своя български езикъ; турскиятъ гнѣтъ бѣ физически, сръбскиятъ — и мораленъ. И когато се обяви мобилизацията на българската редовна армия, македонцитѣ емигранти се явиха масово и образуваха една голѣма *доброволческа дивизия*.

Ето нейния съставъ на 16 септември 1915 год.:

1-й Македонски полкъ	5372	долни чинове	
2-й „ „	4222	„	„
3-й „ „	3489	„	„
4-й „ „	3628	„	„
5-й „ „	6361	„	„
6-й „ „	5661	„	„
Пионерна дружина	450	„	„
Огнестрѣленъ паркъ	500	„	„
Продоволственъ транспортъ	802	„	„
Интендантска рота	215	„	„
Допълняющи македонски полкъ	3034	„	„
Всичко . .	33764[2])	„	„

[1]) На 15/28 септември 1912 год., двадесеть деня прѣди почването на войната съ Турция, Пашичъ бѣ изпратилъ единъ циркуляръ до сръбскитѣ прѣдставители въ странство, съ който циркуляръ се искаха за Сърбия и градоветѣ Прилѣпъ, Кичево и Охридъ, въпрѣки формения договоръ съ България. (Dotation Carnegie pour la paix internationale. Enquête dans les Balkans, Paris, 1914, p. 42).

На 19 май 1913 год. само два дни слѣдъ подписването на договора за миръ между Турция и балканскитѣ съюзници, е подписанъ договора между Сърбия и Гърция противъ България. Разбира се, той е билъ подготвенъ отъ по-рано.

Вижъ договора въ книгата Константинъ и Венизелосъ, отъ Ст. Симеоновъ, София, 1918 год., часть I, стр. 79—83.

[2]) Свѣдѣнията сж отъ Щаба на Македонската дивизия.

Всички почти офицери отъ тази дивизия, начело съ своя началникъ генералъ Златаревъ, отъ Охридъ, бѣха македонци. Шестьтѣ полкове се биха храбро при Тетово, Криволакъ, Богданци, Бѣласица, отначало до края. Македонцитѣ редовни войници се намираха по другитѣ дивизии споредъ мѣстожителството си. Когато бѣ освободена Македония, нови контигенти се събраха и бѣха разпрѣдѣлени по разнитѣ дивизии. Въ септемврий 1918 година, въ послѣднитѣ дивизии имаше македонци:

Наименование на частитѣ	Числото на войницитѣ	Забѣлѣжка
1 Софийска див. область	2313 дол. чинове	Безъ плѣненитѣ полкове отъ дивизията.
2 Тракийска „ „	2219 „ „	Безъ 9 и 27 пѣх. полкове — плѣнени.
3 Балканска „ „	2025 „ „	
4 Прѣславска „ „	1433 „ „	Безъ 31 пѣх. полкъ.
5 Дунавска „ „	1332 „ „	
6 Бдинска „ „	1462 „ „	Безъ плѣненитѣ полкове.
7 Рилска „ „	2253 „ „	
8 Тунджанска „ „	2301 „ „	
9 Плѣвенска „ „	1093 „ „	
10 Бѣломорска „ „	2014 „ „	
Планинската дивизия . .	4132 „ „	
Всичко . .	22445 дол. чинове [1]	Безъ Македонската, Сборната дивизия и Окупационнитѣ войски (12 дивизия) въ Добруджа.

Имаме точни свѣдения, значи:

Македонската дивизия	33,764
Другитѣ дивизии	22,445
Планинската дружина отъ Морав. обл. военна инспекция . [2]	942
Всичко . .	57,151

Ако прибавимъ къмъ тѣхъ редовнитѣ войници македонци заселени по-отрано въ Царството, както и онѣзи доброволци, за които нѣмà възможность да ни се дадатъ свѣдения, можемъ безъ прѣувеличение да твърдимъ, че въ настоящата война за освобождението на Македония сѫ участвували около осемдесеть (80) хиляди долни чинове и 755 офицери македонци.[3])

---

[1]) Тѣзи свѣдения ни сѫ дадени отъ Министерството на Войната.

[2]) Свѣденията за тази дружина сѫ отъ нейния командиръ.

[3]) Поименень списъкъ на офицеритѣ македонци вижъ приложения № № XVI и XVII.

IV.

Знаменитиятъ френски писатель Ернестъ Ренанъ, въ своята книга „Какво е нацията“, казва: „Моралната връзка, която е обединила населенията подъ една и сжща династия, управлявани отъ сжщитѣ централни учрѣждения, особено е съдѣйствувала за образуването на модерната народность“. Двѣ главни нѣща, — споредъ Ренана — създаватъ душата, духовното начало, което свързва хората, често различнитѣ населения: *едното е общото притежание на едно богато наслѣдство отъ спомени; другото е — настоящето взаимно съгласие, желанието да живѣятъ заедно, волята да продължатъ цѣнностьта на наслѣдството, което сж получили нераздѣлно ..... въ миналото едно наслѣдство на слава и на взаимно сподѣляни скърби, въ бждещето една и сжща програма за осжществяване.* Това е гледището на повечето френски социолози. Като отдаватъ припадащето се значение на общия расовъ произходъ, на физическитѣ прилики, на езика, който, въпрѣки всички прѣкарани отъ народа перипетии, е запазилъ свещеното съкровище на нравитѣ, традициитѣ, споменитѣ, интереситѣ, съ една дума на всичко това, което образува днесъ народностьта, тѣ държатъ особено за настоящитѣ въжделения на населенията.

Споредъ италиянскитѣ социолзи слѣднитѣ елементи образуватъ нацията: 1) Общата територия; 2) Общото произхождение; 3) Общиятъ езикъ; 4) Общитѣ нрави и обичаи; 5) Общитѣ прѣживявания, общото историческо минало; 6) Общитѣ закони и общата религия. Отто Бауеръ, нѣмски социалъ-демократъ, въ книгата си „Националниятъ въпросъ и социалъ-демокрацията“, като разглежда тѣзи елементи, намира, че всички тия признаци могатъ да бждатъ съгласувани само като подчинени едни на други, като слѣдствие едни на други. Така въ реда на другитѣ обръща внимание върху себе си петиятъ елементъ: *Общата история*, той именно поражда всички останали. Споредъ Бауера, за правилната постановка на въпроса що е народность, трѣбва да се изхожда отъ понятието за националенъ характеръ. Нацията е съвокупность отъ люде, които иматъ *общъ характеръ*. Всички, които иматъ общъ националенъ характеръ, сж отъ една и сжща народность. Всѣка нация обладава прѣдставления съ различенъ обемъ отъ прѣдставленията на другитѣ нации. Различни сж у нациитѣ понятията за право и неправо, не сж еднакви прѣдставитѣ имъ за нравствено и безнравствено, прилично и неприлично, красиво и грозно, различни сж тѣхнитѣ религия и наука. А различието въ прѣдставитѣ води къмъ различие въ направлението на волята. Поради това подъ думитѣ националенъ характеръ Отто Бауеръ разбира не комплексъ отъ физическитѣ и психически свойства на хората, а само *различие въ направлението на волята имъ* въ сравнение съ хората отъ друга народность. А общото въ характера на хората отъ една националность се е получило отъ общностьта въ *историческата имъ сждба*. По този начинъ споредъ поменатия нѣмски социологъ: *нацията е*

съвокупность отъ моде, у които общата историческа сждба е изработила общъ характеръ.

Е добрѣ, историята въ течението на вѣковетѣ е изработила отъ славянскитѣ племена, които сѫ се заселили въ Мизия, Тракия и Македония единъ културно-исторически типъ — българския. Славянитѣ въ Македония иматъ общъ произходъ, общъ езикъ, общи нрави и обичаи, съ славянитѣ въ Тракия и Мизия [1]); славянитѣ отъ Македония сѫ взели най-активно участие въ образуването на българската народность прѣзъ IX—XI вѣкове и сѫ се борили най-отчаяно за запазване независимостьта, политическа и културна, на тая народность. Македонцитѣ, и въ най-ново врѣме, отъ възраждането на българския народъ насамъ, живѣятъ съ идеалитѣ на този народъ, отъ който тѣ сами се чувствуватъ недѣлима часть; македонцитѣ и при своитѣ борби за черковно-училищна независимость отъ гръцкото духовно иго, и чрѣзъ революционнитѣ си борби, и въ изграждането на новата българска държава, и въ войнитѣ за обединението на българския народъ сѫ творѣли българска история.

Великата френска революция прокламира националния принципъ при опрѣдѣляне на международнитѣ отношения. Първата френска конституция въ 1790 год. обяви, че „френскиятъ народъ отказва да прѣдприема всѣка война съ завоевателна цѣль и никога не ще употрѣби сила противъ свободата на който и да било народъ“. Конвентътъ, на 19 Ноември 1792 година, обѣща да дари „братство и помощь на всички народи, които биха желали да получатъ соята свобода“. Въ декларацията на правата отъ 1795 г. се постановява, че „народитѣ сѫ взамно свободни и суверенни, каквото и да бѫде числото на индивидитѣ, които ги съставятъ, и пространството на територията, която заематъ: тази суверенность е неотчуждаема. Всѣки народъ има право да организира и да видоизмѣнява формитѣ на управлението си. Никоя нация нѣма право да се мѣси въ управлението на другитѣ. Покушенията върху свободитѣ на една нация сѫ атентатъ срѣщу всички народи“.

Националниятъ принципъ бѣ прѣнебрегнатъ и въ Виенския и въ Берлинския общоевропейски конгреси. И за това всички народи въ Европа платиха скѫпо. Ще бѫде ли приложенъ справедливо и безпристрастно сега този принципъ? Ето въпроса, който си задаватъ при трепетно очакване всички народи и българскиятъ народъ, особено поробената часть на послѣдния — македонцитѣ.

[1]) Н. С. Державинъ: Българо-Сръбскитѣ взаимноотношения и Македонския въпросъ. София 1915 година.

Приложения.

I. По-видни революционери, родомъ отъ Македония, до Руско-турската война.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Въ коя чета е участвувалъ
1	Хаджи Никола	Кавадарска околия .	Въ четата на Филипъ Тотю 1867 г.
2	Маню Марковъ	„ „ .	Въ четата на Филипъ Тотю 1867 г.
3	Илю Марковъ	с. Берово (Пехчевска околия)	Самъ той войвода (1846 — 1876) [1].
4	Иванъ Дѣдо Ильовъ . . .	с. Берово (Пехчевска околия)	Въ четата на Дѣдо Ильо.
5	Никола Дѣдо Ильовъ . . .	с. Берово (Пехчевска околия)	„ „ „ „ „
6	Христо Марковъ	с. Берово (Пехчевска околия	„ „ „ „ „
7	Никола Антовъ Кара-Ставревъ	с. Бабуна (Велешка околия)	Въ четата на Филипъ Тотю — 1876 г. [2].
8	Георги Коча	гр. Битоля	Сжщо.
9	Георги Велезлията	гр. Велесъ	„
10	Григоръ Костовъ	гр. Неврокопъ . . .	„
11	Никола Богдановъ	гр. Охридъ	„
12	Иванъ Димитровъ	„ „	„
13	Иванъ Апостоловъ	„ „	„
14	Иванъ Теофиловъ	„ „	„
15	Арсо Кузмановъ	гр. Дебъръ	„
16	Коста Райковъ	гр. Охридъ	„
17	Благой Антоновъ	Мехомийско	„
18	Коста Мановъ	гр. Охридъ	„
19	Василъ Аркаджиевъ . . .	Мехомийско	„
20	Никола Йончевъ	гр. Охридъ	„
21	Г. Стояновъ	Малешевско	„
22	Никола Наумовъ	гр. Охридъ	„
23	Никола Тасевъ	„ „	„
24	Христо Павловъ	„ „	„
25	Стойко Трифуновъ	гр. Дебъръ	„
26	Манолъ Илиевъ	Мехомийска околия .	„
27	Еленко Велковъ	Македония [3]	„
28	Спасъ Младеновъ	гр. Куманово . . .	„
29	Георги Пешевъ	„ „ . . .	„
30	Стоилъ Стоевъ	Македония	„
31	Георги Петровъ	гр. Битоля	„
32	Спиро Джеровъ	„ „	Въ четата на Хаджи Димитъръ и Стефанъ Караджата 1868 г. [1]

[1]) Христо Н. Македонски — Записки София 1896 г.
[2]) Г. Димитровъ. Княжество България въ историческо, географско и етнографическо отношение. Пловдивъ 1895—96 г. Ф. Стояновъ Симидовъ Прочутиятъ Филипъ Тотю войвода. Русе 1900 г.
[3]) За тѣзи, за които не е означено точно родното мѣсто, въ списъцитѣ се посочва само, че сж отъ Македония.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Въ коя чета е участвувалъ
33	Антонъ Стояновъ	гр. Куманово . . .	Въ четата на Хаджи Димитъръ и Стефанъ Караджата 1868 г.
34	Сотиръ Пѣйовъ	гр. Велесъ	Сжщо.
35	Арсени Мартиновъ	Велешка околия . .	„
36	Филипъ Димитровъ . . .	гр. Куманово . . .	„
37	Никола Ивановъ	гр. Прилѣпъ . . .	„
38	Христо Н. Македонски . .	с. Горни Тодоракъ (Кукушка околия . .	„
39	Нено Спировъ	гр. Воденъ	„
40	Манолъ Наковъ	с. Дол. Тодоракъ (Кукушка околия . .	„
41	Божилъ Димитровъ . . .	гр. Куманово . . .	„
42	Георги Кръстевъ	„	„
43	Георги Кочевъ	с. Кучково (Скопска околия)	„
44	Петъръ Стояновъ	гр. Горна Джумая .	Въ четата на Христо Н. Македонски.
45	Пано Стояновъ	с. Берово (Пехчевско)	Сжщо.
46	Илия Манчевъ	гр. Неврокопъ . . .	„
47	Даскалъ Аверкия	„ Паланка	Съмишленикъ на Левски.
48	Димитъръ П. Петровъ . .	„ „ . . .	„ „ „
49	Христодулъ Ивановъ . . .	—	Прѣдседатель на тайния комитетъ въ Солунъ.
50	Нако Станишевъ	гр. Кукушъ	Прѣдседатель на мѣстния комитетъ.
51	Георги Д. Измирлиевъ — Макодончето	„ Горна Джумая .	Водитель на възстанието въ Гор.-Орѣховско — 1875 год.[1]).
52	Петъръ Сп. Симеоновъ . .	„ Велесъ	Въ четата на Христо Ботевъ (1876 год.).[2]).
53	Вълчо Македонецътъ . . .	Македония	Сжщо.
54	Христо Аврамовъ	гр. Тетово	„
55	Тодоръ Стояновъ	„ Неврокопъ . . .	„
56	Стоянъ Стойковъ	Якуруда (Мехомийска околия)	„
57	Янко Атанасовъ	гр. Неврокопъ . . .	„
58	Димитъръ Кючука	„ Крива Паланка .	„
59	Георги Костовъ	„ Неврокопъ . . .	„
60	Антонъ Македонецътъ . .	„ Охридъ	„
61	Илия Лазаровъ	с. Локорско	„
62	Атанасъ п. Василевъ (Свещаря).	с. Горно Броди (Сѣрска околия)	„

[1]) Признателнитѣ Горно-Орѣховци му сж издигнали паметникъ въ града сп.
[2]) Д. Т. Страшимировъ. Историята на Априлското Възстание, Пловдивъ 1907 г. томъ III.

II. Списъкъ на македонцитѣ въ българското опълчение отъ доброволци въ Руско-турската война (1877—1878).[1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Убитъ или умрѣлъ (гдѣ и кога), живъ (гдѣ)
	I. Опълченска дружина.		
1	Анастасъ Димитровъ . . .	гр. Охридъ	Убитъ на 19. VII. 1877 г.
2	Атанасовъ Петъръ	„ „	Умрѣлъ.
3	Атанасовъ Марко	Отъ Охридско . . .	„
4	Апостоловъ Ефтимий . . .	гр. Охридъ	„
5	Бѣлчевъ Игнатъ	Отъ Македония . .	„
6	Божиновъ Анастасъ . . .	гр. Охридъ	„
7	Блажевъ Несторъ	с. Елошникъ (Тетовско)	Убитъ на 19. VIII. 1877 г.
8	Веневъ Георги	гр. Битоля	Умрѣлъ.
9	Георгиевъ Апостолъ . . .	с. Балджа (Солунско)	„
10	Георгиевъ Лазаръ	гр. Битоля	„
11	Георгиевъ Иванъ	гр. Куманово . . .	„ въ гр. София.
12	Георгиевъ Янко	Битолско	„
13	Димитриевъ Александъръ .	Македония	„
14	Дионисовъ Иванъ	с. Ерикли (Кукушко)	Убитъ на 19. VI. 1877 г.
15	Димитриевъ Никола . . .	с. Бѣлица (Мехом.) .	—
16	Димитриевъ Наумъ . . .	гр. Охридъ	Умрѣлъ.
17	Димитриевъ Стойко . . .	„ Куманово . . .	„
18	Димитриевъ Христо . . .	„ Охридъ . . .	Живѣе въ гр. София.
19	Доневъ Христо	с. Попължани (Леринско)	Умрѣлъ.
20	Димитриевъ Милованъ . .	Македония	„
21	Дионисовъ Яни	с. Киречъ-кйой (Солунско)	—
22	Златевъ Стоянъ	гр. Битоля	Умрѣлъ.
23	Здравевъ Бойко	„ Тетово	„
24	Ивановъ Соколъ	„ Крива Паланка .	„
25	Йотовъ Симеонъ	с. Киречъ-кйой (Солунско)	—
26	Ивановъ Димитъръ . . .	гр. Охридъ	Убитъ на 10. VIII. 1877 г.
27	Ивановъ Коста	„ „	—
28	Ивановъ Христо	с. Хамборъ-кьой (Кукушко)	—
29	Илиевъ Никола	с. Доленъ (Неврокопско)	Умрѣлъ
30	Котовъ Георги	гр. Битоля	„
31	Капчевъ Иванъ	„ Охридъ	„ въ гр. София.
32	Каракашевъ Яни	с. Годлево (Мехом.) .	„
33	Христовъ Коста	гр. Крушево . . .	Умрѣлъ.
34	Лазаровъ Стефанъ	с. Якоруда (Мехом.)	„
35	Милановъ Димитъръ . . .	гр. Охридъ	„
36	Марковъ Иванъ	„ Битоля	„
37	Марковъ Соколъ	„ Куманово . . .	„

[1]) Свѣденията ни сж дадени отъ прѣдседателя на Централното поборническо-опълченско дружество г-нъ Гр. Найденовъ. На онѣзи, на които мѣсторождението е показано Македония, не се знаятъ роднитѣ села или градове.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Убитъ или умрѣлъ (гдѣ и кога), живъ (гдѣ)
38	Марковъ Георги	Охридско	Умрѣлъ.
39	Наумовъ Димитъръ . . .	Охридско	„
40	Недѣлковъ Димитъръ . .	с. Кременъ (Неврокопско)	—
41	Недѣлковъ Радивой . . .	гр. Крушево . . .	Умрѣлъ.
42	Николовъ Айтонъ	с. Бърждань (Кичевско)	„
43	Николовъ Величко	Кратовско	—
44	Недѣлковъ Вакумъ	гр. Прилѣпъ . . .	Умрѣлъ.
45	Ивановъ Симеонъ	Македония	„
46	Петровъ Георги	с. Журжу (Прилѣп.)	Живѣе въ Ломско.
47	Петровъ Антонъ	с. Тресанче (Дебър.)	Умрѣлъ.
48	Пентелеевъ Атанасъ . . .	гр. Охридъ	Живѣе въ София.
49	Петровъ Йосифъ	„ Тетово	Умрѣлъ въ Америка.
50	Павловъ Христо	„ Охридъ	„ „ Кюстендилъ.
51	Петровъ Димитъръ . . .	„ Солунъ	Умрѣлъ.
52	Петровъ Михаилъ	Македония	„
53	Печевъ Любомиръ	„	„
54	Радевъ Стоянъ	гр. Велесъ	„
55	Райчовъ Димитъръ . . .	„ „	„
56	Симовъ Никола	„ Тетово	„
57	Стояновъ Петъръ	с. Зеленичe (Лерин.)	—
58	Стаматевъ Симеонъ . . .	с. Галичникъ (Дебър.)	Умрѣлъ.
59	Стояновъ Атанасъ	гр. Кичево	—
60	Стояновъ Зафиръ	„ Тетово	Живѣе въ София.
61	Славчовъ Величко	с. Чифликъ (Криво-Паланско) . . .	Умрѣлъ.
62	Сотовъ Михаилъ	Македония	„
63	Стефановъ Иванъ	с. Вапила (Охридско)	—
64	Симеоновъ Иванъ	гр. Прилѣпъ . . .	—
65	Танасовъ Янко	„ Сѣресъ	Убитъ на 19. VI 1877 г.
66	Христовъ Александъръ . .	„ Охридъ	Умрѣлъ.
67	Христовъ Андрей	гр. Велесъ	„
68	Христовъ Илия	с. Бѣлица (Мехомийско)	„
69	Христовъ Григорий . . .	с. Врѣзникъ (Костурско)	Умрѣлъ въ София.
70	Христовъ Ненадъ	Македония	„
71	Ценковъ Сава	гр. Крушево . . .	—
72	Цвѣтковъ Кузманъ	гр. Тетово	Умрѣлъ.
73	Якимовъ Илия	с. Барево (Кавадарско)	Убитъ на 19. VII. 1877 г.
	II Опълч. дружина.		
74	Атанасовъ Петъръ	гр. Охридъ	Умрѣлъ.
75	Аврамовъ Коста	с. Ново-село (Битолско)	„
76	Атанасовъ Яне	с. Леуново (Тетовско)	—
77	Атанасовъ Василъ	гр. Битоля	Умрѣгъ на 29. I. 1878 г.
78	Боевъ Симо	Македония . . .	Умрѣлъ.
79	Георгиевъ Стефанъ . . .	с. Гявото (Битолско)	„
80	Георгиевъ Антонъ	гр. Горна-Джумая .	„

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Убитъ или умрѣлъ (гдѣ и кога), живъ (гдѣ)
81	Гапалопуловъ Георги . . .	гр. Битоля	Умрѣлъ.
82	Епакиевъ Михалъ	„ „	„
83	Ивановъ Димитъръ . . .	гр. Крива Паланка .	„
84	Илиевъ Дойчинъ	с. Брѣзово (Битолско)	Убитъ на 11. VIII. 1877 г.
85	Ивановъ Спиро	гр. Охридъ	„ „ 9. VIII. 1877 г.
86	Ивановъ Христо	г. Г. Джумая . . .	—
87	Ивановъ Филипъ	с. Бащео (Паланечко)	Убитъ.
88	Константиновъ Стефанъ . .	гр. Охридъ	„
89	Кузмановъ Нанс	с. Плѣтваръ (Прилѣпско)	„
90	Кузмановъ Ташко	гр. Охридъ	—
91	Княжевъ Михаилъ	Македония	Убитъ.
92	Ковачевъ Данаилъ	„	„
93	Мартевъ Григорий	„	„
94	Николовъ Ангелъ	с. Рувци (Битолско)	—
95	Николовъ Григорий . . .	гр. Мехомия . . .	—
96	Пейновъ Михаилъ . . .	Македония	Убитъ.
97	Петровъ Стефанъ	Гостиваръ	Убитъ на 9. VIII. 1877 г.
98	Пармаковъ Петъръ	гр. Охридъ	Умрѣлъ въ гр. Ломъ
99	Петровъ Витанъ	с. Годлево (Мехомийско)	—
100	Петрушевъ Климентъ . .	гр. Охридъ	Живѣе въ Орѣховско.
101	Рашковъ Димитъръ . . .	Македония	Умрѣлъ.
102	Стефановъ Коста	„	„
103	Стаменковъ Иванъ	гр. Охридъ	„
104	Стефановъ Никола	„ „	„
105	Ташевъ Илия	гр. Куманово . . .	„
106	Трифуновъ Стефанъ . . .	гр. Г. Джумая . .	Убитъ на 10. VIII. 1877 г.
107	Темелковъ Андрей	гр. Охридъ	—
108	Трифоновъ Янко	с. Видуше (Галинишко)	Умрѣлъ.
109	Теричевъ Никола	гр. Леринъ	Убитъ на 11. VIII. 1877 г.
110	Трайковъ Зафиръ	гр. Сконйе	Умрѣлъ.
111	Филиповъ Стоянъ	с. Бащео (Паланечко)	„
112	Филиповъ Светозаръ . . .	Македония	„
113	Хадибушкевъ Йорданъ . .	гр. Солунъ	„
114	Христо Димитровъ	гр. Охридъ	Живѣе въ София.
115	Христовъ Константинъ . .	гр. Битоля	Умрѣлъ.
116	Христовъ Якимъ	с. Конешница (Паланечко)	„
117	Христовъ Атанасъ	с. Бѣлотинци (Неврокопско) . . .	„
118	Христовъ Никола	гр. Струга	„
119	Яковъ Димитъръ	с. Яковецъ (Рѣсенско)	„
120	Янакиевъ Михалъ	гр. Битоля	„
121	Чачамишовъ Ефтимъ . . .	гр. Охридъ	Живѣе въ гр. София.
	III Опълч. дружина.		
122	Анастасовъ попъ Александъръ	гр. Щипъ	Умрѣлъ въ гр. София.
123	Ацовъ Димитъръ	гр. Велесъ	„ „ „ „

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Убитъ или умрѣлъ (гдѣ и кога), живъ (гдѣ)
124	Апостоловъ Серафимъ . .	с. Рашида (Дебърско)	Умрѣлъ.
125	Атанасовъ Серафимъ . . .	гр. Скопйе	„
126	Анастасовъ Георги	с. Сухо (Солунско) .	—
127	Атанасовъ Георги	с. Пожарени (Тетовско)	Умрѣлъ.
128	Атанасовъ Гаврилъ	с. Пожарени (Тетовско)	„
129	Атанасовъ Коста	гр. Охридъ	„
130	Божиновъ Иванъ	с. Лагедраши (Паланечко)	„
131	Бурковъ Панайотъ	гр. Скопйе	Умрѣлъ.
132	Богатиновъ Тодоръ	с. Бѣлотинци (Неврокопско) . . .	—
133	Борецъ Трайко	гр. Велесъ	Умрѣлъ въ гр. София.
134	Величковъ Григорий . . .	с. Княжина (Битол.)	Умрѣлъ.
135	Василевъ Димитъръ . . .	гр. Битоля	Умрѣлъ на 19. VI. 1877 г.
136	Вѣринъ П. Иванъ	„ Охридъ	Умрѣлъ.
137	Веселиновъ Иванъ	Македония	„
138	Василъ Ивановъ	гр. Охридъ	„
139	Георгиевъ Панайотъ . . .	„ „	Умрѣлъ на 26. X. 1877 г.
140	Георгиевъ Василъ	с. Вевчени (Охрид.)	—
141	Герчевъ Коста	Неврокопско . . .	Живѣе въ София.
142	Георгиевъ Ангелъ	гр. Скопйе	Умрѣлъ.
143	Георгиевъ Стоянъ	Дебърско	„
144	Георгиевъ Тодоръ	гр. Велесъ	Убитъ на 19, VII. 1877 г.
145	Георгиевъ Тодоръ	„ Неврокопъ . .	Умрѣлъ.
146	Георгиевъ Божко	Македония	„
147	Димовъ Георги	гр. Леринъ	—
148	Димитриевъ Иванъ . .	Велешко	Умрѣлъ на 15. VII. 1877 г.
149	Енчевъ Захари	Македония	Убитѣ на 19. VI. 1877 г.
150	Ивановъ Аврамъ	с. Тунчевище (Тетов.)	Умрѣлъ.
151	Илиевъ Георги	гр. Рѣсенъ (Битол.)	—
152	Илиевъ Димитъръ	с. Октисъ (Стружко)	—
153	Ивановъ Коста	гр. Скопйе	Умрѣлъ.
154	Илиевъ Лазаръ	Неготино (Кавадар.)	Умрѣлъ въ с. Княжево (Софийско).
155	Ивановъ Тодоръ	гр. Велесъ	Убитъ на 19. VII. 1877 г.
156	Илиевъ Антоний	Македония	Умрѣлъ.
157	Костовъ Василий	гр. Битоля	„
158	Костовъ Георги	с. Хамарутъ (Корчанско)	„
159	Княжевъ Миланъ	Македония	„
160	Кузмановъ Спиро	гр. Корча	Умрѣлъ въ София.
161	Лазаровъ Ставри	„ Битоля	Умрѣлъ.
162	Марковъ Божидаръ . . .	Македония	„
163	Михаиловъ Георги	гр. Солунъ	„
164	Марковъ Моисей	Кичевско	„
165	Миневъ Михаилъ	с. Ново-село (Щипско) .	„
166	Матевъ Тодоръ	с. Чайли (Скопске) .	—
167	Николовъ Коста	гр. Рѣсенъ	Живѣе въ София.
168	Николаевъ Михаилъ . . .	„ Щипъ	Умрѣлъ.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Убитъ или умрѣлъ (гдѣ и кога), живъ (гдѣ)
169	Наумовъ Панто	гр. Битоля	Умрѣлъ.
170	Наумовъ Панайотъ	„ Велесъ	Умрѣлъ въ София.
171	Пѣевъ Гйока	Македония	„
172	Петровъ Димитъръ . . .	„	„
173	Пройчевъ Иванъ	гр. Битоля	Умрѣлъ въ София.
174	Райковъ Щерю	„ Охридъ	—
175	Софиевъ Григорий	с. Лещенъ (Неврокоп.)	—
176	Симеоновъ Димитъръ . . .	гр. Тетово	Умрѣлъ.
177	Стефановъ Коста	„ Охридъ	„
178	Стояновъ Младенъ	„ Скопйе	„
179	Стаменковъ Стоянъ . . .	с. Ръжаничино (Скоп.)	—
180	Симеоновъ Трифонъ . . .	с. Оралище (Тетов.)	—
181	Тодоровъ Антонъ	„ Дебренъ (Дебърс.	Умрѣлъ.
182	Трендафиловъ Георги . . .	„ Команичъ (Неврокопско)	„
183	Христовъ Иванъ	с. Модричъ (Дебър.)	—
184	Христовъ Трайчо	Битолско	Умрѣлъ.
185	Яневъ Трайко	гр. Велесъ	„
	IV. Опълч. дружина.		
186	Антоновъ константинъ . .	с. Осломе (Кичевско)	Умрѣлъ.
187	Афанасиевъ Апостолъ . . .	гр. Тетово	„
188	Атанасовъ Ангелъ	с. Цѣръ (Битолско) .	„
189	Антоновъ Благой	гр. Неврокопъ . .	Живѣе въ с. Долна Баня (Самоковско).
190	Аврамовъ Христо	„ Тетово	Починалъ.
191	Анастасовъ Христо . . .	с. Малевище (Битол.)	„
192	Алексовъ Никола	гр. Кичево	Починалъ въ гр. Русе.
193	Арангеловъ Никола . . .	„ Скопйе	„
194	Атанасовъ Симеонъ . . .	Неврокопско . . .	„
195	Апостоловъ Иванъ	с. Ново-село (Солун.)	„
196	Алексовъ Миланъ	гр. Крушево . . .	„
197	Бошевъ Яни	с. Добримирци (Битолско)	Умрѣлъ.
198	Благоевъ Димитъръ . . .	гр. Кичево	„
199	Велевъ Димитъръ	гр. Битоля	„
200	Велешки Бранислављ . . .	гр. Велесъ	—
201	Григоровъ Иванъ	гр. Куманово . . .	Умрѣлъ въ София.
202	Георгиевъ Коста	Мехомийско . . .	„
203	Георгиевъ Коста	гр. Солунъ	„
204	Георгиевъ Петъръ	Кичевско	„
205	Димитриевъ Коста	с. Орша (Охридско) .	„
206	Димитриевъ Никола . . .	гр. Крушево . . .	„
207	Живановъ Антоний . . .	Македония	„
208	Здравковъ Никола	с. Десово (Прилѣпско)	„
209	Ивановъ Богданъ	гр. Кичево	„
210	Илиевъ Мандилъ	с. Бѣлица (Мехомийско)	Умрѣлъ на 10. VI. 1878 г.
211	Илиевъ Иванъ	с. Търлисъ (Неврокопско)	—
212	Ивановъ Чадомиръ . . .	Македония	Умрѣлъ.

№ по редъ	Име и презиме	Родно мѣсто	Убитъ или умрѣлъ (гдѣ и кога), живъ (гдѣ)
213	Илиевъ Христо	гр. Прилѣпъ . . .	—
214	Луковъ Стефанъ	гр. Скопйе	Умрѣлъ.
215	Лазаровъ Георги	гр. Мехомия . . .	Живѣе въ гр. Ихтиманъ.
216	Лазаровъ Янко	гр. Мелникъ . . .	Умрѣлъ.
217	Лазаровъ Димитъръ . . .	Разлогъ	„
218	Михаиловъ Анастасъ . . .	гр. Крушево . . .	Умрѣлъ въ гр. София.
219	Михаиловъ Дамянъ . . .	гр. Битоля	Умрѣлъ.
220	Мирчевъ Димитъръ . . .	гр. Охридъ	„
221	Младеновъ Димитъръ . . .	гр. Прилѣпъ . . .	„
222	Найденовъ Найденъ Гено .	Македония	„
223	Миховъ Павелъ	„	„
224	Младеновъ Миланъ . . .	„	„
225	Малинковъ Марко	„	„
226	Михаиловъ Спиро	гр. Дебъръ	Умрѣлъ въ с. Рила (Дупн.).
227	Младеновъ Йосифъ	с. Пезово (Кумановско)	Умрѣлъ въ гр. София.
228	Македонски Тодоръ . . .	с. Якуруда (Мехом.)	„ „ „ „
229	Михаиловъ Блаже	гр. Кичево	Умрѣлъ.
230	Николаевъ Иванъ	Мориховско	„
231	Николовъ Иванъ	гр. Куманово . . .	„
232	Пешевъ Иванъ	гр. Велесъ	„
233	Размовъ Илия	с. Канино (Битолско)	„
234	Стояновъ Павелъ	гр. Кичево	„
235	Стояновъ Петъръ	гр. Скопйе	„
236	Тодоровъ Георги	с. Баня (Мехомийско)	—
237	Тасевъ Илия	гр. Куманово . . .	Умрѣлъ.
238	Трайковъ Христо	с. Троица (Велешко)	„
239	Тодоровъ Василъ	с. Либяхово (Неврокопско)	Умрѣлъ въ гр. Берковица.
240	Трайковъ Никола	гр. Охридъ	„
241	Таки Зисо	гр. Битоля	„ въ гр. София.
242	Трайковъ Михаилъ . . .	гр. Велесъ	„
243	Филиповъ Михаилъ . . .	Кумановско . . .	„
244	Филиповъ Серафимъ . . .	с. Бѣлица (Мехомийско)	—
245	Христовъ Георги	гр. Охридъ	Умрѣлъ
246	Христовъ Георги	Разлогъ	„
247	Христовъ Георги	„ Охридъ	„
248	Христовъ Лазаръ	гр. Битоля	„
249	Христовъ Илия	гр. Охридъ	„
250	Христовъ Бойко	с. Арбанашко (Кумановско) . . .	„
251	Цвѣтковъ Ангелъ	гр. Кичево	„
252	Янковъ Михаилъ	гр. Дебъръ) . . .	„
253	Янковъ Иванъ	гр. Прилѣпъ . . .	Живѣе въ гр. София.
254	Янковъ Йорданъ	гр. Велесъ	Умрѣлъ или убитъ.
255	Николовъ Коста	гр. Куманово . . .	Живѣе въ гр. София.
256	Димитровъ Алекси	Криво-Паланешко .	Умрѣлъ въ София 1915 г.
	V Опълч. дружина.		
257	Ангеловъ Илия	с. Просеникъ (Сѣрски окржгъ)	—
258	Атанасовъ Иванъ	гр. Кукушъ . . .	Убитъ на 28. XII. 1877 г.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Убитъ или умрѣлъ (гдѣ и кога), живъ (гдѣ)
259	Андрѣевъ Иванъ	с. Мешеница (Охрид.)	—
260	Алексиевъ Марко	Македония	Умрѣлъ.
261	Ангеловъ Никола	гр. Прилѣпъ . . .	„
262	Апостоловъ Велю	с. Бѣлица (Мехом.)	—
263	Божковъ Стоилъ	гр. Сѣресъ	—
264	Василевъ Стоянъ	с. Байловци (Куман.)	Умрѣлъ.
265	Велковъ Станко	с. Плешанци (Кратов.)	—
266	Вангеловъ Димитъръ . . .	с. Везме (Неврокоп.)	—
267	Георгиевъ Стефанъ	гр. Велесъ	Умрѣлъ.
268	Герчевъ Ангелъ	с. Старчище (Неврокопско	Живѣе въ гр. София.
269	Георгиевъ Атанасъ	с. Вишни (Стружко)	Умрѣлъ.
270	Георгиевъ Атанасъ	гр. Велесъ	„
271	Григоровъ Мино	с. Лазаровци (Кичев.)	Живѣе въ гр. София.
272	Григоровъ Коста	гр. Велесъ	Умрѣлъ.
273	Георгиевъ Иванъ	с. Илино (Битолско)	Умрѣлъ въ гр. Ферди-нандъ.
274	Георгиевъ Цвѣтко	„ Латово (Кичевско)	Умрѣлъ.
275	Георгиевъ Лазаръ	„ Бѣлица (Мехом.)	„
276	Димитриевъ Наумъ . . .	„ Велесто (Охридско)	Живѣе въ гр. София.
277	Димитриевъ Христо . . .	гр. Битоля	Убитъ на 12 VIII. 1877 г.
278	Димитриевъ Сава	„ Велесъ	Убитъ на 12. VIII. 1877 г.
279	Димитриевъ Ставро . . .	„ Охридъ	Раненъ на 12. VIII. 1877 г. и умрѣлъ.
280	Десановъ Секула	Македония	Умрѣлъ.
281	Димовъ Спиридонъ . . .	гр. Корча	Убитъ на 21. VIII. 1877 г.
282	Димовъ Стоянъ	с. Дуйне (Прилѣпско)	—
283	Димитриевъ Антонъ . . .	гр. Тетово	Умрѣлъ въ гр. Нишъ на 17. VIII. 1877 г.
284	Димитриевъ Алекси . . .	„ Крива Паланка .	—
285	Дранчевъ Георги	„ Битоля	Умрѣлъ.
286	Димовъ Василий	„ Вилушина (Бит.)	„
287	Димитриевъ Симо	„ Тетово	„
288	Ивановъ Атанасъ	„ Крива Паланка .	„
289	Илиевъ Саздо	с. Кокошине (Куман.)	—
290	Илиевъ Николай	с. Берово (Песчевсло)	Умрѣлъ.
291	Ивановъ Христо	с. Горно Драглища (Мехомийсло) . .	—
292	Илиевъ Иванъ	с. Берово (Пехчевско)	Живѣе въ гр. София.
293	Ивановъ Костадинъ . . .	„ Ракитница (Битол.)	—
294	Ивановъ Павелъ	гр. Неврокопъ . . .	Умрѣлъ.
295	Ивановъ Димитъръ . . .	с. Бащео (Паланешко)	„
296	Ивановъ Михаилъ	„ Бѣлица (Мехом.) .	—
297	Кръстевъ Трендафилъ . .	Солунско	Умрѣлъ.
298	Калиновъ Ефтимъ	Мелнишко	—
299	Кириловъ Петъръ	с. Куманичево (Костурско)	Умрѣлъ.
300	Алексиевъ Антонъ	гр. Солунъ	„
301	Младеновъ Петъръ	с. Кривени (Битол.)	„
302	Милайковъ Младенъ . . .	Македония	„
303	Михаиловъ Михаилъ . . .	„	„
304	Михаиловъ Антонъ	гр. Велесъ	—

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Убитъ или умрѣлъ (гдѣ и кога), живъ (гдѣ)
305	Младеновъ Арсо	с. Опила (Кратовско)	Убитъ на 19. VII. 1877 г.
306	Македонски Тодоръ . . .	„ Якуруда (Мехом.)	Умрѣлъ.
307	Младеновъ Георги	гр. Паланка . . .	—
308	Николовъ Констаитинъ . .	„ Тетово	Умрѣлъ въ гр. София.
309	Наумовъ Климентъ . . .	„ Охридъ	Убитъ на 28. XII. 1877 г.
310	Наумовъ Христо	„ Битоля	Умрѣлъ.
311	Николаевъ Манолъ	„ Кукушъ . . .	Убитъ на 28. XII. 1877 г.
312	Николаевъ Лазаръ . . .	„ Скопйе	Умрѣлъ.
313	Несторовъ Янаки	„ Битоля	„
314	Николаевъ Янчо	Мехомийско . . .	„
315	Николаевъ Георги	гр. Крива Паланка .	„
316	Начевъ Данко	„ Битоля	„
317	Николаевъ Димитри . . .	„ Охридъ	„
318	Петровъ Христо	с. Бѣлица (Мехом.) .	„
319	Павловъ Тома	„ „ „ .	—
320	Рачевъ Христо	гр. Битоля	Умрѣлъ въ гр. Самоковъ.
321	Радоевъ Миланъ	„ Охридъ	Живѣе въ гр. София.
322	Стойковъ Павелъ	с. Псача (Паланешко)	—
323	Спасовъ Тодоръ	гр. Велесъ	Умрѣлъ.
324	Спасовъ Трайко	гр. Скопйе	Умрѣлъ въ София.
325	Стефановъ Иванъ	„ Битоля	Умрѣлъ.
326	Спасевъ Никола	„ Кратово . . .	„
327	Стойковъ Каранфилъ . .	„ Крива Паланка .	Убитъ на 19. VII. 1877 г.
328	Атанасовъ Коста	„ „ „ .	Умрѣлъ.
329	Василевъ Х. Георги . . .	„ Горна Джумая .	„
330	Георгиевъ Иванъ	с. Псача (Паланечко)	„
331	Григоровъ Ефтимъ	гр. Охридъ	Живѣе въ гр. София.
332	Михаиловъ Танасъ	с. Бѣлотинци (Неврокопско) . . .	—
333	Стойновъ Илия	гр. Битоля	Умрѣлъ.
334	Стояновъ Христо	с. Кривогащени (Прилѣпско)	„
335	Симеоновъ Христо	гр. Тетово	„
336	Стойновъ Симеонъ	с. Еловци (Гостиварско)	„
337	Станковъ Стоянъ	Малешево	„
338	Стояновъ Филипъ	с. Гайтаниново (Неврокопско) . . .	—
339	Стефановъ Александъръ .	Македония	Умрѣлъ.
340	Спасовъ Лазаръ	„	„
341	Тодоровъ Иванъ	с. Баня (Мехомийско)	Живѣе въ с. Осойца (Соф.).
342	Темелковъ Коста	с. Боуно (Рѣсенско)	„ „ гр. Радомиръ
343	Трайковъ Димитъръ . . .	с. Куклица (Кратовско)	„ „ „ София.
344	Тодоровъ Стоянъ	гр. Кочани	Умрѣлъ
345	Тодоровъ Никола	Паланечко	Живѣе въ гр. Кюстендилъ.
346	Христовъ Георги	с. Търлисъ Неврокопско)	Умрѣлъ.
347	Христовъ Ангелъ	Горна Джумая . .	„
348	Христовъ Спиро	гр. Прилѣпъ . . .	„ въ гр. София.
349	Христовъ Спиридонъ . . .	„ „ . . .	„
350	Христовъ Ямондъ	гр. Битоля	„

№ по ред.	Име и презиме	Родно място	Убитъ или умрѣлъ (гдѣ и кога), живъ (гдѣ)
351	Христовъ Трайко	с. Псача (Паланечко)	—
352	Христовъ Бойко	с. Радишени (Скопс.)	—
353	Черняевъ Кирилъ	Македония	Умрѣлъ.
354	Ювицевъ Иванъ	гр. Тетово	„
355	Юновъ Коста	с. Ракетница (Битолско)	„
356	Янковъ Анастасъ Полковн. .	с. Загоричани (Костурско)	Убитъ прѣзъ 1906 г. въ Македония.
357	Янковски Иванъ	Битолско	Умрѣлъ.
	IV Опълч. дружина.		
358	Атанасовъ Стефанъ . . .	гр. Охридъ	Умрѣлъ.
359	Атанасовъ Тома	гр. Крушево . . .	Умрѣлъ на 18. III. 1878 г. въ болница.
360	Ангеловъ Никола	„ Корча	Умрѣлъ.
361	Анастасовъ Анонисий . . .	„ Солунъ	„
362	Анастасовъ Димитъръ . .	„ Охридъ	„ въ гр. София.
363	Анастасовъ Никола	Скопско	„
364	Бройтовъ Георги	Македония	„
365	Василевъ Стефанъ	с. Пѫтеле (Леринско)	„
366	Георгиевъ Христо	гр. Битоля	Умрѣлъ на 12. VI. 1878 г.
367	Георгиевъ Петъръ	Битолско	Умрѣлъ въ гр. София.
368	Георгиевъ Спасъ	Македония	„
369	Георгиевъ Наумъ	с. Боища (Битолско)	„ въ с. Петричъ (Соф.)
370	Германовъ Вонделъ . . .	с. Ничпуръ (Дебърско)	„
371	Георгиевъ Тодоръ	гр. Велесъ	„
372	Димитриевъ Стефанъ . . .	„ Куманово . . .	„
373	Димитриевъ Апостолъ . .	с. Драгожани (Битолско)	„
374	Драговъ Адамъ	Македония	„
375	Докевъ Панто	„	„
376	Димевъ Георги	с. Горни-Броди (Сѣр.)	„
377	Димевъ Илия	гр. Корча	„
378	Ивановъ Петъръ Григорчевъ	„ Охридъ	Живѣе въ гр. София.
379	Ивановъ Димитъръ . . .	„ „	Умрѣлъ.
380	Ивановъ Генчо	с. Лѣски (Мелнишко)	„
381	Ивановъ Симеонъ	гр. Струга	„
382	Ивановъ Трайко	„ Прилѣпъ . . .	„ въ гр. София.
383	Илиевъ Йорданъ	с. Строименци (Кратовско)	„
384	Илиевъ Марко	с. Банско (Мехом.) .	—
385	Константиновъ Симеонъ .	гр. Битоля	—
386	Кузмановъ Иванъ	гр. Битоля	Умрѣлъ.
387	Калчевъ Тодоръ	„ „	„
388	Милошевъ Стоянъ	Македония	„
389	Марковъ Никола	гр. Солунъ	„
390	Недевъ Михаилъ	„ Крушево . . .	„
391	Петровъ Лазаръ	Битолско	„
392	Петровъ Лука	гр. Велесъ	„

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Убитъ или умрѣлъ (гдѣ и кога), живъ (гдѣ)
393	Ванковъ Мичо	Македония	Умрѣлъ.
394	Станишинъ Стефанъ . . .	„	„
395	Стефановъ Наумъ	гр. Битоля	„
396	Стояновъ Вълко	с. Гайтаниново (Неврокопско) . . .	„
397	Стойновъ Манолъ	гр. Кратово . . .	„
398	Стояновъ Георги	„ Охридъ	„
399	Теофиловъ Иванъ	„ „	„
400	Тодоровъ Марко	с. Опила (Кратовско)	Умрѣлъ въ гр. Кюстенд.
401	Тодоровъ Георги	„ „ „	Умрѣлъ въ гр. София.
402	Томовъ Христо	гр. Битоля	—
403	Христовъ Петъръ	„ „	Умрѣлъ.
404	Христовъ Коста	с. Върбница (Дебър.)	Живѣе въ гр. София.
405	Христовъ Тасе	гр. Битоля	Умрѣлъ.
406	Христовъ Ангелъ	„ Джумая . . .	—
407	Христовъ Антонъ	„ Велесъ	Умрѣлъ.
408	Христовъ Коста	„ Крушево . . .	„ въ гр. София.
409	Цековъ Йорданъ	„ Велесъ	Умрѣлъ.
410	Шоповъ Георги	с. Старчища (Неврокопско)	Живѣе въ гр. София.
411	Янковъ Недѣлко	гр. Скопйе	Умрѣлъ на 15. XII. 1877 г.

III. Македонцитѣ доброволци въ Сръбско-българската война — 1885 год.[1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Длъжность	Родно мѣсто
	I Македонска доброволческа чета:		
1	Поручикъ А. Карауловъ .	Начал. на Б. П. Отр. и Командиръ на четата.	
2	Христо Филиповъ	Войвода на четата.	
3	Димитъръ Куртуклиевъ . .	Адютантъ.	
4	Никола Михайловъ	Знаменосецъ.	
5	Христо Михайловъ	Помощ. знаменосецъ.	
6	Никола Ивановъ	„ „	
7	Димитъръ Соколски . . .	„ „	
8	Йосифъ Бояджиевъ	Фелдфебелъ.	
9	Григоръ х. Константиновъ .	Писарь въ канцелар.	
10	Спиро Ивановъ	Каптинармусъ.	
	I-й взводъ:		
11	Кръстевъ Георги.	Взводенъ.	
12	Антонъ Наумовъ	Помощникъ-взводенъ.	
13	Трифонъ Каранфиловъ . .		
14	Иванъ Чолаковъ		
15	Никола Илиевъ		
16	Петъръ Стояновъ		
17	Божилъ Тренчевъ		
18	Стоянъ Илиевъ		
19	Антонъ Василевъ		
20	Мойсо Поповъ.		
21	Михалъ Христовъ		
22	Ташко Георгиевъ.		
23	Миленко Стойчевъ		
24	Стефанъ Антоновъ		
25	Стефанъ Мишевъ.		
26	Никола Костовъ		
27	Илия Арнаудовъ.		
28	Филипъ Лазаровъ		
29	Никола Петковъ		
30	Герасимъ Георгиевъ . . .		
31	Христо Запрѣновъ		
32	Георги Здравковъ		
33	Василъ Ивановъ		
34	Велю Трънчевъ		
35	Стоянъ Димитровъ		
36	Антонъ Наумовъ II-й . . .		
37	Лазаръ Арсовъ.		

[1]) Свѣденията сж взети отъ архивата на Военното Министерство. За нѣкои не сж означени въ списъцитѣ родните мѣста; за тѣхъ е означено само, че сж отъ Македония.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Длъжность	Родно мѣсто
38	Панчо Янковъ		
39	Петъръ Петковъ		
40	Йорданъ Бошковъ		
41	Павелъ Георгиевъ		
42	Христо Славчевъ.		
43	Стойно Спасовъ		
44	Лазаръ х. Георгиевъ . . .		
45	Иванъ х. Русковъ		
46	Кузманъ Стоевъ		
47	Георги Петровъ		
	II-й взводъ:		
48	Иванъ Янакиевъ.	Взводенъ.	
49	Тодоръ Михаиловъ	Помощн. взводенъ.	
50	Георги Теневъ.		
51	Георги Пановъ.		
52	Михаилъ Мирчевъ		
53	Тома Бабаджановъ		
54	Тодоръ Андовъ		
55	Никола Костовъ		
56	Павелъ Секоловъ.		
57	Тодоръ Илиевъ		
58	Коста Георгиевъ		
59	Игнатъ Данаиловъ		
60	Димитъръ Казаковъ . . .		
61	Иванъ Паневъ.		
62	Симеонъ Таневъ		
63	Георги Дончевъ		
64	Петъръ Тренчевъ		
65	Иванъ Колевъ.		
66	Георги Стояновъ		
67	Михаилъ Георгиевъ. . . .		
68	Янко Димитриевъ		
69	Серафимъ Трайковъ. . . .		
70	Харчо Михаиловъ		
71	Никола Смандиевъ		
72	Илия Балъкчиевъ		
73	Йорданъ Ивановъ		
74	Кръсто Христовъ		
75	Петъръ Цвѣтковъ		
76	Витанъ Андреевъ		
77	Атанасъ Дияновъ		
78	Димитъръ Лазаровъ . . .		
79	Стоянъ Захариевъ		
80	Алекси Георгиевъ		
81	Илия Карановъ		
82	Максимъ Георгиевъ. . . .		
83	Тотасъ Таковаровъ		
84	Добре Трендафилевъ . . .		

№ по редъ	Име и прѣзиме	Длъжность	Родно мѣсто
	III-й взводъ:		
85	Димитъръ Трайковъ . . .	Взводенъ.	
86	Никола Трайковъ.	Помощн. взводенъ.	
87	Мите Ангеловъ		
88	Иванъ Бояджиевъ		
89	Григоръ Георгиевъ		
90	Петъръ Христовъ		
91	Димитъръ Григоровъ . . .		
92	Петъръ Милевъ		
93	Стоянъ Трендафиловъ . . .		
94	Никола Ненчовъ		
95	Никола Димитровъ		
96	Христо Димитровъ		
97	Георги Панчевъ		
98	Филипъ Ивановъ.		
99	Иванъ Николовъ.		
100	Георги Ивановъ		
101	Димитъръ Ивановъ. . . .		
102	Георги Маневъ		
103	Дойчинъ Димевъ		
104	Илия Точевъ		
105	Димитъръ Дѣлевъ		
106	Никола Петровъ		
107	Стефанъ Стоичковъ. . . .		
108	Джико Петровъ		
109	Коста Янковъ		
110	Георги Михаиловъ		
111	Коста Никовъ		
112	Иванъ Вълчевъ		
113	Василъ Николовъ		
114	Наумъ Николовъ.		
115	Софроний Веселиновъ. . .		
116	Коста Х. Поповъ		
117	Никола Мавродиевъ . . .		
118	Михалъ Димитровъ. . . .		
119	Атанасъ Николовъ		
120	Иванъ Караниколовъ . . .		
	IV-й взводъ:		
121	Райчо Минковъ	Взводенъ.	
122	Атанасъ Николовъ	Помощникъ взводенъ.	
123	Петъръ Петковъ		
124	Христо Петровъ		
125	Иванъ Георгиевъ		
126	Йорданъ Стояновъ		
127	Илия Таневъ		
128	Христо Ганчевъ		
129	Димитъръ Михалевъ . . .		
130	Климентъ Карагюлевъ . .		
131	Серафимъ Георгиевъ . . .		
132	Петъръ Трайковъ		

№ по редъ	Име и прѣзиме	Длъжность	Родно мѣсто
133	Никола Чаушевъ		
134	Христо Ламбревъ		
135	Трифонъ Георгиевъ . . .		
136	Цвѣтко Стояновъ		
137	Иванъ Здравевъ		
138	Димитъръ Петровъ		
139	Тома Панайотовъ.		
140	Христо Керизмовъ		
141	Илия Пейчевъ.		
142	Христо Николовъ		
143	Георги Стоименовъ		
144	Панчо Димовъ.		
145	Димитъръ Костовъ		
146	Боянъ Мирчевъ		
147	Гено Петровъ		
148	Иванъ Петковъ		
149	Михалъ Георгевъ.		
150	Тодоръ Димевъ		
151	Георги Ангеловъ.		
152	Андонъ х. Ивановъ. . . .		
153	Андрѣя Колевъ		
154	Георги Сѣрезлиевъ. . . .		
155	Павелъ Соколовъ		
156	Никола Алтипармаковъ . .		
157	Георги Ангеловъ.		
158	Божко Костевъ		
159	Максимъ Георгиевъ . . .		
160	Стоянъ Караджовъ		
161	Сотиръ Лазаровъ.		
162	Никола Стояновъ		
	Кавалеристи:		
163	Никола Томовъ		
164	Вристо Бошковъ.		
165	Ангелъ Велевъ		
166	Иванъ Стояновъ		
167	Аралампи Кринчевъ . . .		
	II Македонска доброволческа чета:		
168	Иванъ Атанасовъ	Войвода	с. Вѣтренъ (Дем.-Хисарско).
169	Илия Пановъ		„ Вранци (Мелнишко).
170	Григоръ Дончевъ		„ Рѣсково (Мелнишко).
171	Божко Михаловъ		гр. Велесъ.
172	Атанасъ Христовъ		с. Лѣшко (Джумайско).
173	Димитъръ Торолинковъ . .		„ Палатъ (Петричко).
174	Киро Несторовъ		„ Еловци (Тетовско).
175	Кочо Крилчовъ		гр. Петричъ.
176	Кочо Жинлято		с. Моравци (Петричко).
177	Кольо Ризовъ		„ Влахи (Мелнишко).
178	Колйо Стоименовъ		„ Трабутивище (Пиянецъ).

№ по редъ	Име и прѣзиме	Длъжность	Родно мѣсто
179	Колйо Георгиевъ		с. Вирче (Пиянецъ).
180	Атанасъ Цвѣтковъ		гр. Битоля.
181	Христо Гошевъ		с. Лѣшко (Гор.-Джумайс.).
182	Георги Станковъ		гр. Петричъ.
183	Стоянъ Ивановъ		с. Дебочица (Джумайско).
184	Анго Пановъ		„ Чюричене (Петричко).
185	Китанъ Стоиловъ		„ Игуменецъ „
186	Митре Павловъ		„ Кърпелово „
187	Георги Стояновъ		„ Падежъ (Джумая).
188	Атанасъ Стояновъ		„ Влахи (Мелнишко).
189	Георги Станоевъ		„ Игралище (Петричъ).
190	Иванъ Димитровъ		гр. Мехомия.
191	Иванъ Младеновъ		с. Ново село (Струмица).
192	Богоя Ташовъ		„ Влахи (Мѣлнишко).
193	Спирко Димитровъ		„ Крушово (Битолско).
194	Георги Николовъ.		гр. Джумая.
195	Спасъ Бойчевъ		с. Моравци (Петричко).
196	Стоименовъ Христо		„ Крушица „
197	Петре Лазаровъ		„ Егри (Битолско).
198	Петъръ Яневъ.		„ Берово (Пехчевско).
199	Атанасъ Коневъ		гр. Прилѣпъ.
200	Коста Луковъ		„ Прилѣпъ.
201	Божилъ Трайковъ		„ Крушово.
202	Колйо Маноиловъ		„ Мехомия.
203	Иванъ Ангеловъ		с. Лѣшко (Джумайско).
204	Никола Георгиевъ		„ Гореме (Петричко).
205	Георги Петровъ		„ Пиянецъ „
206	Начо Янчевъ		гр. Солунъ.
207	Никола Цвѣтковъ		„ Градове (Джумая).
208	Иванъ Дончевъ		„ Вракуповица (Петрич.).
209	Тасе Пановъ		„ Чюричени (Петричко).
210	Костадинъ Илиевъ		„ Пиянецъ „
211	Пане Ангеловъ.		гр. Петричъ.
212	Никола Спасовъ		с. Гайтаниново (Неврок.).
213	Симеонъ Таневъ		„ Църско Горно (Битолс.).
214	Василъ Стояновъ.		„ Германъ (Рѣсенско).
215	Константинъ Ивановъ. . .		„ Цървища (Дем.-Хисарс.).
216	Атанасъ Стояновъ		гр. Битоля.
217	Атанасъ Николовъ		с. Вобища (Костурско).
218	Никола Сотировъ.		„ Манякъ „
219	Коста х. Антоновъ		„ Айвали (Ениджевско).
220	Янко Кочовъ		„ Желѣзнецъ (Битолско).
221	Петъръ Г. Маникадский. .		„ Сърбиново (Джумайско).
222	Димитъръ Спирковъ . . .		„ Прѣсека (Кочевско).
223	Тодоръ Тетимовъ.		„ Ковачовица (Неврокоп.).
224	Коста Гюруджиклиевъ . .		гр. Драма.
225	Коста Герчевъ.		с. Търлисъ (Неврокопско).
226	Димитъръ Сотировъ . . .		„ Дутлия (Сѣрско).
227	Динка Георгиева.		„ Савякъ (Дем.-Хисарско).
228	Ангелъ Чулакъ Тодоровъ .		„ Доленъ (Неврокопско).
229	Иванъ Дячевъ.		„ Старчища „
230	Никола Стояновъ.		„ Скрижово (Зъхненско).

№ по редъ	Име и прѣзиме	Длъжность	Родно мѣсто
231	Петъръ Златановъ		с. Броди (Сѣрско).
232	Стоянъ Георгиевъ		„ Савякъ (Дем.-Хисарско).
233	Яне Трандафиловъ		„ Градово (Джумайско).
234	Мицко Дѣлевъ.		„ Стояково (Гевгелийско).
235	Павелъ Стояновъ.		„ Лакосъ (Сѣрско).
236	Тодоръ Илиевъ		„ Градово (Джумайско).
237	Атанасъ Илиевъ		„ Савякъ (Дем.-Хисарско).
238	Ангелъ Георгиевъ		„ Гюреджикъ (Драмско).
239	Димигъръ Радевъ		„ Броди (Сѣрско).
240	Атанасъ Павловъ.		„ Броди „
241	Коста Христовъ		„ Скрижово (Зъхненско).
242	Андрея Атанасовъ		„ Скрижово „
243	Димитъръ Ивановъ. . . .		гр. Струмица.
244	Ангелъ Георгиевъ		с. Осиково (Неврокопско).
245	Божилъ Стояновъ		„ Хомондосъ (Сѣрско).
246	Георги Атанасовъ		„ Лѣски (Неврокопско).
247	Димо Поповъ		„ Св. Врачъ (Мелнишко).
248	Тодоръ Атанасовъ		„ Градово (Джумайско).
249	Иванъ Павловъ		„ Градово „
250	Благой Велиновъ.		гр. Битоля.
251	Коста Велиновъ		гр. Битоля.
252	Георги Тодоровъ		с. Доленъ (Неврокопско).
253	Никола Парасковъ		„ Доленъ „
254	Мицо Велевъ		„ Хърсово (Мелнишко).
255	Иванъ Божиловъ.		„ Гайтаниново (Неврок.).
256	Георги Костадиновъ . . .		„ Скрижово (Зъхненско).
257	Атанасъ Георгиевъ		„ Броди (Сѣрско).
258	Илия Арнаудовъ.		„ Лиояхово (Неврокопско).
259	Ефтимъ Николовъ		гр. Пехчово.
260	Спасе Арсовъ		гр. Прилѣпъ.
261	Атанасъ Стаматовъ		с. Крѣсна (Мелнишко).
262	Димитъръ Ивановъ. . . .		„ Доленъ (Неврокопско).
263	Христо Наумовъ		гр. Охридъ.
264	Филипъ Трифоновъ. . . .		с. Зеленичe (Леринско).
265	Михаилъ Атанасовъ. . . .		гр. Сѣресъ.
266	Никола Момчиловъ. . . .		с. Клисура (Джумайско).
267	Щерйо Димитровъ		„ Бождово (Мелнишко).
268	Димитъръ Пешевъ		„ Талашманъ (Кратовско).
269	Коста Стойчевъ		гр. Джумая.
270	Стоянъ Кръстевъ.		с. Броди (Сѣрско).
271	Иванъ Костовъ.		„ Каланотъ (Зъхненско).
272	Никола Атанасовъ		„ Лѣски (Неврокопско).
273	Димитъръ Ивановъ . . .		„ Савякъ (Дем.-Хисарско).
274	Михаилъ Георгиевъ. . . .		„ Броди (Сѣрско).
275	Стоянъ Ангеловъ.		„ Ковачевица (Неврокоп.).
276	Петъръ Николовъ		„ Банско (Мехмоийско).
	III Македонска доброволческа чета:		
277	Георги Бабаджановъ . . .	Войвода	гр. Охридъ.
278	Иванъ Рабевъ		„ Охридъ.
279	Анастасъ Бочкаровъ . . .		„ Охридъ.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Длъжность	Родно мѣсто
280	Василъ Христовъ		гр. Охридъ.
281	Георги Спространовъ . . .		„ Охридъ.
282	Димитъръ Арнаудовъ . . .		„ Охридъ.
383	Тодоръ Петровъ		гр. Дебъръ.
284	Стефанъ Халачевъ		„ Охридъ.
285	Стоянъ Якимовъ		„ Дебъръ.
286	Таке Велевъ		„ Охридъ.
287	Петъръ Димитровъ		„ Костуръ.
288	Петъръ Радичевъ		„ Охридъ.
289	Христо Лековъ		с. Велгощи (Охридско).
290	Василъ Миковъ		гр. Охридъ.
291	Димитъръ Костадиновъ . .		„ Костуръ.
292	Игнатъ Данаиловъ		„ Велесъ.
293	Андонъ Кука		„ Велесъ.
294	Тодоръ Шинана		„ Велесъ.
295	Никола Костовъ		„ Битоля.
296	Никола Велевъ		„ Крушово.
297	Атанасъ Симовъ		„ Рѣсенъ.
298	Андонъ Стефановъ		„ Скопйе.
299	Коста Ставревъ		„ Дебъръ.
300	Христо Ивановъ		„ Велесъ.
301	Иванъ Мандевъ		с. Бѣло поле (Прилѣпско).
302	Димитъръ Илиевъ		гр. Струга.
303	Христо Апостоловъ		„ Струга.
304	Тодоръ Георгиевъ		„ Струга.
305	Илия Щерйовъ		„ Битоля.
306	Стоянъ Стефановъ		„ Охридъ.
307	Антонъ Петковъ		„ Охридъ.
308	Христо Милошевъ		„ Охридъ.
309	Димитъръ Ивановъ		„ Охридъ.
310	Рафаилъ Миневъ		гр. Дебъръ.
311	Кръсто Киряковъ		„ Костуръ.
312	Христо Ташевъ		с. Неговянъ (Солунско).
313	Пано Тодоровъ		гр. Битоля.
314	Пано Соколовъ.		„ Велесъ.
315	Коста Наумовъ.		„ Охридъ.
316	Илия Таневъ		с. Берово (Пехчево).
317	Григоръ Здравевъ		гр. Щипъ.
318	Стоянъ Ильовъ		„ Мелникъ.
319	Петъръ Тренчевъ		„ Мелникъ.
320	Коста Янковъ		„ Битоля.
321	Петъръ Цвѣтковъ		„ Битоля.
322	Алекса Георгевъ		гр. Велесъ.
323	Георги Кременли		с. Кременъ (Неврокопско).
324	Кочо Лютовъ [1])		
325	Генчо Ц. Поповъ		
326	Георги Начевъ		
327	Георги Филиповъ		
328	Димитъръ Ивановъ. . . .		

[1]) На слѣдващитѣ не е посочено въ списъцитѣ родното мѣсто.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Длъжность	Родно мѣсто
329	Стойчо Смиляновъ		
330	Димитъръ Петровъ		
331	Никола Ивановъ		
332	Петъръ Милошевъ		
333	Димитъръ Петровъ		
334	Никола Стояновъ.		
335	Никола Велиновъ		
336	Павелъ Николовъ		
337	Кольо Дитовъ		
338	Никола Димитровъ		
339	Георги Ловчали		
340	Несторъ Петровъ.		
341	Коста Лахатаджи		
342	Христо Димитровъ		
343	Атанасъ Михаиловъ. . . .		
344	Георги Мицевъ		
345	Филипъ Вангеловъ		
346	Тодоръ Иванчевъ		
347	Иванъ Янакиевъ		
348	Благо Маноиловъ		
349	Стоянъ Николовъ		
350	Петъръ Николовъ I-й . .		
351	Стоянъ Миладиновъ . . .		
352	Иванъ Стояновъ		
353	Георги Константиновъ . .		
354	Христо Стояновъ		
355	Христо Миладиновъ . . .		
356	Георги Чифталията . . .		
357	Димитъръ Мечкаровъ . .		
358	Петъръ Ивановъ I-й . . .		
359	Георги Христовъ		
360	Ефтимъ Наковъ		
361	Петъръ Николовъ II-и . .		
362	Димитъръ Тасевъ		
363	Начо Николовъ		
364	Марко Димитровъ		
365	Стоименъ Златковъ		
366	Димитъръ Тодоровъ . . .		
367	Петъръ Ивановъ II-й . . .		
368	Петъръ Димитровъ . . .		
369	Пенчо Филиповъ		
	Доброволци македонци въ I Опълченски полкъ.		
370	Иванъ Божковъ		гр. Велесъ.
371	Грую Георгиевъ		с. Баня (Мехомийско).
372	Иванъ Ековъ		с. Баня "
373	Иванъ Къневъ		гр. Солунъ.
374	Никола Стефановъ		с. Бѣлица (Мехомийско).
375	Апостолъ Георгиевъ . . .		гр. Джумая.
376	Нанчо Стойковъ		с. Баня (Мехомийско).

№ по редъ	Име и прѣзиме	Длъжность	Родно мѣсто
377	Иванъ Михаиловъ		с. Банско (Мехомийско).
378	Константинъ Савковъ . . .		с. Банско „
379	Атанасъ Георгиевъ		гр. Джумая.
380	Тодоръ Зисовъ		с. Влахи (Мелнишко).
381	Димитъръ Стояновъ . . .		Македония.
382	Благой Атанасовъ		с. Доленъ (Неврокопско).
383	Тодоръ Стояновъ		Македония.
384	Никола Здравковъ		гр. Прилѣпъ.
385	Георги Вучановъ		„ Джумая.
386	Арсенъ Георгиевъ		„ Кочани.
	Ученици — доброволци.		
387	Иванъ Дѣйковъ		гр. Прилѣпъ.
388	Модестъ Димитровъ . . .		„ Солунъ.
389	Лефтеръ Георгиевъ . . .		„ Рѣсенъ.
390	Пано Георгиевъ		Македонецъ.
391	Костадинъ Арсовъ		гр. Щипъ.
392	Пандо Яневъ		Македонецъ.
393	Иванъ П. Георгиевъ . . .		Македония.
394	Ефтимъ Китанчевъ . . .		гр. Рѣсенъ.
395	Димитъръ Венедиковъ . .		Разлогъ.
396	Петъръ Тошевъ		гр. Прилѣпъ.
397	Владимиръ Кусевъ		„ Прилѣпъ.
398	Ал. Д. Кусовъ		„ Прилѣпъ. [1]
399	Йорданъ Томевъ		„ Прилѣпъ.
400	Наумъ Йочковъ		„ Прилѣпъ.
401	Ал. К. Пазовъ		„ Прилѣпъ.
402	Костадинъ Атанасовъ . . .		„ Неврокопъ.
403	Андрей Ляпчевъ		„ Рѣсенъ.
404	Никола Генадиевъ		„ Битоля.
405	Атанасъ Бадевъ		„ Прилѣпъ.

[1] Тѣзи ученици сж били въ Пловдивската и Софийската гимназии. Нѣкои отъ тѣхъ сж слѣдвали по-рано въ Солунската българска мжжка гимназия.

IV. Бивши и настоящи български министри отъ Македония.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	На кое министерство	Отъ коя партия
1	Андрей Ляпчевъ	Рѣсенъ . . .	На финанситѣ и войната . . .	Демократъ.
2	Константинъ Помяновъ . .	Прилѣпъ . .	На правосѫдието	Либералъ.
3	Никола Генадиевъ	Битоля . . .	На търговията и земледѣлието; външнитѣ работи	Народо-либералъ.
4	Генералъ Климентъ Бояджиевъ	Охридъ . . .	На войната . . .	—
5	Александъръ Радевъ . . .	Битоля . . .	Правосѫдието . .	Прогресивно-либералъ.
6	Никола Апостоловъ	с. Пхтеле (Леринско) .	На Народн. Просвѣщение; на желѣзницитѣ, пощитѣ и телеграфитѣ . .	Народо-либералъ.
7	Хр. Ив. Поповъ	с. Стояково (Гевгелийско)	На Правосѫдието	Либералъ (Радославистъ).
8	Д-ръ П. Джидровъ	Щипъ . . .	На Правосѫдието	Соц.-демократъ.

V. Българи отъ Македония на дипломатическа служба.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Какъвъ е билъ или е	Въ кой градъ
1	Панче х. Мишевъ	Велесъ . . .	Пълномощенъ министъръ . . .	Атина, Лондонъ и Хага.
2	Димитъръ Ризовъ	Битоля. . .	„ „ . . .	Бѣлградъ, Римъ и Берлинъ.
3	Симеонъ Радевъ	Рѣсенъ. . .	„ „ . . .	Букурещъ.
4	Георги Радевъ.	Битоля. . .	Пълномощенъ министъръ; главенъ секретарь прим-то на външнитѣ работи .	—
5	Стефанъ Чапрашиковъ . .	Горна Джумая	Пълномощенъ министъръ . . .	Бѣлградъ (Нишъ).
6	Тодоръ Павловъ	Скопйе . .	Генералеънъ консулъ и шаржед'аферъ . . .	Дурацо.
7	Димитъръ Влаховъ . . .	Кукушъ . .	Генералеънъ консулъ	Одеса.
8	Панче Доревъ	Битоля. . .	Генералеънъ консулъ	Буда-Пеща.
9	Живко Добревъ	Плѣвня (Драмско) .	Генералеънъ консулъ	Каиро и Едирне.
10	Никола Милевъ	с. Мокрени, Костурско .	Директоръ на печата при министерството на в-шнитѣ работи	—
11	Тома Карайововъ.	Скопйе. . .	Първъ легационенъ секретарь	Римъ.
12	Никола Ризовъ	Битоля. . .	Пръвъ секретарь и управляющъ легацията . .	Атина и Букурещъ.
13	Владимиръ Робевъ	„ . .	Пръвъ легационенъ секретарь.	Парижъ.
14	Константинъ Помяновъ . .	Прилѣпъ . .	Дипломатически агентъ	Виена.

VI. Депутати, родомъ отъ Македония.[1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Въ кое народно събрание е участвувалъ
1	Митрополитъ Мелетий . .	гр. Струмица . . .	Въ Учрѣдителното събрание; I и II обикновени.
2	Д. П. Каранфиловичъ . .	„ Велесъ	Учрѣдителното.
3	Василъ И. Диамандиевъ .	„ Охридъ	„
4	Ив. Цв. Карановъ	„ Кратово	„
5	Йосифъ А. Ковачевъ . . .	„ Щипъ	„
6	М. Т. Мишайковъ	с. Пѫтеле (Леринско)	„
7	Д-ръ Константинъ Помяновъ	гр. Прилѣпъ	Учрѣдителното и IV, VII, XV обикновени.
8	А. Георговъ	„ Велесъ	I обикновено.
9	Ангелъ Ташикмановъ . . .	„ Горна Джумая . .	IV обикновено.
10	Михаилъ Македонски . .	„ Крива Паланка .	IV, IX обикновени.
11	Петъръ Мишайковъ . . .	с. Пѫтеле (Леринско)	IV обикновено.
12	Трайко Китанчевъ	с. Подмочани (Рѣсенско)	V обикновено.
13	Данаилъ Георгиевъ . . .	гр. Кратово	VII обикновено.
14	Александъръ Арсениевъ .	„ Велесъ	VII, VIII, X, XII, XIII обик.
15	Андрей Башевъ	„ Рѣсенъ	VII, XIV обикновени.
16	Христо Дограмаджиевъ . .	„ Крушово	VIII, XIII, XIV обикновени
17	Илия Георговъ	„ Велесъ	X, XII, XIII, XVI, XVII обикновени.
18	Христо Ив. Поповъ . . .	с. Стояково (Гевгелийско)	X, XVI, XVII обикновени
19	Д-ръ Никола Генадиевъ .	гр. Битоля	X, XI, XII, XIII, XV, XVI, XVII обикновени.
20	Славчо Бабаджановъ . . .	„ Охридъ	X, XIV обикновени.
21	Георги Стойковъ	с. Либяхово (Неврокопско)	XI обикновено.
22	Д-ръ Алексндъръ Радевъ .	гр. Битоля	XI, XII обикновени.
23	Димитъръ Ризовъ	„ Битоля	XI обикновено.
24	Стефанъ Арсениевъ . . .	„ Велесъ	XI, XII обикновени.
25	Димитъръ Благоевъ . . .	с. Загоричани (Костурско)	XII, XVI и XVII обик.
26	Христо Върбеновъ	с. Емборе (Кайлярско)	XII обикновено.
27	Антонъ Страшимировъ . .	с. Баня (Мехомийско)	XII, XIII обикновени.
28	Никола Апостоловъ	с. Пѫтеле (Леринско)	XIII, XV, XVI, XVII обик.
29	Димитъръ Ачковъ	гр. Прилѣпъ	XIII обикновено.
30	Павелъ Генадиевъ	„ Битоля	XIII, XVII обикновени.
31	Никола Дѣйковъ	„ Прилѣпъ	XIV обикновено.
32	Василъ Здравевъ	„ Прилѣпъ	„ „
33	Лазаръ Ивановъ	с. Банско (Мехомийско)	„ „
34	Андрей Ляпчевъ	гр. Рѣсенъ	XIV, XVI, XVII обик.
35	Иванъ Г. Неврокопски . .	„ Неврокопъ . . .	XIV обикновено.
36	Илия Паликрушевъ . . .	„ Велесъ	„ „
37	Крумъ Чапрашиковъ . . .	„ Гор. Джумая . .	XIV, XVI, XVII обик.
38	Никола Давидовъ	„ Велесъ	XV обикновено.

[1]) Свѣденията сѫ взети изъ дневницитѣ на народнитѣ събрания.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	Въ кое народно събрание е участвувалъ
39	Димитъръ Страшимировъ .	с. Баня (Мехомийско)	XV обикновено.
40	Иванъ Толевъ	гр. Битоля	„ „
41	Д-ръ Петъръ Джидровъ .	„ Щипъ	XVI, XVII обикновени.
42	Димитъръ Арнаудовъ . . .	с. Либяхово (Невро-копско)	XVII обикновено.
43	Щерю Атанасовъ	с. Сничени (Костурско)	„ „
44	Милошъ Хаджи Вълчевъ .	с. Банско (Мехомийс.)	„ „
45	Георги Голевъ	с. Банско (Мехомийс.)	„ „
46	Стоянъ Георгиевъ	гр. Струмица . . .	„ „
47	Дончо Златковъ	с. Палатъ (Петричко)	„ „
48	Илия Каратаневъ	гр. Струмица . . .	„ „
49	Никола Наумовъ	„ Щипъ	„ „
50	Константинъ Николовъ . .	с. Хърсово (Мелниш.)	„ „
51	Василъ Пасковъ	с. Осиково (Невро-копско)	„ „
52	Тома Пенковъ	с. Мечкулъ (Мелниш.)	„ „
53	Георги Поцковъ	с. Враня (Мелнишко)	„ „
54	Григоръ Стоиловъ	гр. Горна Джумая .	„ „

За I, II, III, VI обикновени и за 4-тѣ велики народни събрания не успѣхме да съберемъ свѣдения.

VII. Списъкъ на българскитѣ митрополити, родомъ отъ Македония. [1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Кждѣ е билъ иерархъ	Мѣсторождение
1	Митрополитъ Генадий. . .	въ гр. Велесъ . . .	гр. Охридъ.
2	Митрополитъ Панаретъ . .	„ „ Пловдивъ . .	с. Пѫтеле, Леринска околия.
3	Митрополитъ Натанаилъ. .	„ „ Охридъ и Пловдивъ	с. Кучевища, Скопска околия.
4	Митрополитъ Мелетий . .	„ „ София. . . .	гр. Струмица.
5	Митрополитъ Козма. . . .	„ „ Дебъръ . . .	с. Орланци, Кичевска околия.
6	Митрополитъ Теодосий . .	„ „ Скопйе . . .	с. Търлисъ, Неврокопска околия.
7	Митрополитъ Методий . .	„ „ Ст.-Загора . .	гр. Прилѣпъ.
8	Митрополитъ Партений . .	„ „ Нишъ. . . .	„ Галичникъ.
9	Митрополитъ Методий . .	„ „ Охридъ . . .	с. Зарово, Солунска околия.
10	Митрополитъ Мелетий . .	„ „ Велесъ . . .	гр. Битоля.
11	Митрополитъ Неофитъ. . .	„ „ Скопйе . . .	„ Охридъ.

[1]) Свѣденията ни сж дадени отъ канцеларията на Св. Български Синодъ.

VIII. Професори въ Софийския университетъ отъ Македония.[1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Родно мѣсто	По какво сѫ били или сѫ професори
1	Д-ръ Иванъ А. Георговъ .	г. Велесъ	Философия.
2	Д-ръ Любомиръ Г. Милетичъ	г. Щипъ	Славянска филология.
3	Д-ръ Алексан. Балабановъ .	г. Щипъ	Класич. Литература.
4	Конст. Стефановъ	с. Банско (Разложко)	Английски езикъ.
5	Атанасъ Ярановъ	г. Кукушъ	Френски „
6	Никола Милевъ	с. Мокрени (Костурско)	Българска история.
7	Йосифъ А. Ковачевъ . . .	г. Щипъ	Педагогия.
8	Димитъръ Матовъ	г. Велесъ	Слав. етнография.
9	Д-ръ Ник. Червенъ-Ивановъ	г. Кукушъ	Химия.
10	Илия Ращановъ	г. Велесъ	Асист. по химия.
11	Стоянъ Тилковъ	с. Кърчово (Дем.-Хисарско)	Турски езикъ.
12	Никола Благоевъ	с. Ракита (Кайлярско)	Старобългарско право.

[1]) Свѣденията ни сѫ дадени отъ канцеларията на Софийския университетъ.

IX. Учени, писатели и публицисти въ ново врѣме, родомъ отъ Македония.

№ по ред	Име и прѣзиме	Ученъ, писателъ или публицистъ	Мѣсторождение
1	Велко Поповичъ	Писатель	гр. Кратово.
2	Христо Граматикъ	„	Кавадарско.
3	Христофоръ Джефаровичъ .	„	гр. Дойранъ.
4	Отецъ Паисий [1]	Ученъ и публицистъ	Мехомийска околия.
5	Кирилъ Пейчиновичъ. . .	Писатель	с. Теарци (Тетовска окол.).
6	Йоакимъ Кърчовски . . .	„	с. Осломеви (Кичев. окол.).
7	Митрополитъ Натанаилъ. .	„	с. Кучевища (Скоп. окол.).
8	Неофитъ Рилски.	Ученъ	с. Банско (Мехом. околия).
9	Братя Д. и К. Миладинови	Писатели	гр. Струга.
10	Райко Жинзифовъ	Поетъ и публицистъ	„ Велесъ.
11	Григоръ Пърличевъ . . .	Поетъ.	„ Охридъ.
12	Хаджи Партений Зографски	Писатель	„ Галичникъ.
13	Антимъ Ризовъ	„	с. Калково (Струм. окол.).
14	Хаджи Теодоси Синаитски .	Издатель и писатель	гр. Дойранъ.
15	Йорданъ х. Константиновъ Джинотъ	Публицистъ	„ Велесъ.
16	Кузманъ Шапкаревъ . . .	Писатель-фолклористъ	„ Охридъ.
17	Хаджи Павелъ Божигробски	Писатель	с. Кониково (Енидже-Вардарска околия).
18	Марко Цѣпенковъ	Писатель-фолклористъ	гр. Прилѣпъ.
19	Иосифъ Ковачевъ [2] . . .	Ученъ	„ Щипъ.
20	Д-ръ Л. Милетичъ. . . .	„	„ „
21	Д-ръ Ив. Георговъ . . .	„	„ Велесъ.
22	Димитъръ Матовъ	„	„ „
23	Д-ръ Никола Червенъ-Иванов.	„	„ Кукушъ.
24	Никола Благоевъ.	„	с. Ракита (Кайлярско).
25	Атанасъ Яровъ	„ и публицистъ	гр. Кукушъ.
26	Георги Баласчевъ	Ученъ.	„ Охридъ.
27	Н. Милевъ [3]	Ученъ и публицистъ	с. Мокрени (Костурско).
28	Трайко Китанчевъ	Поетъ и публицистъ .	гр. Рѣсенъ.
29	Т. Карайовевъ.	Публицистъ	„ Скопйе.
30	Андрей Ляпчевъ.	Ученъ и публицистъ .	„ Рѣсенъ.
31	Никола Наумовъ	Публицистъ	„ Щипъ.
32	Д. Ризовъ	„	„ Битоля.
33	Д. В. Македонски	„	с. Емборе (Кайлярско).
34	Хр. Бързицовъ	„	гр. Дойранъ.
35	Илия Георговъ [4]	„	„ Велесъ.
36	А. П. Стояновъ	Ученъ	с. Лешко (Горноджум.).
37	Симеонъ Радевъ	Публицистъ и писатель	гр. Рѣсенъ.
38	Д-ръ Никола Генадиевъ. .	Публицистъ	„ Битоля.
39	Евтимъ Спространовъ . . .	„	„ Охридъ.

[1]) Първитѣ четирма сж родоначалници на българското национално възраждане. Особено силенъ тласъкъ на това възраждане е далъ отецъ Паисий, авторъ на първата история на българския народъ.

[2]) Изброенитѣ до тукъ писатели сж живѣли и работили прѣди освобождението на България (1804—1878 год.)

[3]) Директоръ на печата при Министерството на Външнитѣ Работи.

[4]) Лидеръ въ Радикалъ-демократическата партия.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Ученъ, писателъ или публицистъ	Мѣсторождение
40	Д. Благоевъ [1].	Ученъ и публицистъ	с. Загоричани (Костурско).
41	П. Джидровъ [2])	Ученъ и писатель . .	гр. Щипъ.
42	Ефр. Карановъ.	Публицистъ	„ Кратово.
43	К. Шаховъ	Журналистъ	„ Охридъ.
44	Христо Матовъ	Публицистъ	„ Струга.
45	В. Пасковъ	Публицистъ и писатель	с. Осиково (Неврокопско).
46	А. Протичъ.	Писатель	гр. Велесъ.
47	Тодоръ Траяновъ.	Поетъ	„ Скопйе.
48	Христо Силяновъ.	Поетъ и публицистъ	„ Охридъ.
49	Данаилъ Крапчевъ	Публицистъ	„ Прилѣпъ.
50	Дим. х. Димовъ	„	с. Горно-Броди (Сѣрско).
51	Антонъ Страшимировъ . .	Писатель и публицистъ	„ Баня (Мехомийско).
52	Д. Т. Страшимировъ . . .	„ „	„ „
53	Трайче Доревски.	Журналистъ	гр. Рѣсенъ.
54	Анастасъ Христовъ. . . .	Публицистъ	„ Прилѣпъ.
55	Анастасъ Наумовъ . . .	Публицистъ и педагогически писатель	„ Прилѣпъ.
56	Александъръ Балабановъ. .	Поетъ, публицистъ и ученъ.	„ Щипъ.
57	Александъръ Драндаровъ .	Публицистъ	„ Велесъ.
58	Никола Яневъ.	Писатель	„ Кукушъ.
59	Георги Баждаровъ	Публицистъ	с. Горно-Броди (Сѣрско).
60	Г. Кулишевъ	„	гр. Дойранъ.
61	Ст. Симеоновъ.	„	„ Велесъ.
62	Спиро Гулабчевъ.	„ . . .	„ Леринъ.
63	Илия Гологановъ.	„	с. Крушово (Демиръ-Хисарска околия).
64	Кирилъ Пърличевъ. . . .	„	гр. Охридъ.
65	Матей Геровъ	„	„ Тетово.
66	Никола Ризовъ	„	„ Битоля.
67	Г. Стрѣзовъ.	„	„ Охридъ.
68	Н. Филипчевъ.	„	„
69	Сребренъ п. Петровъ . . .	„	с. Екши-су (Леринско).
70	Д-ръ Н. Стояновъ	Ученъ.	гр. Дойранъ.
71	Павелъ Генадиевъ	Публицистъ	„ Битоля.
72	Иванъ Снѣгаровъ	„	„ Охридъ.
73	Климентъ Карагюлевъ. . .	Писатель	„
74	Димитъръ Мирчевъ. . . .	Педагог. писатель .	„ Прилѣпъ
75	Благой Димитровъ	„ „ . .	„ Емборе (Кайлярско).
76	Петъръ Мартулковъ . . .	„ „ . .	гр. Велесъ.
77	Борисъ Мончевъ	Публицистъ	„ Солунъ.
78	Йорданъ Бадевъ	Публицистъ и писатель	„ Битоля.
79	Иванъ Доревъ.	Педагог. писатель . .	„
80	Владимиръ Робевъ	Публицистъ	„
81	Григоръ Бакрачевъ. . . .	„	с. Вишени (Костурско).
82	Стоянъ Божовъ	Писатель	с. Кърчово (Дем.-Хисарско)
83	Полковникъ Борисъ Дранговъ	Воененъ писатель . .	гр. Скопйе.

[1]) Лидеръ на социалъ-демократическата партия.
[2]) Лидеръ на социалъ-демократическата партия (обединена).

X. Български художници, скулптори, музикални сили, оперни пѣвци, артисти, родомъ отъ Македония. [1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Какъвъ е билъ или е	Мѣсторождение
1	Баджевъ Стефанъ	Декораторъ-прѣподав. въ рисув. училище	гр. Крушово.
2	Мацанова Иванка	Скулпторка	„ Солунъ.
3	Георгова Виктория	Живописка	„ Велесъ.
4	Илиева Дона	„	„ Прилѣпъ.
5	п. Димитровъ Филипъ . .	Живописецъ	„ Емборе.
6	Шойлевъ Михаилъ	„	„ Велесъ.
7	Антоновъ Евтимъ	Скулпторъ	с. Градище (Кум. околия).
8	Алексиевъ Несторъ . . .	Рѣзбарь	с. Осои (Дебърска околия).
9	Кукевъ Ташко	Декораторъ	гр. Крушово.
10	Ивановъ Петъръ	„	„ „
11	Зарзановъ Спасъ	Рѣзбарь	„ Охридъ.
12	Мечкуевски Михаилъ . . .	Декораторъ	с. Мечкуевци (Щип. окол.)
13	Василевъ Тръпко	„	с. Личища (Костур. окол.).
14	Бадевъ Атанасъ	Хористъ композиторъ	гр. Прилѣпъ.
15	Гавановъ Тодоръ	„ „	„ „
16	Тъпковъ Драганъ	Художникъ	„ Битоля.
17	Палашевъ Георги	Худож. и журналистъ	„ Велесъ.
18	Антоновъ Михаилъ	Художникъ	с. Злѣтово (Кратовска Околия).
19	Яневъ Адамче	Иконописецъ	гр. Прилѣпъ.
20	Будимовъ Иванъ	„	„ Прилѣпъ.
21	Заричиновъ Климентъ . .	„	„ Охридъ.
22	п. Анастасовъ Наумъ . . .	Живописецъ	„ Леринъ.
23	Наумовъ Тодоръ	Капелмайсторъ . . .	„ Велесъ.
24	Филиповъ Василъ	Живописецъ	с. Осои (Галичнишко).
25	Христовъ Апостолъ . . .	Иконописецъ	гр. Галичникъ.
26	Ивановъ Филипъ	Рѣзбаръ	с. Осои (Галичнишко).
27	Сарафовъ Кръсто	Артистъ въ Народния Театъръ	с. Либяхово (Неврокопс.).
28	Чернодрински Войданъ . .	Артистъ	с. Селце (Дебърско).
29	Македонски Стефанъ . . .	Оперенъ пѣвецъ . .	с. Кърчища (Дебърско).
30	Гърковъ Никола	„ „ . .	гр. Кукушъ.
31	Пандо Киселинчевъ . . .	Скулпторъ	с. Косинецъ (Костурска околия).
32	Султана Николова	Артистка въ Народния Театъръ	гр. Велесъ.

[1]) Свѣденията сж взети отъ дирекцията на Държавното Художествено-индустриално училище въ София и отъ свѣдущи лица.

XI. Висши чиновници по народното просвѣщение. [1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Какъвъ е билъ или е	Мѣсторождение
1	Попъ Стаменовъ	Пръвъ Директоръ на I-а Софийска м. гимназия	гр. Дойранъ.
2	Иванъ Доревъ	Главенъ Инспекторъ при Министерството на Нар. Просвѣщение	„ Битоля.
3	А. П. Стоиловъ	Директоръ на етнографическия музей въ София	с. Лѣшко (Гор. Джумайска околия).
4	Георги Раевъ	Директоръ на I Соф. Дър. м. гимназия	гр. Прилѣпъ.
5	Лазаръ Цуневъ	Гимназиаленъ Директоръ	с. Шльопенци (Гевгелийска околия).
6	Атанасъ Ковачевъ	„ „	с. Бѣлица (Мехомийска околия).
7	Никола Настевъ	„ „	с. Цѣрово (Леринска околия).
8	Д-ръ Филипъ Маноловъ .	Подначалн. на срѣднитѣ училища при Мин. на Нар. Поосвѣщение . .	с. Дебрецъ (Кайларска околия).
9	Йорданъ Крапчевъ	Окржж. учил. инспекторъ	гр. Прилѣпъ.
10	Йорданъ Николовъ	„ „ „	„ Прилѣпъ.
11	Димитъръ п. Пандовъ . .	„ „ „	„ Неготино на Вардара.
12	Лазаръ Димитровъ	„ „ „	гр. Дебъръ.
13	Велко Думевъ	„ „ „	„ Воденъ.
14	Димитъръ Апостоловъ . .	„ „ „	„ Крива Паланка.
15	Атанасъ Михаиловъ . . .	Гимназиаленъ дирикторъ	с. Бобища (Костурска околия).
16	Климентъ Карагюлевъ . .	Главенъ инспекторъ при Министер. на Народното просвѣщение	гр. Охридъ.
17	Константинъ Богдановъ . .	Директоръ на Педагогическо училище . . .	„ Охридъ.
18	Иванъ Дѣйковъ	Гимнизиаленъ директоръ	„ Прилѣпъ.
19	Бѣлчевъ	„ „	„ Щипъ.
20	Паунчевъ	„ „	„ Охридъ.
21	Сребро Дановъ	„ „	с. Загоричани (Костурска (околия).
22	Иванъ Цоковъ	„ „	гр. Скопие.
23	Ефремъ Бѣлдѣдовъ	„ „	с. Берово (Пехчевско)
24	Тодоръ Илиевъ	„ „	гр. Щипъ.

[1]) Свѣденията сж събрани отъ разнитѣ на свѣдущи лица отъ разнитѣ околии въ Македония.

XII. Магистрати и по-извѣстни Сждии и адвокати отъ македония. [1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Какъвъ е билъ или е	Мѣсторождение
1	Иванъ Каранджуловъ . . .	Главенъ прокуроръ при Върховния Касац. сждъ	гр. Прилѣпъ.
2	Д-ръ Д. Протичъ	Н-къ на углавното отдѣление при Министерството на Правосждието	„ Велесъ.
3	Никола Никовъ	Членъ на Софийския Апелативенъ Сждъ . . .	„ Гевгели.
4	Милошъ Станишевъ . .	Прокуроръ при Софийския окржженъ сждъ . . .	„ Кукушъ.
5	Климентъ Сърмабожовъ . .	Членъ на Софийския Апелативенъ сждъ. . . .	„ Охридъ.
6	Димитъри Йоонифчевъ. . .	Членъ на Русерския Апелативенъ сждъ. . . .	„ Охридъ.
7	Петъръ Станковъ	Членъ на Скопския Апелативенъ сждъ . . .	„ Тетово.
8	Петъръ Чайлевъ.	Прокуроръ при Окржжния сждъ въ Скопйе .	„ Велесъ.
9	Пантелей Урумовъ	Сждия	„ „
10	Константинъ Велевъ . . .	„	„ „
11	Петъръ Саздовъ	„	„ „
12	Илия Челбовъ.	Прѣдседатель на Софийския военно-полеви сждъ	„ „
13	Бойкикевъ	Сждия	с. Кучевища (Скопска околия).
14	Д. Каранджуловъ	„	гр. Прилѣпъ.
15	Константинъ Радевъ . . .	„	с. Елевци (Дебърска околия).
16	Иванъ Толевъ	„	гр. Битоля.
17	Анастасъ Христовъ . . .	„	„ Прилѣпъ.
18	Йорданъ Бомболовъ. . . .	„	„ „
19	Антонъ х. Митревъ. . . .	Прокуроръ	„ „
20	Никола Дѣйковъ.	Сждия	„ „
21	Павелъ п. Димитриевъ . .	„	„ „
22	Йорданъ Христовъ	„	„ „
23	Спасъ Велевъ	„	„ Рѣсенъ.
24	Андрей Башевъ	„	„ „
25	Д-ръ Наумъ Янчевъ . . .	„	„ Охридъ.
26	Илия Ал. Чобановъ . . .	„	„ „
27	Георги Капчевъ	„	„ „
28	Йорданъ Капчевъ	„	„ „
29	Аврамъ М. Станишевъ . .	Сждебенъ слѣдователь. .	„ Галичникъ.
30	Влад. Кусевъ	Прѣдседатель на окржженъ сждъ	„ Прилѣпъ.
31	Д-ръ Н. Генадиевъ. . . .	Адвокатъ	„ Битоля.

[1]) Свѣденията сж взети отъ Министерството на Правосждието и отъ лица отъ разнитѣ околии въ Македония.

№ по ред	Име и прѣзиме	Какъвъ е билъ или е	Мѣсторождение
32	Н. Апостоловъ	Адвокатъ	с. Пѫтеле (Леринско).
33	П. Джидровъ	„	гр. Щипъ.
34	Александъръ Радевъ . . .	„	„ Битоля.
35	Д-ръ Г. Стрѣзовъ	„	„ Охридъ.
36	Христо Далчевъ	„	„ Кукушъ.
37	Димитъръ К. Дзивговъ . .	„	„ Прилѣпъ.
38	Янаки Гелевъ	„	с. Бобища (Костурско).
39	Славчо Бабаджановъ . . .	„	гр. Охридъ.
40	Пантелей Баджовъ . . .	„	„ Прилѣпъ.
41	Миланъ Кондовъ	„	„ „
42	Ст. Траяновъ	„	„ Скопйе.
43	Иванъ Машаровъ.	„	„ „
44	Тр. С. Траяновъ	„	„ „
45	П. Шалгановъ	„	„ „
46	Д. Стояновъ.	„	с. Гърменъ (Неврокоп.)
47	Ивинъ Дунковъ	„	„ Плѣвня (Драмско).
48	Никола Икономовъ	„	„ Кара-кьой (Неврокопско).
49	Мандиевъ Влад.	„	гр. Неврокопъ.
50	Илия Петруповъ.	Сждия	с. Дебрени (Мелнишко)
51	Велянъ Джиковъ.	„	гр. Крушово.
52	Никола п. Илиевъ	Адвокатъ	„ Струмица.
53	Никола х. Костовъ	„	„ Гевгели.
54	Павелъ Шатевъ	„	„ Кратово.
55	Димитъръ Граматиковъ . .	„	„ „
56	Василъ Здравевъ.	„	„ Прилѣпъ.
57	Миланъ Грашевъ.	„	„ „
58	Димитъръ Ачковъ	„	„ „
59	Йорданъ Ачковъ	„	„ „
60	Георги Кондовъ	„	„ „
61	Михаилъ Солуновъ	„	„ „
62	Миланъ Димовъ	Прокуроръ	„ „
63	Димитъръ Кочовъ	Адвокатъ	„ „
64	Константинъ Авузовъ . . .	„	„ „
65	Петъръ Ачковъ	„	„ „
66	Богданъ Шулевъ.	„	„ Велесъ.
67	Иванъ Спространовъ . . .	Сждия	„ Охридъ.
68	Мане Арсовъ	„	„ Щипъ.
69	Наумъ Главинчевъ	„	„ Охридъ.
70	Христо Ив. Поповъ. . . .	Адвокатъ	с. Стояково (Гевгел.).
71	Манасий Кършуцки . . .	„	гр. Куманово.
72	Евтимъ Воденичаровъ. . .	Сждия	„ Рѣсенъ.
73	Константинъ Баждековъ. .	„	„ Воденъ.
74	Михаилъ Кочовъ.	Адвокатъ	с. Мачуково (Гевгел.).
75	Христо Цвѣтиновъ	Сждия	гр. Охридъ.
76	Наумъ Стрѣзовъ	„	„ „
77	Иванъ Атанасовъ.	„	„ „
78	Анастасъ Савиновъ	Адвокатъ	„ „
79	Левъ Кацковъ	„	„ „
80	Илия Коцаревъ	„	„ „
81	Наумъ Ив. Лазаровски . .	Сждия	с. Лобаница (Костурско)
82	Любомиръ Димитровъ. . .	„	„ Смърдешъ „

№ по редъ	Име и прѣзиме	Какъвъ е билъ или е	Мѣсторождение
83	Христо Георгиевъ	„	„ Блаца (Костурско).
84	Благоевъ	Адвокатъ	„ Загоричани „
85	Стефанъ Арсениевъ. . . .	„	гр. Велесъ.
86	Христо Дограмаджиевъ . .	„	„ Крушево.
87	Д. И. Карамфиловъ. . . .	Прѣдседатель на Окржженъ сждъ	„ Велесъ.
88	Василъ И. Диямандиевъ. .	Прѣдседатель на Окржженъ сждъ	„ Охридъ.
89	М. Т. Мишайковъ	Адвокатъ	с. Пѫтеле (Леринско).
90	Петъръ Мишайковъ . . .	„	„ „ „
91	Георги Стойковъ	„	„ Либяхово (Неврок.).
92	Александъръ Арсениевъ . .	„	гр. Велесъ.
93	Илия Паликрушевъ . . .	„	„ Велесъ.
94	Никола Давидовъ	„	„ „
95	Щерю Атанасовъ.	„	с. Сничени (Костурско)

XIII. По-висши административни чиновници отъ Македония. [1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Какъвъ е билъ или е	Мѣсторождение
1	Д. Перелиговъ . . .	Окржженъ Управитель . . .	с. Команичево (Костурска околия).
2	Евтимъ Стростановъ .	„ „ . . .	гр. Охридъ.
3	Йорданъ Мирчевъ . .	„ „ . . .	„ Велесъ.
4	Димитъръ Влаховъ . .	„ „ . . .	„ Кукушъ.
5	Сребренъ п. Петровъ .	„ „ . . .	с. Екши-су (Лерин. околия).
6	Йорданъ Тренковъ . .	„ „ . . .	гр. Прилѣпъ.
7	Константинъ Машаровъ	„ „ . . .	„ Скопйе.
8	Тодоръ Паскалевъ . .	„ „ . . .	с. Старчища (Зърнев. околия).
9	Илия Паликрушевъ . .	„ „ . . .	гр. Велесъ.
10	Л. Кацковъ	„ „ . . .	„ Охридъ.
11	Дионисъ Кандиларовъ .	„ „ . . .	„ Кукушъ.
12	Павелъ Христовъ . . .	„ „ . . .	с. Цапари (Битолско).
13	Стефанъ Бѣлевъ . . .	„ „ . . .	гр. Охридъ.
14	Атанасъ Ченгеловъ . .	Началникъ на отдѣление при Минист. на Земледѣлието .	с. Плѣвня (Драмска околия).
15	Д-ръ Илия Спирковъ	Пом. кметъ въ София и адвокатъ	гр. Прилѣпъ.
16	Борисъ Мончевъ . . .	Окржженъ Управитель . . .	„ Солунъ.
17	Лазаръ Томовъ	Прѣдседатель на окржж. постоянна комисия	с. Годлево (Мехомийоколия).
18	Георче п. Ангеловъ . .	Прѣдсед. на окр. постоянна комисия	с. Зарово (Солунска околия).
19	Христо Стояновъ . . .	Прѣдсед. на окр. постоянна комисия	с. Мързенци (Гевгелийска околия).
20	Коста Шаховъ	Прѣдсед. на окр. постоянна комисия	„ Охридъ.
21	Христо п. Коцовъ . .	Градски кметъ	„ Щипъ.
22	Данаилъ Раевъ	„ „	„ Прилѣпъ.
23	Панче х. Здравевъ . .	Прѣдсед. на окр. постоянна комисия	„ Прилѣпъ.
24	Тома Спростановъ . .	Градски кметъ	„ Охридъ.
25	Методи Гелевъ	Подначалникъ въ Министерството на Вхтр. Работи .	„ Охридъ.
26	Д. Даскаловъ	Администраторъ на Българ. Земледѣлска банка . . .	с. Ковачовица (Неврокопска околия).
27	Д-ръ Н. Стояновъ . .	Администраторъ на кооперативната банка	гр. Дойранъ.

[1]) Свѣденията сж събрани отъ разпитъ на хора отъ разнитѣ околии въ Македония.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Какъвъ е билъ или е	Мѣсторождение
28	Д-ръ Антонъ Димитровъ	Инспекторъ на Изповѣданията при М-то на Вѣн. работи .	с. Айватово (Солун. околия).
29	Димитъръ п. Георгиевъ	Окржженъ управитель . . .	с. Берово (Пехчевско).
30	Симеонъ Ив. Стрѣзовъ .	Вишъ чиновникъ въ Министерството на Земледѣлието	„ Рѣсенъ.
31	Владимиръ Трайчевъ .	Началникъ отдѣление при Министер. на Търговията .	„ Рѣсенъ.
32	Христо Ачевъ	Инспекторъ на полицията при Мин. на Вѫтр. Работи . .	„ Прилѣпъ.
33	Димитъръ Георгиевъ . .	Главенъ инспекторъ на полицията при Министерството на Вѫтр. Работи	„ Струмица.
34	Наумъ Томалевски . .	Градски кметъ	„ Крушево.
35	Стоянъ Мълчанковъ . .	Окржж. Акциз. Началникъ .	с. Скребатно (Невроконска околия).
36	Тодоръ Станковъ . . .	Градски кметъ	гр. Прилѣпъ.
37	Аце Доревъ	Прѣдсед. на окржж. постоянна комисия	„ Битоля.
38	Константинъ Ципушевъ	Прѣдсед. на окржж. постоянна комисия	„ Радовищъ.
39	Петъръ Чаулевъ . . .	Градоначалникъ	„ Охридъ.
40	Георги п. Христовъ . .	Околийски Началникъ . . .	с. Кръстоферъ (Битолска околия).
41	Петъръ Ацевъ	„ „ . . .	гр. Прилѣпъ.
42	Игнатъ Мангъровъ . .	„ „ . . .	„ Кратово.
43	Захари Новевъ	„ „ . . .	с. Баница (Гостивар. околия).
44	Спиро Георгиевъ . . .	„ „ . . .	гр. Тетово.
45	Апостолъ Христовъ . .	„ „ . . .	„ Галичникъ.
46	Аргиръ Манасиевъ . .	„ „ . . .	„ Гевгели.
47	Наумъ Арнаудовъ . . .	„ „ . . .	„ Охридъ.
48	Стоянъ Блажовъ . . .	„ „ . . .	с. Гор. Водно (Скопс. околия).
49	Александъръ п. Евтимовъ	„ „ . . .	гр. Радовищъ.
50	Стоянъ Мишевъ . . .	„ „ . . .	„ Щипъ.
51	Атанасъ Маджаровъ . .	„ „ . . .	с. Негованъ (Солунс. околия).
52	Емануилъ Развигоровъ .	Окол. началникъ	„ Щипъ.
53	Михалъ Моневъ . . .	„ „	„ Кратово.
54	Илия Коцаревъ . . .	„ „	„ Охридъ.
55	Левъ Огняновъ	Прѣдседатель на окржжна постоянна комисия	„ Охридъ.
56	Ламбо Автовъ	Градски кметъ	„ Охридъ.
57	Иванъ Групчевъ . . .	„ „	„ Охридъ.
58	Ив. Аргировъ	Околийски началникъ . . .	Костурско.
59	Христо Михаиловъ . .	Вишъ чиновникъ въ Смѣтната палата	гр. Щипъ.
60	Димитъръ Коцевъ . .	Контрольоръ въ държавното ковчежничество	„ Щипъ.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Какъвъ е билъ или е	Мѣсторождение
61	Димитъръ Тролевъ . .	Пожаренъ командиръ въ Столицата	гр. Щипъ.
62	П. Якововъ	Вишъ чиновникъ въ Дирекцията на желѣзницитѣ . .	с. Кърчища (Дебърска околия).
63	Д-ръ Д. Точковъ . . .	Директоръ на Софийс. класна лотария	гр. Охридъ,
64	Стефанъ Бидиковъ . .	Околийски началникъ . . .	„ Кратово.
65	Трайко Димитровъ . .	„ „ . . .	„ „
66	Василъ Перелинговъ .	Градски кметъ	с. Куманичево (Костурска околия).
67	Наумъ Темчевъ . . .	„ „	с. Загоричани (Костурска околия).
68	Василъ Шановъ . . .	„ „	с. Смърдешъ (Костурска околия).
69	Станимиръ Беровски .	Окржженъ управитель . . .	с. Берово (Пехчевско).
70	Дим. Кушевъ	Вишъ чиновникъ въ Дирекцията на желѣзницитѣ .	гр. Велесъ.

XIV. По-извѣстни българи лѣкари, родомъ отъ Македония[1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Занятие	Мѣсторождение
1	Д-ръ Ивановъ Михаилъ . .	Началникъ на бактериологическия институтъ въ София .	гр. Прилѣпъ.
2	„ Драндаровъ Алексан.	Лѣкарь	„ Велесъ.
3	„ Зимбилевъ Стерю . .	„	„ Крушово.
4	„ Стояновъ Георги . .	„	„ Солунъ.
5	„ Казанджиевъ Спиро .	„	„ Прилѣпъ.
6	„ Крѣпиевъ Крумъ . .	„	„ Велесъ.
7	„ Кировъ Александъръ .	„	с. Геренде.
8	„ Балсамовъ Георги . .	„	гр. Битоля.
9	„ Кипровъ Иванъ . .	„	„ Мехомия.
10	„ Сапунджиевъ Василъ	„	с. Осмичени, Костурска околия.
11	„ Митровъ Юрданъ . .	„	гр. Прилѣпъ.
12	„ Григоровъ Младенъ .	„	„ Тетово.
13	„ Бързиковъ Никола .	„	„ Дойранъ.
14	„ Башевъ Наумъ . . .	„	„ Рѣсенъ.
15	„ Татарчевъ Божирадъ .	„	„ Рѣсенъ.
16	„ Костовъ Пантелей . .	„	с. Смърдешъ, Костурска околия.
17	„ Черневъ Петъръ . .	„	с. Гайтаниново, Неврокопска околия.
18	„ Ивановъ Никола . .	„	гр. Битоля.
19	„ Татарчевъ Христо . .	„	„ Рѣсенъ.
20	„ Дойчиновъ Констант.	„	с. Баня, Мехом. околия.
21	„ Янчулевъ Юрданъ . .	„	гр. Прилѣпъ.
22	„ Петровъ Анастасъ . .	„	„ Воденъ.
23	„ Михайловски Кръстю	„	с. Велмевци, Битолска околия.
24	„ Руменовъ Владимиръ	„	гр. Крушево.
25	„ Юруковъ Христо . .	„	с. Лабаница, Костурска околия.
26	„ Богдановъ Констант. .	„	гр. Велесъ.
27	„ Филиповъ Трънко . .	„	с. Баница, Дебър. околия.
28	„ Кушевъ Петъръ . .	„	гр. Велесъ.
29	„ Робевъ Константинъ .	„	„ Битоля.
30	„ Митровъ Яковъ . .	„	с. Лазарополе, Галичнич. околия.
31	„ Кусевъ Пантелей . .	„	гр. Прилѣпъ.
32	„ Диновъ	„	с. Влаца, Костур. околия.
33	„ Атанасовъ Филипъ .	„	с. Смърдешъ, Костурска околия.
34	„ Васковъ Панче . . .	„	гр. Велесъ.
35	„ Яновъ Михаилъ . .	„	„ Прилѣпъ.
36	„ Робевъ Коста	„	„ Охридъ.
37	„ Дудуклиевъ Василъ .	„	„ Гевгели.
38	„ Робевъ Ангелаки . .	„	„ Охридъ.
39	„ Николовъ Георги . .	„	„ Охридъ.

[1]) Свѣденията ни сж дадени отъ Медицинската секция при Министерството на Войната.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Занятие	Мѣсторождение
40	Д-ръ Коцаровъ Анастасъ .	Лѣкарь	гр. Охридъ.
41	„ Кавадарковъ Георги .	„	„ Куманово.
42	„ Здравевъ Петъръ . .	„	„ Скопйе.
43	„ Голевъ Иванъ . . .	„	„ Щипъ.
44	„ Пройовски Борисъ .	„	с. Янковецъ, Рѣсен. окол.
45	„ Чкатровъ Георги . .	„	гр. Прилѣпъ.
46	„ Станишевъ Констант.	„	„ Кукушъ.
47	„ Станишевъ Александ.	„	„ Кукушъ.
48	„ Мишайковъ Констант.	„	с. Пхтеле, Лерин. окол.
49	„ Наумовъ П.	„	с. Моруница, Стружка околия.
50	„ Сарафовъ Ангелъ . .	„	с. Либяхово, Неврокопс. околия.
51	„ Владовъ Димитъръ .	„	гр. Рѣсенъ.
52	„ Стрѣзовъ Кръстю . .	„	„ Рѣсенъ.
53	„ Филиповъ Ефтимъ .	„	„ Рѣсенъ.
54	„ Наумовъ Христо . .	„	с. Царедворъ, Рѣсенска околия.
55	„ Велевъ Захари . . .	„	гр. Рѣсенъ.
56	„ Гаджовъ Нанчо . . .	„	с. Ехла, Рѣсен. околия
57	„ Тенчевъ Христо . .	„	гр. Кукушъ.
58	„ Герасимовъ Никола .	„	„ Тетово.
59	„ Дуковъ	„	с. Загоричани, Костурска околия.
60	„ Арсовъ Аковъ . . .	„	с. Лазарополе, Гличнишка околия.
61	„ Димитровъ Христо .	„	гр. Щипъ.
62	„ Гологановъ Спиро . .	„	с. Крушево, Демиръ-Хисарска околия.
63	„ Вучидоловъ	„	гр. Скопйе.
64	„ Занешевъ Александъръ	„	„ Воденъ.
65	„ Анастасъ Занешевъ .	„	„ Воденъ.
66	„ Хр. Далкалъчевъ . .	„	с. Владово, Вод. околия
67	„ п. Ивановъ Димитъръ	„	гр. Воденъ.
68	„ Томовъ Александъръ .	„	„ Битоля.
69	„ Христо Димитровъ .	„	„ Щипъ.
70	„ Димитъръ Я. Палчевъ	„	с. Косинецъ (Костурско).

XV. По-видни инженери и архитекти българи, родомъ отъ Македония [1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Инженеръ или архитектъ	Мѣсторождение
1	Станишевъ Христо	Инженеръ	гр. Кукушъ.
2	Богдановъ Петъръ	„	„ Велесъ.
3	Бомболовъ Данаилъ. . . .	„	„ Прилѣпъ.
4	Бояджиевъ Петъръ. . . .	„	„ Велесъ.
5	Димитровъ Владимиръ . .	„	„ Крушево.
6	Димитровъ Петъръ	„	„ Неврокопъ.
7	Зографовъ Д. Симеонъ . .	„	„ Велесъ.
8	Илиевъ Григоръ	„	„ Прилѣпъ.
9	Карамфилевъ Михаилъ . .	„	„ Велесъ.
10	Кръндевъ Асѣнъ	„	„ „
11	Матовъ П. Георги	Електро-инженеръ. .	„ „
12	Органджиевъ Тодоръ . . .	Инженеръ	„ „
13	Юроковъ Никола.	Архитектъ	с. Лабаница, Костурска околия.
14	Антоновъ Ф.	Инженеръ	гр. Криворѣчна Паланка.
15	Икономовъ Иванъ	„	„ Кукушъ.
16	Ставревъ Петътъ.	„	„ Рѣсенъ.
17	Сарафовъ Никола	„	с. Либяхово, Неврокопска околия.
18	Сарафовъ Петко	„	с. Либяхово, Неврокопска околия.
19	Весовъ Владимиръ	Архитектъ	гр. Велесъ.
20	Весовъ Никола	„	„ „
21	Дамяновъ Иванъ	Миненъ инженеръ . .	с. Козица, Кичевска околия.
22	Видевъ Христо	Архитектъ	с. Сланско, Прилѣпска околия.
23	Тюфекчиевъ Никола . . .	„	гр. Рѣсенъ.
24	Крапчевъ Петъръ	Инженеръ	„ Прилѣпъ.
25	Кушевъ Страшимиръ . . .	„	„ Велесъ.
26	х. Станишевъ Исо	Архитектъ	„ Галичникъ.
27	Тасевъ Рафаилъ	Миненъ инженеръ. .	с. Дѣоляни, Дебърска околия.
28	Торбовъ Н.	Архитектъ	гр. Крушево.
29	Спасовъ	Инженеръ	с. Вѣхчани, Стружка околия.
30	Петъръ Д. Панчовъ . . .	Архитектъ	„ Косинецъ, Костурска околия.
31	Иванъ Карчовъ	Електро-инженеръ. .	„ Берово, Пехчевска околия.
32	Анастасъ Точковъ	Инженеръ	гр. Охридъ.

[1]) Свѣденията ни сж дадени отъ инженерно-архитектурното дружество.

XVI. Списъкъ на офицеритѣ на дѣйствующа служба, родени въ Македония.[1])

№ по редъ	Чинъ, име и фамилия	Отъ кждѣ е родомъ	Длъжность	Забѣлѣжка
	Пѣхота.			
	Генералъ-майори:			
1	Златаровъ Кръстю . . .	гр. Охридъ . .	Н-къ 11 дивизия.	
2	Кюркчиевъ Григоръ . .	„ Прилѣпъ . .	К-ръ 2/11 бригада.	
	Полковници:			
3	Писиновъ Дионисий . . .	„ Охридъ . .	„ 2/7 „	
4	Джеровъ Климентъ . . .	„ Охридъ . .	„ 21 пѣх. полкъ.	Плѣненъ.
5	Калояновъ Стоянъ . . .	с. Д. Драглище, Мехомийско .	„ 60 „ „	
6	Силяновски Гр.	гр. Крушево . .	„ 61 „ „	
	Подполковници:			
7	Чолаковъ Димитръ . . .	с. Д. Драглище, Мехомийско .	„ др. 35 п. п.	Умр. рани.
8	Чолаковъ Илия	с. Д. Драглище, Мехомийско .	„ „ 11 „ „	„ „
9	Марковъ Боголюбъ . . .	„ Фотовище, Неврокопско. .	„ „ 84 „ „	
10	Митушевъ Ефтимъ . . .	гр. Охридъ . .	„ „ 59 „ „	
11	Илиевъ Юрданъ	„ Велесъ . .	„ „ 81 „ „	
12	Наковъ Атанасъ	„ Г. Джумая .	„ „ 6 „ „	
13	Шишковъ Иосифъ . . .	с. Ватоша Кавадарско . .	„ 36 пѣх. полкъ.	
14	Пазовъ Константинъ . .	гр. Битоля . .	„ 4 „ „	
15	Филиповъ Емануилъ . .	„ Неготино на Вардаръ . .	„ др. 46 п. п.	
16	Кундураджиевъ Илия.	гр. Прилѣпъ . .	„ „ 62 „ „	
17	Пожарлиевъ Ил. . . .	Ениджe-Вардарско . . .	„ „ 63 „ „	
18	Робевъ Антонъ	гр. Битоля . .	„ „ 24 „ „	
19	Мановъ Александъръ . .	„ Кочани . .	„ „ 31 „ „	
20	Малчевъ Георги	„ Мехомия . .	„ „ 35 „ „	
21	Кузмановъ Георги . . .	„ Битоля . .	„ „ 81 „ „	
22	Самарджиевъ Янаки . .	„ Мехомия . .	„ „ 44 „ „	
23	Михаиловъ Спиридонъ .	„ Щипъ . . .	„ „ 41 „ „	
24	Балтовъ Илия	„ Битоля . .	„ „ 59 „ „	
25	Петровъ Константинъ . .	с. Скребатно, Неврокопско . .	К-ръ др. 62 „ „	
26	Станковъ Ив.	с. Ковчасъ, Кичевско . . .	„ „ 64 „ „	
27	Васковъ Юрданъ	гр. Велесъ . . .	„ др. допълн. македонски полкъ.	

[1]) Свѣденията ни сж дадени отъ Военното Министерство. Въ списъка липсватъ имената на убититѣ и умрѣлитѣ; за тѣхъ не ни дадоха списъкъ. Споменаваме само онѣзи умрѣли и убити, които лично познаваме.

№ по редъ	Чинъ, име и фамилия	Отъ кждѣ е родомъ	Длъжность	Забѣлѣжка
	Майори:			
28	Фудуловъ Георги . . .	„ Кратово . .	К-ръ др. 5 оп. п.	
29	Ивановъ Атанасъ . . .	„ Крушево . .	К-ръ др. 35 п. п.	
30	Георгиевъ Стефанъ . . .	с. Простране, Битолско . .	„ „ попр. п.	
31	Кюлюмовъ Тодоръ . . .	с. Д. Чичево, Велешко . .	„ „ 64 п. п.	Убитъ.
32	Петровъ Пантелей . . .	с. Пръждево, Кавадарско .	„ „ 59 „ „	
33	Бакърджиевъ Мих.. . .	гр. Сѣресъ . . .	„ „ 60 „ „	
34	Лешковъ Михаилъ . . .	„ Тетово . . .	„ „ 57 „ „	
35	Матеевъ Иванъ	„ Крушево . .	„ „ 49 „ „	
36	Зографовъ Георги . . .	„ Щипъ . . .	„ „ 13 „ „	
37	Васксвъ Юрданъ	„ Велесъ . . .	„ рота 54 „ „	Убитъ.
	Капитани:			
38	Папалезовъ Констант. . .	с. Бѣлотинци, Неврокопско.	„ др. 59 п. п.	
39	Николовъ Христо . . .	с. Годлево, Мехомийско . .	„ р. 22 п. п.	
40	Георгиевъ Василъ . . .	с. Годлево, Мехомийско . .	„ „ 63 „ „	
41	Михаиловъ Констант. . .	с. Годлево, Мехомийско . .	„ „ 60 „ „	
42	Чолаковъ Никола . . .	с. Драглище, Мехомийско .	Военното училище.	
43	Поповски Лазаръ . . .	с. Косинецъ, Костурско .	К-ръ р. 61 п. п.	
44	Митушевъ Димитъръ . .	с. Смърдешъ, Костурско .	„ „ 64 „ „	Убитъ.
45	Добутовъ Миланъ . . .	гр. Щипъ . . .	„ „ 65 „ „	
46	Алексиевъ Констант. . .	„ Паланка . .	„ „ 63 „ „	
47	Чолаковъ Неофитъ . . .	с. Д. Драглища, Мехомийско.	„ „ 61 „ „	
48	Мановъ Георги	с. Уземъ, Палаячко . . .	„ „ 62 „ „	
49	Траяновъ Траянъ. . .	гр. Кичево . .	„ „ 61 „ „	
50	Иосифовъ Александръ. .	„ Крива-Палан.	„ „ 59 „ „	
51	Иосифовъ Христо . . .	гр. Гевгели . .	„ „ 60 „ „	
52	Янакиевъ Димитъръ. .	„ Сѣресъ . . .	„ „ 60 „ „	
	Поручици:			
53	х. Вълчевъ Никола. . .	с. Баня, Мехомийско . . .	К-ръ р. 60 „ „	
54	Гавазовъ Василъ	гр. Скопйе . .	„ „ 59 „ „	
55	Димитровъ Диаманди . .	Костурско . . .	„ „ 59 „ „	
56	Гюрковъ Юрданъ. . . .	гр. Щипъ . . .	„ „ 64 „ „	
57	Кузовъ Хараламби . . .	с. Сетома, Костурско . . .	„ „ 63 „ „	
58	Ковачевъ Георги. . . .	с. Велгощи, Охридско . .	„ „ 62 „ „	

№ по ред	Чинъ, име и фамилия	Отъ кждѣ е родомъ	Длъжность	Забѣлѣжка
59	Саракиновъ Спасъ . . .	с. Саракиново, Воденско . .	К-ръ р. 59 п. п.	
60	Серафимовъ Христофоръ.	Св. Никола, Щипско	„ „ 61 „ „	
61	х. Диневъ Кирилъ . . .	гр. Дойранъ . .	„ „ 59 „ „	
62	Пепелюговъ Сотиръ. . .	„ Прилѣпъ . .	„ „ 59 „ „	
63	Димитровъ Петъръ . . .	„ Крива-Палан.	„ „ 64 „ „	
64	Панчевъ Юрданъ. . . .	„ Велесъ . . .	„ „ 63 „ „	
65	Щукаровъ Тодоръ . . .	„ Велесъ . . .	„ „ 63 „ „	
66	Перевъ Хараламби . . .	с. Никодимъ, Велешко . . .	„ „ 61 „ „	
67	Поповъ Димитъръ . . .	гр. Кукушъ . .	„ „ 62 „ „	
68	Бояджиевъ Стоянъ . . .	„ Щипъ . . .	„ „ 61 „ „	
69	Калайджиевъ Христо . .	с. Пирава, Дойранско . . .	„ „ 59 „ „	
70	Алексиевъ Георги . . .	гр. Крив.-Палан.	„ „ 60 „ „	
71	Попъ Димитровъ Ангелъ	с. Калапотъ, Драмско . .	„ „ 62 „ „	Изчезналъ.
72	Тодоровъ Димитъръ . .	гр. Скопйе . . .	„ „ 63 „ „	
73	Божиновъ Щерю. . . .	„ Солунъ . . .	„ „ 60 „ „	
74	Богдановъ Георги . . .	„ Велесъ . . .	„ „ 64 „ „	
75	Ивановъ Георги	с. Владово, Воденско . . .	„ „ 62 „ „	
76	Дановъ Константинъ . .	гр. Скопйе . . .	„ „ 66 „ „	
77	Николовъ Атанасъ . . .	„ Солунъ . . .	„ „ 63 „ „	
78	Тимевъ Атанасъ	с. Плѣвня, Драм.	„ „ 64 „ „	
79	Стаматовъ Богданъ . . .	гр. Солунъ . . .	„ „ 61 „ „	
80	Спасовъ Тома	„ Битоля . .	„ „ 64 „ „	
81	Бутлевъ Ангелъ	„ Прилѣпъ . .	„ „ 61 „ „	
82	Алексиевъ Владимиръ .	„ Крив.-Палан.	„ „ 63 „ „	
83	Хараламбиевъ Стефанъ .	„ Кратово . .	„ „ 60 „ „	
84	Чакъровъ Константинъ .	„ Дойранъ . .	„ „ 63 „ „	
85	Ингилизовъ Благой. . .	„ Пехчево . .	„ „ 61 „ „	
86	Янчулевъ Кирилъ . . .	„ Прилѣпъ . .	64 пѣхотенъ полкъ.	
87	Чучулаинъ Евлоги . . .	с. Банско, Мехомийско . .	64 „ „	
88	Ваканов Лазаръ. . . .	с. Банско, Мехомийско .	64 „ „	
89	п. Атанасовъ Констант. .	с. Елешница, Мехомийско .	64 „ „	
90	Благоевъ Янко.	гр. Мехомия . .	64 „ „	
91	Апостоловъ Любенъ. . .	гр. Крива-Палан.	64 „ „	
92	Мановъ Александъръ . .	„ Мехомия . .	60 „ „	
93	Стойковъ Димитъръ . .	„ Скопйе . . .	64 „ „	
94	Тръндафиловъ Иванъ . .	с. Дол.-Порий, Дем.-Хисарс.	60 „ „	
95	Тренчевъ Константинъ .	с. Владимирово, Пехчевско .	64 „ „	
96	Михаиловъ Иванъ . . .	с. Годлево, Мехомийско . .	64 „ „	
97	Грашевъ Кирилъ. . . .	гр. Прилѣпъ . .	41 „ „	
98	Трифоновъ Иванъ . . .	с. Бабчоръ, Костурско . . .	63 „ „	

№ по ред	Чинъ, име и фамилия	Отъ кждѣ е родомъ	Длъжность	Забѣлѣжка
99	Благовъ Ангелъ	гр. Мехомия . .	41 пѣхотенъ полкъ.	
100	Чолевъ Георги	„ Кукушъ . .	49 „ „	
101	Ивановъ Димитъръ . . .	с. Морарци, Кукушко . . .	64 „ „	
102	Чилевъ Тома	гр. Крушово . .	60 „ „	
103	п. Сотировъ Георги. . .	с. Кономлади, Костурско .	59 „ „	
104	Гърневъ Радой	с. Либяхово, Неврокопско.	59 „ „	
105	Миладиновъ Анастасъ. .	гр. Струга . . .	59 „ „	
106	Чоневъ Константинъ . .	„ Крушево . .	1 „ „	
107	Темелковъ Димитъръ . .	„ Мелникъ . .	14 „ „	
108	Матовъ Светославъ . . .	„ Велесъ . . .	61 „ „	
109	Николовъ Владимиръ . .	„ Кр.-Паланка	62 „ „	
110	Стефановъ Иванъ. . . .	с. Плѣвня, Драмско . .	2/2 минохвърг. рота.	Убитъ.
111	Алексиевъ Димитъръ . .	гр. Кратово . .	68 пѣхотенъ полкъ.	
112	Кръстевъ Антонъ . . .	с. Уланци, Щипско . .	61 „ „	
113	Христовъ Тома	с. Шестево, Костурско . .	27 „ „	
114	Поповъ Гроздановъ. . . .	гр. Кр.-Паланка	59 „ „	
115	Христовъ Димитъръ . .	с. Планиница, Кукушко . .	66 „ „	
116	Маноловъ Илия	гр. Кукушъ . .	63 „ „	
117	Грубешлиевъ Божинъ. .	с. Алаче, Енидже Вардарско	63 „ „	
118	Ацевъ Методи	гр. Кочани . . .	62 „ „	
119	Благоевъ Димитъръ . .	с. Хърсово, Мелнишко . . .	14 „ „	
120	Шандановъ Петъръ. . .	гр. Охридъ . .	63 „ „	
121	Поповъ Атанасъ	с. Голешово, Д. Хисарско . .	14 „ „	
122	Георгиевъ Атанасъ . . .	гр. Охридъ . .	40 „ „	
123	Текелиевъ Христо . . .	„ Дойранъ . .	60 „ „	
124	Чанджиевъ Борисъ. . .	„ Неврокопъ .	64 „ „	
125	Поповъ Хараламби . . .	„ Воденъ . . .	63 „ „	
126	Чалаковъ Иванъ	с. Мутулово, Кукушко . .	86 „ „	
127	Нелчиновъ Крумъ . . .	гр. Охридъ . .	60 „ „	
128	Ивановъ Петъръ	„ Кукушъ . .	63 „ „	
129	Станоевски Петъръ . . .	с. Бѣлица, Кичевско . . .	60 „ „	
130	Даскаловъ Антонъ . . .	с. Гол. Махала, Сѣрско . . .	14 „ „	
131	Николовъ Христо . . .	гр. Дойранъ . .	60 „ „	
132	Вакърджиевъ Христо . .	„ Сѣресъ . . .	68 „ „	
133	Алексиевъ Стефанъ. . .	„ Щипъ . . .	59 „ „	
134	Звънчаровъ Мих.. . . .	„ Неврокопъ .	59 „ „	
135	Анчевъ Пенчо.	„ Щипъ . . .	62 „ „	
136	Новевъ Божинъ	„ Скопие . . .	61 „ „	
137	Николовъ Стою	с. Годлево, Мехомийско . .	54 „ „	

№ по редъ	Чинъ, име и фамилия	Отъ кждѣ е родомъ	Длъжность	Забѣлѣжка
138	Наковъ Григоръ	гр. Дойранъ . .	37 пѣхотенъ полкъ.	
139	Тромпевъ Илия	„ Прилѣпъ . .	38 „ „	
140	Патроневъ Дим.	с. Дебрене, Мелнишко . . .	64 „ „	
141	Ефтимовъ Тодоръ . . .	гр. Кочани . .	24 „ „	
142	Кръстевъ Борисъ . . .	„ Щипъ . . .	64 „ „	
143	Голевъ Асѣнь	с. Банско, Мехомийско . .	64 „ „	
144	Христовъ Методи . . .	с. Г. Неволяни, Леринско . .	63 „ „	
145	Поповъ Григоръ	с. Лѣшко, Гор. Джумайско .	14 „ „	
146	Константиновъ Златко. .	с. Хърсово, Мелнишко . . .	14 „ „	
147	Кусевъ Александъръ . .	гр. Прилѣпъ . .	63 „ „	
148	п. Василевъ Спиро . . .	с. Липецъ, Кочанско . . .	62 „ „	
149	х. Дѣлевъ Георги * . .	гр. Кукушъ . .	63 „ „	
150	Ивановъ Кирилъ. . . .	с. Горни Порой, Д. Хисарско .	64 „ „	
151	Шкутовъ Димитъръ . .	с. Горно Броди, Сѣрско . .	62 „ „	
152	Ярцевъ Димитъръ . . .	гр. Кукушъ . .	63 „ „	
153	Х. Радионовъ Самуилъ .	с. Банско, Мехомийско . .	59 „ „	
	Подпоручици:			
154	Ваневъ Тодоръ	с. Баня, Мехом.	24 „ „	
155	Димитровъ Слави. . . .	гр. Крива-Палан.	25 „ „	
156	х. Божковъ Драганъ . .	„ Скопйе. . .	39 „ „	
157	Домазетовъ Михаилъ . .	„ Щипъ . . .	7 „ „	
158	Теофиловъ Иванъ . . .	„ Тетово . . .	8 „ „	
159	Добревъ Илия.	гр. Кавадарци .	16 „ „	
160	х. Типевъ Иванъ. . . .	с. Сурувичево, Леринско . .	39 „ „	
161	Станишевъ Константинъ.	гр. Кукушъ . .	40 „ „	
162	Константиновъ Антонъ .	с. Смърдешъ, Костурско .	48 „ „	
163	Нивичановъ Дим. . . .	с. Нивичено, Струмишко .	39 „ „	
164	Тодоровъ Ганчо	гр. Велесъ . . .	39 „ „	
165	Теофиловъ Владимиръ .	с. Бѣлина, Мехомийско . .	24 „ „	
166	Йосковъ Панчо	гр. Щипъ . . .	39 „ „	
167	Мълчановъ Ив.	с. Скребатно, Неврокопско	39 „ „	
168	Петровъ Димитъръ . . .	с. Саракиново, Воденско . .	44 „ „	
169	Кирковъ Янко.	гр. Велесъ . . .	44 „ „	
170	Даскаловъ Христо . . .	с. Смилево, Битолско . . .	44 „ „	
171	Софкаровъ Владимиръ. .	гр. Велесъ . . .	39 „ „	

№ по редъ	Чинъ, име и фамилия	Отъ кждѣ е родемъ	Длъжность	Забѣлѣжка
	Кавалерия.			
	Генералъ-Майори:			
172	Таневъ Александъръ . .	„ Велесъ . . .	Н-къ Драмс. область.	
173	Стойковъ Ив.	с. Гайтаниново, Неврокопско	Н-къ 9 див. область.	
	Полковници:			
174	Китанчевъ Ефт.	с. Подмочани, Рѣсенско . .	К-ръ 5 кон. полкъ.	
175	Караюрдановъ Георги . .	гр. Велесъ . . .	Н-къ Картографически институтъ.	
176	Николовъ Диам.	„ Щипъ . . .	К-ръ 11 кон. полкъ.	
	Майори:			
177	Божковъ Панчо	„ Солунъ . . .	К-ръ 10 доп. ескад.	
	Капитани:			
178	Чилевъ Леонидъ	„ Крушово . .	К-ръ р. 62 п. п.	
179	Ваневъ Константинъ . .	с. Баня, Мехом.	1 коненъ полкъ.	
	Поручици:			
180	Станишевъ Милушъ . .	гр. Кукушъ . .	8 коненъ полкъ.	Убитъ.
181	Алчевъ Кирилъ	„ Велесъ . . .	5 коненъ полкъ.	
	Артилерия.			
	Полковници:			
182	Венедиковъ Конст. . . .	с. Баня, Мехом.	К-ръ 11 арт. полкъ.	
183	Чакъровъ Георги. . . .	гр. Велесъ. . .	„ 15 „ „	
184	Сарайдаровъ Георги . .	с. Златари, Прѣспанско .	„ 16 „ „	
185	Венедиковъ Дим. . . .	с. Баня, Мехом.	„ 23 „ „	
186	Габровски Никола . . .	гр. Крушево . .	Н-къ отд. Артилер. инспекция.	
187	Стоименовъ Дим	гр. Гор.-Джумая	К-ръ 5 теж. арт. п.	
	Подполковници:			
188	Венедиковъ Ив.	с. Баня, Мехом.	К-ръ отд. Софийския теж. арт. п.	
189	Мечкуевски Ив.	с. Мечкуевци, Щипско . .	К-ръ отд. 14 арт. п.	
190	Стаматовъ Стаматъ . . .	с. Дрѣнокъ, Дебърско . . .	К-ръ отд. 8 арт. п.	
191	Зимбилевъ Иванъ . . .	с. Либяхово, Неврокопско.	К-ръ отд. 2 гауб. п.	

№ по ред	Чинъ, име и фамилия	Отъ кждѣ е родомъ	Длъжность	Забѣлѣжка
192	Стойковъ Димитъръ . .	с. Гайтаниново Неврокопско.	К-ръ отд. 3 арт. п.	
193	Икономовъ Владимиръ .	гр. Солунъ . . .	К-ръ отд. 1 арт. п.	
194	Атанасовъ Сотиръ . . .	с. Клисура, Г.-Жумайско .	К-ръ отдѣление Моравска область.	
	Капитани:			
195	Константиновъ Василъ .	с. Хотово, Мелнишко . . .	К-ръ отд. 7 арт. п.	
196	Спировъ Тома	с. Крушево, Демиръ-Хисар.	К-ръ бат. 4 тежки артил. полкъ.	
197	Машаровъ Светославъ . .	гр. Куманово . .	К-ръ бат. Софийски теж. арт. полкъ.	
198	Кусевъ Трайчо	„ Прилѣпъ . .	К-ръ бат. 8 арт. п.	
	Поручици:			
199	Махони Апостолъ. . . .	с. Ковачевица, Неврокопско.	К-ръ бат. 6 арт, п.	
200	Минчевъ Кирилъ . . .	с. Ватоша, Тиквешко . . .	17 артилер. полкъ.	
201	Димчевъ Александъръ .	с. Скребатно, Неврокопско.	7 „ „	
202	Кушевъ Илия	гр. Велесъ . . .	1 „ „	
203	Карловъ Иванъ	с. Плѣвня, Драмско . .	10 „ „	
204	Лимоновъ Борисъ . . .	гр. Дойранъ . .	Видински теж. арт. полкъ.	
205	Димитровъ Христо . . .	с. Грамадна, Кукушко . . .	10 артилер. полкъ.	
206	Шалдевъ Василъ. . . .	гр. Гюмендже, Ен.-Вардар.	10 „ „	
207	Чочковъ Светославъ . .	гр. Велесъ . . .	7 артилер. полкъ.	
208	Продановъ Георги . . .	с. Татарли, Дойранско . . .	9 „ „	
209	Янковъ Христо	гр. Щипъ . . .	2 „ „	
210	Абаджиевъ Георги . . .	с. Плѣвня, Драм.	20 „ „	
211	Младеновъ Димитъръ . .	с. Банско, Мехомийско . .	3 гауб. полкъ.	
212	Майналовски Василъ . .	с. Косинецъ, Костурско .	26 артилер. полкъ.	
213	Дамяновъ Христо . . .	с. Бълг. Блаца, Костурско .	Шуменски теж. арт. полкъ.	
214	Антоновъ Иванъ	с. Левуново, Мелнишко .	Софийски теж. арт. полкъ.	
215	Пракицовъ Янко	гр. Велесъ . . .	10 артилер. полкъ.	
	Подпоручици:			
216	Марковски Петъръ . . .	„ Крушево . .	17 „ „	
217	Харчевъ Климентъ . . .	„ Охридъ . .	22 „ „	

№ по ред	Чинъ, име и фамилия	Отъ кждѣ е родомъ	Длъжность	Забѣлѣжка
218	Димитровъ Светославъ .	с. Скребатно, Неврокопско.	5 теж. арт. полкъ.	
219	Стефановъ Янко	гр. Одринъ . .	5 „ „ „	
220	Кецкаровъ Симеонъ. . .	„ Битоля . .	22 артилер. полкъ.	
	Инженерни войски.			
	Генералъ майори:			
221	Добревски Симеонъ. . .	гр. Кратово . .	Инспек. инж. войски.	
	Полковници:			
222	Силяновски Василъ. . .	„ Крушево . .	Н-къ инж. в. 1 арм.	
	Подполковници:			
223	Ковачевъ Антонъ. . . .	„ Щипъ . . .	К-ръ 2 пион. друж.	
224	Боевъ Константинъ. . .	с. Баня, Макед.	К-ръ 2 стр. ж. п. др.	
225	Шишковъ Констант. . .	с. Ватоша, Тиквешко . . .	Зав. обик. пжт. 3 ар.	
226	Танушевъ Христо . . .	гр. Крушово . .	Н-къ автом. трансп. 1 армия.	
	Майори:			
227	Кушевъ Страшимиръ . .	„ Велесъ . . .	За поржч. Инженер. войски 1 армия.	
228	Зографовъ Димитъръ . .	„ Велесъ . . .	Пом. к-ръ 2 експл. ж. п. дружина.	
	Поручици:			
229	Младеновъ Димитъръ . .	с. Банско, Мехомийско . .	4 експ. ж. п. друж.	
230	Калиновъ Константинъ .	с. Скребатно, Неврокопско.	11 пион. дружина.	
231	Яневъ Георги	гр. Кукушъ . .	Телегр. дружина.	
232	Бъчваровъ Владимиръ .	„ Пехчево . .	11 пион. дружина.	
233	Веселиновъ Юрданъ . .	„ Кр. Паланка	Минохвърг. дружина.	
	Флота.			
	Майори:			
234	Стателовъ Борисъ . . .	„ Солунъ . . .	Началникъ щаба.	
	Мичмани:			
235	Ляпчевъ Прѣславъ . . .	„ Рѣсенъ. . .	—	Убитъ отъ хидропл.
236	Саевъ Тодоръ	с. Бѣлица, Разложко . . .	—	Убитъ като войвода.

XVII. Списъкъ на запаснитѣ офицери родомъ отъ Македония.[1])

№ по ред.	Родъ оржие	Чинъ, прѣзиме, име и фамилия	Мѣстореждение	Каква длъжность е заемалъ прѣзъ врѣме на войната.
		Генералъ-лейтенанти:		
1	Пѣхота . .	Климентъ Еф. Бояджиевъ	гр. Охридъ	Командующъ армия.
2	„ . .	Протогеровъ Ал. Николовъ	„ „	Началникъ дивизия, Пом. Началникъ Мак. Обл. и Директоръ С. Г. О. П.
		Генералъ-майори:		
3	„ . .	Жостовъ	с. Гайтаниново, Неврокопско	Началникъ щаба на дѣйствующата армия.
		Полковници:		
4	„ . .	Кръстевъ Кл. Клъстевъ	гр. Охридъ	Командиръ Допълняющи Македонски полкъ.
5	„ . .	Михаиловъ Вас. Михаиловъ . .	с. Чурилово, Костурско .	К-ръ Опълч. пол. и подпрѣд. на Окр. Рекв. комисия.
6	„ . .	Дранговъ Борисъ	гр. Скопйе	Командиръ на 29 полкъ (убитъ).
7	„ . .	Спасовъ Ал. Петровъ	„ Велесъ	Прѣдседатель Евак. комисия.
8	Кавалерия .	Манджуковъ Сп. Георгиевъ . . .	с. Мирковци, Скопско . .	Коман. полкъ и Началникъ Рек. Итенд. магазинъ.
9	Пѣхота . .	Русевъ Ант. Георгиевъ	гр. Прилѣпъ	—
10	Артелерия .	Карахордиевъ Ангелъ Костовъ . .	„ Велесъ	—
11	Кавалерия .	Чоповъ Григ. Димитровъ	„ Битоля	—
12	Пѣхота . .	Янковъ Анастасъ.	с. Загоричани, Костурско .	Убитъ като войвода.
		Подполковници:		
13	Пѣхота . .	Софкаровъ Г. Андрѣевъ	гр. Велесъ	Командиръ на дружина.
14	„ . .	Колчаковъ Юрд. Христовъ	„ Прилѣпъ	К-ръ дружина, Подпрѣд. Окр. Рекв. комисия и Комендантъ на Пловдивъ.

[1]) Свѣденията ни сж дадени отъ Военното Министерство безъ убититѣ и умрѣлитѣ. Споменаваме само за онѣзи убити и умрѣли, които лично познаваме.

15	Пѣхота . .	Стрѣзовъ	гр. Рѣсенъ	Началникъ-щаба на 11 дивизия.
16	„ . .	Мишковъ Лаз. Константиновъ . .	Разложко	Командиръ 17 Опълч. друж. II призивъ.
17	„ . .	Дагарадиновъ Никола Михаиловъ .	Банско, Разградско . . .	Командиръ на полка и Н-къ на Полков. В. Окржжие.
18	„ . .	Каранджуловъ Мих. Петровъ . .	гр. Битоля	Началникъ Полк. Военно Окржжие.
19	Инжинерски	Ивановъ Хр. Атанасовъ	с. Истовникъ, Пехчевско .	Интендантъ 11-а дивизия.
20	Пѣхота . .	Кусевъ Ник. Спиридоновъ	гр. Прилѣпъ	Командиръ дружина.
21	„ . .	Николовъ Пант. Николовъ	с. Пѫтеле, Леринско . .	Командиръ дружина.
22	Артилерия .	Ножаровъ Ник. Петровъ.	гр. Неврокопъ	Комаодиръ 29 опълч. друж. II призивъ.
23	„ .	Митровъ Пант. Ивановъ.	„ Прилѣпъ	Помощникъ Инт. и Интендантъ.
24	Пѣхота . .	Вучевъ Мих. Велковъ	„ Кр. Паланка	Помощникъ Инт. и Интендантъ.
25	Артилерия .	Апостоловъ Г. Димитровъ	„ „ „	Командиръ отдѣление.
26	„ .	Треневъ Г. Треневъ	с. Палатъ-Петричко . . .	К-ръ Арт. отдѣление и К-къ Арм. Парк. колона.
27	Пѣхота . .	Менкаджиевъ Алекс. Димитровъ .	гр. Велесъ	Комендантъ на гара и К-ръ на дружина.
28	„ . .	Кушевалиевъ Димитъръ Атанасовъ	„ Кукушъ	Прѣподавателъ Военното Училище.
29	„ . .	Евтимовъ Спиро	с. Росоки, Галичнишко . .	Умрѣлъ
30	„ . .	Стаматовъ Стаматъ	„ Дрѣнокъ, Дебърско . .	Въ планинско картечно отдѣление, умрѣлъ.
		Майори:		
31	„ . .	Каназиревъ Вл. Николовъ	гр. Мехомия.	К-ръ друж. и Н-къ Щаба 1 бриг. Окуп. районъ.
32	„ . .	Ковачевъ Вл. Михаиловъ	„ Щипъ	Пом. Инт. Интенд. и Н-къ Див. Прод. Транспортъ.
33	„ . .	Верговъ Д. Янковъ	Костурско.	К-тъ гара, Инт., пом. Инт. и К-ръ Оп. др. II призивъ.
34	„ . .	Парапановъ Ник. Ивановъ . . .	с. Фретовище, Неврокопско	Командиръ рота 28 п. полкъ.
35	„ . .	Палешутски Ап. Петровъ	„ Скребатно, „ .	—
36	„ . .	Мишайковъ Сим. Димитровъ . . .	гр. Битоля	Началникъ Секция въ Интенданството на Армия.
37	„ . .	Атанасовъ Димитъръ	с. Сухо, Солунско	61 п. полкъ (убитъ).
38	„ . .	Луковъ Атан. Илиевъ.	гр. Неврокопъ	—
39	„ . .	Ивановъ Ал. Ивановъ	„ Велесъ	Командиръ на дружина.
		Капитани:		
40	„ . .	Шурбановъ К. Николовъ. . . .	„ Охридъ	—
41	„ . .	Давидовъ Ник. Костовъ	„ Велесъ	Интендантъ и Прокуроръ Воен. Полеви Сѫдъ
42	„ . .	Томовъ Дим. Поповъ	„ Неврокопъ	Завѣдующъ прѣхр. и Пост. членъ на Воененъ Сѫдъ.
43	„ . .	Мартулковъ Петъръ Паневъ . . .	„ Велесъ	Командиръ нестроева рота.
44	„ . .	Поповъ Ник. Христовъ	„ Крушево	Командиръ нестроева рота.

№ по ред	Родъ оржжие	Чинъ, прѣзиме, име и фамилия	Мѣсторождение	Каква длъжность е заемалъ прѣзъ врѣме на войната.
45	Пѣхота . .	Трайковъ Хр. Георгиевъ.	с. Сушица	Командиръ рота.
46	„ . .	Ихчиевъ Андр. Диаманд.	гр. Велесъ	„ „
47	„ . .	Антоновъ Дим. Мойсеевъ	с. Злетово, Кратовско . .	„ „
48	„ . .	Кръстевъ Кр. Теодосиевъ	„ Лазарополе, Дебърско .	„ „
49	„ . .	Сарафовъ Андрей Ивановъ . . .	гр. Велесъ	„ „
50	„ . .	Бучковъ Люб. Христовъ	„ Струмица	„ „
51	„ . .	Дамяновъ Ив. Кръстевъ	с. Козица, Кичевско . . .	К-ръ рота и въ разпор. на Н-ка Ж. П. Съобщение.
52	„ . .	Сарайдаревъ Никола Ивановъ . .	гр. Охридъ	Командиръ на рота.
53	„ . .	Константиновъ Миланъ Антоновъ .	„ Щипъ	За поржчки щаба 3/1 бригада.
54	„ . .	Весовъ Янко Илиевъ	„ Велесъ	Командиръ нестроева рота.
55	„ . .	Бечевъ Наумъ Недѣлчевъ	с. Волино, Охридско . . .	Завѣдующъ прѣхрана.
56	Инженеръ .	Начевъ Боянъ Начевъ.	гр. Солунъ	Командиръ нестр. рота командир. В. П. Секция.
57	Пѣхота . .	Стефановъ Ил. Андрѣевъ	„ Велесъ	За поржчки, въ див. Инт. на полкъ и домакинъ на М. В. Болница.
58	Артилерия .	Петровъ Мих. Яневъ	с. Чичево, Велешко . . .	Взв. К-ръ въ пион. др. въ арт. п., и въ 1-о доп. тежко отдѣление.
59	Пѣхота . .	Бояджиевъ Константинъ Тодоровъ.	с. Баня, Разложко. . . .	и д. Инт. Доп. Мак. полкъ.
60	„ . .	Х. Вълчевъ Ник. Ивановъ. . . .	„ Банско, Мехомийско . .	Завѣдующъ прѣхр. Соф. Ет. Коменд. и за поржчки въ 11-о Див. Интенданство.
61	„ . .	Саракиновъ Христо.	„ Саракиново, Воденско .	Умрѣлъ.
		Поручици:		
62	Артилерия .	Казанджиевъ Иванъ Траяновъ . .	гр. Прилѣпъ	Освоб. като Секц. инженеръ въ София.
63	Пѣхота . .	Петровъ	„ Кратово	63 полкъ (убитъ).
64	„ . .	Даневъ Сребро Василевъ	с. Загоричани, Костурско .	Домак. на полска болн. и дивиз. лазаретъ.
65	„ . .	Кръстевъ Дам. Кръстевъ	„ Команичево, „ .	Домак. полска болница.
66	„ . .	Кондовъ Мил. Николовъ.	гр. Прилѣпъ	Взв. К-ръ 84 п. полкъ командир. за Район. Н-къ въ Прилѣпско.

67	„	Митрушевъ Димитъръ	с. Смърдешъ, Костурско	64 п. полкъ (убитъ).
68	„	Тауковъ Лаз. Шасевъ	гр. Рѣсенъ	Взв. К-ръ Арм. Паркова колона.
69	„	Павловъ Дим. Ивановъ	„ Тетово	Освоб. като Н-къ влакъ.
70	„	Поповъ Мих. Георгиевъ	Рѣсенско	Освоб. като секрет. въ легац. Дурацо.
71	„	Прокопиевъ Кр. Спасовъ	с. Гайтаниново, Неврокоп.	К-ръ рота въ 63 пѣх. полкъ, и послѣ командированъ въ Гл. Арм. Работилница.
72	„	Мизовъ Ив. Николовъ	гр. Охридъ	Освоб. като машинистъ тракцията София.
73	„	Радевъ Никола Радевъ	„ „	Взв. Командиръ въ 10 Опълч. полкъ.
74	„	Христовъ Г. Христовъ	„ Битоля	Взводенъ Командиръ.
75	„	Христовъ Ник. Станоевъ	„ Пехчево	К-ръ на рота въ Оп. п. и пом. Ет. Инт. Нишъ.
76	„	Петровъ Дим. Тоневъ	„ Паланка	Взв. К-ръ и К-ръ на р. въ Доп. Мак. полкъ и 62 пѣхотенъ полкъ.
77	„	Спространовъ Анастасъ Ставревъ	„ Охридъ	К-ръ нестр. рота, н-къ телеф. команда въ 59 п. п.
78	„	Тромпевъ Дим. Тодоровъ	„ Щипъ	Командиръ рота 61 п. полкъ.
79	„	Димитровъ Тод. Дойчиновъ	с. Гари, Дебърско	Доп. Македонски полкъ.
80	„	Сарафовъ Ник. Петровъ	„ Либяхово, Неврокопско	82-й пѣхотенъ полкъ.
81	„	Атанасовъ Гр. Василевъ	„ Блаца, Костурско	59 пѣхотенъ полкъ.
82	„	Урошъ Тодоръ Геровъ	гр. Тетово	63 пѣхотенъ полкъ.
83	Артилерия	Герасимовъ Леонъ Замфировъ	„ Охридъ	Арт. отбрана Флота.
84	Пѣхота	Юруковъ Стоянъ	с. Лобаница, Костурско	1 Софийски пѣхотенъ полкъ.
85	„	Филиповъ Вен. Янковъ	„ Кичево	39-й пѣхотенъ полкъ.
86	Артилерия	Димитровъ Стефанъ Дамевъ	„ Велесъ	14 Артилерийски полкъ.
87	Пѣхота	Дуковъ Ефтимъ Димитровъ	с. Вефчане, Охридско	49 п. полкъ — командиров. районенъ Н-къ Владик. Ханъ и Домак. на Полска Болница.
88	„	Пенчевъ Пенчо Манчевъ	гр. Кукушъ	13 п. полкъ и 65 п. полкъ.
89	„	Анастасовъ К. Анастасовъ	с. Негованъ, Леринско	Началникъ на 12 Разх. Огн. Складъ.
90	„	Карагюлевъ Дим. Ангеловъ	гр. Охридъ	К-ръ Парк. взв, 2-й Див. Огнестреленъ паркъ.
91	„	Петровъ Иванъ Петровъ	с. Зарово, Солунско	13 п. полкъ и 13-а Доп. дружина.
92	Артилерия	Тодоровъ Стоянъ Митровски	„ Царево-Село	14 и 10 Артилерийски полкове.
93	Пѣхота	Ращановъ Георги Димитровъ	гр. Велесъ	10 Погр. Дружина и 88 пѣхотенъ полкъ.
94	„	Караюрдановъ Ник. Юрдановъ	„ „	Пост. членъ Вард. П. Сждъ.
95	„	Топчевъ Ив. Петровъ	„ „	1-й Арм. Спом. трансп. и Н-къ Етап. Инт. Магазинъ 7-а дивизия.
96	Инженери	Димитровъ Влад. Костовъ	„ Крушево	5 Оп. пион. рота команд. Главно Тилово Управление.
97	„	Гърдановски Алекс. Георгиевъ	„ „	Автомоб. Транспортъ 1 Армия.

№ по ред	Родъ оржжие	Чинъ, прѣзиме, име и фамилия	Мѣсторождение	Каква длъжность е заемалъ прѣзъ врѣме на войната
98	Артилерия .	Георгиевъ Христо Георгиевъ . . .	с. Зеленичe, Леринско . .	Постояненъ членъ Драмски Пол. Воененъ сждъ.
99	Пѣхота . .	Трънчевъ Апост. Стояновъ	гр. Воденъ	Началникъ ешалонъ 11 дивизия прод. трансп. и за поржчки 11-о дивиз. интенданство.
100	„ . .	Теофиловъ Теоф. Николовъ. . . .	с. Бѣлица, Мехомийско . .	14 пѣхотенъ полкъ.
101	„ . .	Антоновъ Конст. Ивановъ	гр. Крушево.	13 Допъл. друж. 13 п. полкъ и 14-а Доп. дружина.
102	„ . .	Каранфиловъ Стоим. Наковъ . . .	с. Равна, Кукушко. . .	53 пѣх. полкъ и 22-а допълнителна дружина.
103	„ . .	Дафиновъ Дим. Ивановъ.	„ Магарево, Битолско . .	48-й пѣхотенъ полкъ.
104	„ . .	Голевъ Димитъръ Георгиевъ . . .	„ Ванско, Мехомийско. .	61-й „ „
105	„ . .	Коматовъ Сотиръ Георгиевъ . . .	гр. Крушово	59-й пѣх. полкъ, Щурмовата дружина и Домакинъ 4/2 полска болница.
106	„ . .	Алтънпармаковъ Ив. Михаиловъ . .	„ Битоля	61-й пѣхотенъ полкъ.
107	„ . .	Балтовъ Петъръ Димитровъ . . .	„ Неврокопъ	37 п. полкъ, 56 п. полкъ и 9-а допълн. дружина.
108	Артилерия .	Томовъ Влад. Поповъ	с. Бѣлица, Мехомийско. .	13 Артилерийски полкъ.
109	Пѣхота . .	Миладиновъ Петъръ Цвѣтковъ . .	гр. Мехомия	37-й пѣхотенъ полкъ.
110	„ . .	Томовъ Петъръ Константиновъ . .	с. Баня, Мехомийско. . .	60-й „ „
111	„ . .	Терзиевъ Ник. Илиевъ	„ Бѣлица, Мехомийско. .	46-й „ „
112	„ . .	Шандаровъ Дим. Антоновъ. . . .	гр. Щипъ.	42-й „ „
113	„ . .	Динковъ Георги П. Христовъ. . .	с. Д.-Порой, Демирхисар.	5-й и 44-й пѣхотенъ полкъ.
114	Кавалерия .	Банковъ Петъръ Георгиевъ . . .	„ Бѣлица, Мехомийско. .	5-й Коненъ полкъ.
115	Пѣхота . .	Поповъ Ив. Константиновъ. . . .	„ Лѣски, Неврокопско . .	59 пѣх. полкъ и за поржчки 11 див. Интенданство.
116	Админ. . .	Младеновъ Кр. Петровъ	„ Ванско, Мехомийско . .	1 пѣх. полкъ, 81 п. полкъ и 1-а див. интенд. рота.
117	Пѣхота . .	Семерджиевъ Кр. Ивановъ. . . .	гр. Крушево.	62-й пѣхотенъ полкъ.
118	„ . .	Кирчевъ Благ. Лютовъ	с. Загоричани, Костурско .	Пост. Защитн. Вард. Пол. Воен. Сждъ.
119	„ . .	Урумовъ Манчо Андрѣевъ. . . .	гр. Воденъ	В. Слѣдов. Пол. В. Сждъ 2-а дивизия.
120	„ . .	Костейчиновъ Ив. Атанасовъ . . .	„ Охридъ	14 пѣхотенъ полкъ.
121	„ . .	Константиновъ Хр. Георгиевъ. . .	с. Баня, Мехомийско. . .	25 и 81 пѣхотни полкове.
122	„ . .	Каравасилевъ Вас. Христовъ . . .	„ Емборе	60-й пѣхотенъ полкъ.
123	„ . .	Маневъ Демост. Стефановъ	гр. Охридъ	61-й пѣхотенъ полкъ.

124	Пѣхота . .	Пехливановъ К. Христовъ	гр.	Кукушъ	64-й пѣхотенъ полкъ.
125	„ . .	Бадевъ Юрданъ Антоновъ	„	Битоля	63-й „ „
126	„ . .	Граматиковъ Д. Ивановъ	„	Кратово	62-й „ „
127	„ . .	Константиновъ Ив. Стефановъ. . .	„	Невроконъ	61-й „ „
128	„ . .	Ингилизовъ Пав. Гавраиловъ . . .	„	Пехчево	61-й „ „
129	„ . .	Лазаровъ Хр. Арсовъ	„	Щипъ	63-й „ „
130	„ . .	Топуковъ Стан. Ивановъ.	„	Кратово	60-й „ „
131	„ . .	Анастасовъ Бор. Георгиевъ. . . .	„	„	60-й „ „
132	„ . .	Колчаговъ Г. Тодоровъ	с.	Банско, Мехомийско . .	61-й „ „
133	„ . .	Шурковъ Пет. Димовъ	гр.	Велесъ	54-й „ „ и послѣ ком. адютантъ Скопйе.
134	„ . .	Веляновъ Велянъ Димитровъ. . .	с.	Банско, Мехомийско . .	59-й „ „
135	„ . .	Айдаровъ Станко Божиновъ . . .	„	Дебрене, Мелнишко . .	59-й „ „
136	„ . .	Александровъ Ил. Иковъ	гр.	Щипъ.	63-й „ „
137	„ . .	Георгиевъ Г. Вангеловъ	с.	Врания, Мелнишко . . .	64-й „ „
138	„ . .	Чилевъ Наумъ Перикловъ	гр.	Крушево.	64-й „ „
139	„ . .	Апостоловъ П. Михаиловъ	„	Щипъ	62-й „ „
140	„ . .	Прилѣпски Г. Петровъ	„	Велесъ	64-й „ „
141	„ . .	Янакиевъ Пав. Димитровъ. . . .	с.	Смилево, Битолско. . .	65-й „ „
142	„ . .	Менковъ Тод. Димитровъ	гр.	Прилѣпъ	62-й „ „
143	Пѣхота . .	Х. Радоновъ К. Х. Ивановъ . . .	с.	Банско, Мехомийско . .	64-й „ „ и членъ на Мор. В. Сждъ.
144	„ . .	Николовъ Сл. Томовъ	гр.	Битоля	63-й „ „
145	„ . .	Богдановъ Дим. Петровъ.	„	Велесъ	60-й „ „
146	Артилерия .	Младеновъ Ив. Петровъ	с.	Банско, Мехомийско . .	4-й Артилерийски полкъ.
147	„ .	Пантевъ Хр. Георгиевъ	гр.	Прилѣпъ	4-й „ „
148	„ .	Балабановъ Ст. Михаиловъ. . . .	„	Щипъ.	Въздушна отбрана.
149	Администр. .	Х. Вълчевъ Д. Ивановъ	с.	Банско, Мехомийско . .	1 и 81 пѣхотни полкове.
150	Пѣхота . .	Думевъ Никола Петровъ	гр.	Воденъ	60-й пѣх. полкъ и Доп. Македон. полкъ.
151	„ . .	Грашевъ Мил. Спировъ	„	Прилѣпъ	62-й пѣх. полкъ, Доп. Мак. полкъ и 2 Доп. дружина.
152	„ . .	Трайковъ Григ. Божковъ	„	Крушево.	3-й Артилерийски полкъ.
153	Артилерия .	Янковъ Яковъ П. Динковъ. . . .	с.	Загоричани, Костурско .	Доп. М. полкъ и 13-й Опълченски полкъ.
154	Пѣхота . .	Хафузовъ Конст. Антоновъ	гр.	Прилѣпъ	27-й пѣх. полкъ и домакинъ на 4/4 пол. болница.
155	„ . .	Сакизовъ Лазаръ.	с.	Горни-Броди, Сѣрско. .	Ротенъ командиръ (убитъ).
156	„ . .	Робевъ Наумъ	гр.	Битоля	25-й пѣхотенъ полкъ (убитъ).
157	„ . .	Стояновъ Софроний	с.	Цѣръ, Битолско . . .	Убитъ като революционеръ.

№ по ред	Родъ оржжие	Чинъ, прѣзиме, име и фамилия	Мѣсторождение	Каква длъжность е заемалъ прѣзъ врѣме на войната
		Подпоручици:		
158	Пѣхота . .	Деспотовъ Д. Антоновъ	с. Крушево, Охридско . .	Освоб. като Н-къ Тел. П. Станция въ Бърза Паланка.
159	„ . .	Матовъ Славейко.	гр. Велесъ	Адют. Соф. Ком. Управление.
160	„ . .	Ваневъ Стам. Лазаровъ	с. Баня, Мехомийско . .	Уволн. на разпол. на Щаба на Д. Армия.
161	„ . .	Протичъ Дим. Христевъ.	гр. Велесъ	Пост. чл. Соф. В. Сждъ и ув. на разп. Щ. Д. Армия.
162	„ . .	Богдановъ Ил. Богдановъ	с. Царево-Село	13-й пѣхотенъ полкъ командир. Н-къ друж. районъ Скопска ок. и Н-къ Коларски Ешал. Пл. дивизия.
163	„ . .	Х. Великовъ Ат. Мариновъ . . .	„ Г.-Броди, Сѣрско . . .	1 и 81 пѣхотни полкове.
164	„ . .	Дорсалийски Кир. Димитровъ . .	гр. Крушево.	1 и 81 „ „
165	„ . .	Поповъ Ник. Георгиевъ	„ Пехчево	1 Доп. дружина и 25 пѣхотенъ полкъ.
166	„ . .	Ляповъ Иванъ Георгиевъ	„ Крушево.	6 пѣх. полкъ, 81 пѣх. полкъ. Завѣд. участ. по укр. воен. гробове Мор. областъ.
167	„ . .	Чешмеджиевъ В. Григоровъ . . .	„ Битоля	6 и 81 пѣхотни полкове.
168	„ . .	Петровъ Бор. Георгиевъ.	„ Кратово	16-й пѣхотенъ полкъ.
169	„ . .	Черневъ Влад. Димитровъ	с. Гайтаниново, Неврокоп.	41 пѣх. полкъ, Т. 1-а доп. друж. и 1-а Сборна друж.
170	„ . .	Дудаловъ Атан. Переклиевъ . . .	гр. Струга	9 Доп. дружина.
171	„ . .	Османковъ Г. Александровъ . . .	„ Щипъ	21-й пѣхотенъ полкъ.
172	Пѣхота . .	Витевъ Дим. Ивановъ.	„ Кр. Паланка	7-а Доп. дружина и 19-й пѣхотенъ полкъ.
172	„ . .	Стойковъ Ник. Алексиевъ	с. Куманичево, Костурско	19-й пѣхотенъ полкъ.
174	„ . .	Ангеловъ Ант. Стояновъ	„ Гулинци, Кривопаланско	2-а доп. дружина и План. др. при Мор. Областъ.
175	„ . .	Петровъ Тод. Николовъ	гр. Скопие	15-й пѣхотенъ полкъ.
176	„ . .	Симеоновъ Анаст. Симеоновъ . . .	с. Мокрени, Костурско . .	15-й „ „
177	„ . .	Илиевъ Марко Димитровъ	„ Календра, Сѣрско . . .	51-й „ „
178	„ . .	Зерде Дим. Ивановъ	гр. Прилѣпъ	13-а Доп. дружина и 55-й пѣх. полкъ.
179	„ . .	Димитровъ Ман. Благоевъ	„ Солунъ	26-й пѣхотенъ полкъ.
180	„ . .	Христовъ Дим. Илиевъ	с. Варошъ, Прилѣпско . .	26-а доп. дружина, 26 сб. друж. и пом. Ок. Интенд. въ Зайчаръ.
181	„ . .	Даутовъ Геор. Димитровъ	„ Банско, Мехомийско . .	14 доп. др., 55 пѣх. полкъ и 85-й пѣх. полкъ.

182	Пѣхота . .	Георгиевъ Ник. Митовъ	„	Раклишъ, Радовишко .	14 доп. др. и 65 пѣх. полкъ.
183	„ . .	Атанасевъ Наумъ Христовъ . . .	гр.	Крушево	14-й пѣхотенъ полкъ.
184	„ . .	Спасовъ Вас. Христовъ	с.	Истевникъ, Пехчевско .	14-й пѣхотенъ полкъ.
185	„ . .	Манушкинъ Ник. Костовъ	„	Бачево, Мехомийско . .	14 доп. др. и 14 пѣх. полкъ.
186	„ . .	Константиновъ Мат. Георгиевъ . .	гр.	Радовишъ	54-й пѣхотенъ полкъ.
187	„ . .	Марчевъ Ник. Димитровъ	с.	Марчево, Неврокопско .	54-й „ „
188	„ . .	Матеровъ Дим. Благоевъ	„	Футовище, Неврокопско.	54-й „ „
189	„ . .	Досевъ Мих. Атанасовъ	„	Годлево, Мехомийско. .	54-й „ „
190	„ . .	Христовъ Григ. Петровъ.	гр.	Крива-Паланка	30-й „ „
191	„ . .	Миладиновъ Гр. Алексиевъ . . .	„	Кратово	4 доп. др. и Поправ. дружина въ Пещера.
192	„ . .	Шоповъ Дим. Танцовъ.	„	Кукушъ	33 доп. дружина и 33 сбор. дружина.
193	„ . .	Х. Апостоловъ П. Николовъ . . .	„	Неготино на Вардаръ .	10 див. пр. транспортъ.
194	Админ. . .	Ивановъ Никола Василевъ	с.	Берово, Пехчевско. . .	37 доп. дружина, 37 сбор. дружина и послѣ прикомандированъ Аеропланното училище.
195	Пѣхота . .	П. Лазаровъ П. Николовъ	„	Тарлисъ, Неврокопско .	38-й пѣхотенъ полкъ.
196	„ . .	Витковъ Вас. Костадиновъ	„	Егри-Дере, Драмско . .	38 доп. дружина и 38 сбор. дружина.
197	„ . .	Наумовъ Влад. Атанасовъ	гр.	Солунъ	39-й пѣхотенъ полкъ.
198	„ . .	Ванчевъ Ник. Петровъ	с.	Г.-Броди, Сѣрско . . .	39-й пѣхотенъ полкъ.
199	„ . .	Розовъ Хр. Апостоловъ	„	Бобища, Костурско . .	39 доп. дружина и 39 сбор. дружина.
200	„ . .	Думкинъ Мих. Ивановъ	гр.	Мехомия	40 пѣх. полкъ, 21 пѣх. полкъ и 38 доп. дружина.
201	„ . .	П. Стаматовъ М. Танчевъ	„	Солунъ	40 доп. пружина, Щаба на 10 дивизия и домакинъ на 3/10 полска болница.
202	„ . .	Измирлиевъ Т. Димитровъ. . . .	„	Кукушъ	Н-къ Ешал. 11 дивизия прод. транспортъ.
203	Админ. . .	Стояновъ Ст. Блажевъ	„	Дебъръ	59-й пѣхотенъ полкъ.
204	Пѣхота . .	Х. Ивановъ П. Весовъ	„	Велесъ	59-й „ „
205	„ . .	Дупковъ Кир. Николовъ.	„	Кукушъ	59-й „ „
206	„ . .	Ризовъ Георги Саздовъ	„	Солунъ	59 пѣх. полкъ, 11 и 12 оп. полкове и план. друж. при Мор. Область.
207	„ . .	Милошевъ Наумъ Андреевъ . . .	„	Рѣсенъ	59-й пѣхотенъ полкъ.
208	„ . .	Кочевъ Юстин. Григоровъ	„	Струга	59-й „ „
209	„ . .	Цоневъ Христо Алексовъ	„	Крива-Паланка	59-й „ „
210	„ . .	Георгиевъ Атан. Костовъ	с.	Лобаница, Костурско . .	60-й „ „
211	„ . .	Мецевъ Георги Василевъ	гр.	Струмица	60-й „ „
212	„ . .	Недѣлковъ Н. Николовъ.	„	Крушево	60-й „ „
213	„ . .	Х. Иловъ Дион. П. Пановъ . . .	„	Щипъ.	60-й „ „

№ по редъ	Родъ оржжие	Чинъ, прѣзиме, име и фамилия	Мѣсторождение	Каква длъжность е заемалъ прѣзъ врѣме на войната
214	Пѣхота . .	Щеревъ Срѣдко Кръстевъ	с. Врабчища, Тетовско . .	60-й пѣхотенъ полкъ.
215	„ . .	Петровъ Димитъръ Ставревъ . . .	„ Косинецъ, Костурско . .	61-й „ „
216	„ . .	Даскаловъ М. Благоевъ	Мехомия	60-й „ „
217	„ . .	Сакъовъ Дим. Николовъ	Кукушъ	61-й „ „
218	„ . .	Паперовъ Илия Георгиевъ	с. Загоричани, Костурско .	62-й „ „
219	„ . .	Бучински Илия Китановъ	„ Бучино, Горноджумайско	26 пѣх. полкъ — безъ вѣсть проп. на 3. IX. 1917 г.
220	„ . .	Кировъ Дим. Василевъ	„ Блаца, Костурско . . .	62-й пѣхотенъ полкъ.
221	„ . .	Толевъ Кирилъ Николовъ	гр. Крушево.	62-й „ „
222	„ . .	Паневъ Иванъ Гавраиловъ	с. Лазарополе, Галичнишко	62-й „ „
223	„ . .	Стефановъ Ал. Димовъ	гр. Скопие	63-й „ „
224	„ . .	Аврамовъ Тод. Николовъ.	с. Бачево, Мехомийско . .	63-й „ „
225	„ . .	Симитчиевъ Сл. Петровъ	гр. Скопие	63 и 72 пѣхотни полкове.
226	„ . .	Зографовъ Бор. Стефановъ	„ Битоля	63-й „ „
227	„ . .	Петличковъ Сп. Илиевъ.	с. Загоричани, Костурско .	63-й „ „
228	„ . .	Настевъ Ник. Мицковъ	гр. Крушево.	64-й „ „
229	„ . .	Димовъ Анг. Костовъ	с. Лугунци, Велешко. . .	64-й „ „
230	„ . .	Яначковъ Сл. Алексиевъ	гр. Крива-Паланка	Допълняющи Македонски полкъ.
231	„ . .	Дърневъ Георги Ивaевъ	„ Кратово	65-й пѣхотенъ полкъ.
232	„ . .	Вълкановъ Хр. Андрѣевъ	с. Смилево, Битолско. . .	65-й „ „
233	„ . .	Стойковъ Вл. Томовъ	гр. Битоля	65-й „ „
234	„ . .	Гологановъ Радой Илиевъ	„ Скопие	65-й „ „
235	„ . .	Петличковъ П. Сотировъ	с. Загоричани, Костурско .	65-й „ „
236	Пѣхота . .	Прилѣпски К. Петровъ	гр. Велесъ	65-й „ „
237	„ . .	Гагашевъ Тр. Анастасовъ . . .	„ Воденъ	66 п. и Домакинъ на План. Дивиз. Болница.
238	„ . .	Чорбаджиевъ	„ Струмица	63-й пѣх. полкъ (убитъ).
239	„ . .	Марковски Дим. Карчевъ	с. Папрадища, Велешко. .	66-й пѣхотенъ полкъ.
240	„ . .	Огняновъ Атан. Фидановъ	„ Смилево, Битолско. . .	66-й п. полкъ и за поржчки щаба 1 бр. Пл. дивизия.
241	„ . .	Минчевъ Алекс. Атанасовъ	гр. Солунъ	66-й пѣхотенъ полкъ.

242	Пѣхота . .	Поповъ Кр. Николовъ.	гр.	Солунъ	67-й пѣхотенъ полкъ.
243	„ . .	Поповъ Ник. Стояновъ	с.	Бродъ, Битолско . . .	69-й „ „
244	„ . .	Гюрковъ Панчо Христовъ	гр.	Щипъ.	70-й „ „
245	„ . .	Петровъ Нет. П. Ставревъ. . . .	„	Охридъ	72-й „ „
246	„ . .	Х. Наковъ К. Николовъ.	„	Дойранъ.	73-й п. полкъ и за поржч. въ Главн. Тил. Управление.
247	„ . .	Кулски Ник. Антоновъ	с.	Кула, Сѣрско, ...	3-й опълченски полкъ.
248	„ . .	Антоновъ Ник. Трифоновъ	„	Баница, Дебърско . . .	4-й опълченски полкъ.
249	„ . .	Шойлевъ Мих. Николовъ	гр.	Велесъ	4-й опъл. полкъ и План. друж. при Мор. Областъ.
250	„ . .	Митевъ Ст. Коцевъ.	„	Тетово.	5-й опълченский полкъ.
251	„ . .	Органджиевъ Анг. Андрѣевъ . . .	„	Велесъ	6 и 13 опълч. полкове.
252	„ . .	Анушковъ Тод. П. Паневъ	„	Щипъ	6 и 9 опълч. полкове.
253	„ . .	Григоровъ Г. Михаиловъ	с.	Годлево, Мехомийско. .	17-й Артилерийски полкъ.
254	„ . .	Наумовъ Дим. Атанасовъ	гр.	Солунъ	10 Артил. полкъ и 7 полска Доп. батарея.
255	„ . .	Весовъ Ник. Саздовъ	„	Велесъ	Допъл. батарея при Соф. Теж. Артил. полкъ.
256	„ . .	Стоиловъ Хр. Траяновъ	„	Кукушъ	25-й Артилерийски полкъ.
257	Кавалерия .	Пенджерковъ Дим. Наумовъ . . .	„	Битоля	1-й Коненъ полкъ.
258	Инженеръ .	Поповъ Ив. Евстатиевъ	„	Тетово	4 и 12 пионерна дружина.
259	„ .	Пеновъ Дим. Стояновъ	с.	Смърдешъ, Костурско .	2 Арм. Инж. паркъ.
260	Админ. . .	Х. Илиевъ Д. Георгиевъ	гр.	Егри-Паланка.	13-й пѣхотенъ полкъ.
261	„ . .	Ингилизовъ Г. П. Арсовъ	„	Пехчево	7 дивиз. интендантска рота.
262	„ . .	Чучуланинъ Асп. Ивановъ	с.	Банско	9 дивиз. интенданство.
263	„ . .	Коцакевъ Георги Николовъ . . .	гр.	Мехомия.	64-й пѣхотенъ полкъ.
264	„ . .	Бекяровъ Мет. Ивановъ.	„	Прилѣпъ	11 дивиз. продов. транспортъ.
265	„ . .	Кузовски Андрей Кочевъ	с.	Смилево, Битолско. . .	7 Обл. Ет. дружина и 3-й Етапенъ полкъ.
266	„ . .	Поповъ Иванъ Димитровъ	„	Банско, Мехомийско . .	4 Арм. Спом. Трансп. и 4 див продов. транспортъ.
267	Пѣхота . .	Петровъ Никола Цвѣтковъ	„	Якоруда, „ . .	27-й пѣхотенъ полкъ.
268	„ . .	Аргировъ Сот. Атанасовъ	„	Загоричани, Костурско .	45-й „ „
269	„ . .	Праматарски Ил. Христовъ . . .	„	Скребатно, Неврокопско.	37-й „ „
270	„ . .	Бързевъ Ст. Константиновъ . . .	„	Калапотъ, Драмско . .	59-й „ „
271	„ . .	Анастасовъ Дим. Петровъ	гр.	Скопие	59-й „ „
272	„ . .	П. Андоновъ Кир. Ивановъ . . .	„	Кратово	60-й „ „
273	„ . .	Жежовъ Дим. Аврамовъ.	с.	Смилево, Битолско. . .	60-й „ „
274	„ . .	Кондовъ Нос. Василевъ	„	Мокрени, Костурско . .	61-й „ „
275	„ . .	Янчевъ Анаст. Григоровъ	„	Загоричани, Костурско .	62-й „ „
276	„ . .	Илиевъ Петъръ Ивановъ	гр.	Солунъ	63-й „ „

№ по редъ	Родъ оржжие	Чинъ, прѣзиме, име и фамилия	Мѣсторождение	Каква длъжность е заемалъ прѣзъ врѣме на войната
277	Пѣхота . .	Стояновъ Кар. Цвѣтковъ.	гр. Куманово	63-й пѣхотенъ полкъ.
278	„ . .	Кондовъ Ник. Григоровъ	„ Прилѣпъ	63-й „ „
279	„ . .	Малиновъ Атан. Ивановъ	с. Тросково, Горноджумайс.	64-й „ „
280	„ . .	Василевъ Вас. Христовъ.	гр. Струмица	Минохв. рота 11 дивизия.
281	„ . .	Кочорановъ П. Трайковъ.	„ Скопие	9 Опълч. полкъ и План. друж. при Морав. область.
282	„ . .	Мартиновъ Левъ П. Арсовъ . . .	„ Дебъръ	Допълч. Македонски полкъ.
283	„ . .	Георгиевъ Гр. Лазаровъ	„ „	9 Допълч. дружина.
284	„ . .	Пенджерковъ Мих. Григоровъ . .	гр. Битоля	11 Доп. дружина и 11 Сборна дружина.
285	„ . .	П. Стефановъ Бор. Илиевъ. . . .	„ Солунъ	22 Допълч. дружина и 22 Сборна дружина.
286	„ . .	Георгиевъ Наумъ П. Анастасовъ .	„ Леринъ	37 Допълч. дружина и 37 Сборна дружина.
287	„ . .	Чековъ Влад. Михаиловъ	с. Екши-Су, Леринско . .	8-й пѣхотенъ полкъ.
288	„ . .	Велковъ Пант. Христовъ	гр. Петричъ.	8 пѣх. полкъ — безъ вѣсть проп. на 30 V. 1918 г.
289	„ . .	Марковъ Тод. Михаиловъ	„ Битоля	16-й пѣхотенъ полкъ.
290	„ . .	Кръстевъ Кр. Янковъ.	с. Хрупища, Костурско . .	16-й „ „
291	„ . .	Донинъ Никола Василевъ	гр. Радовишъ	17-й „ „
292	„ . .	Митковъ Панчо Лазаровъ	„ Щипъ.	21-й „ „
293	„ . .	Цирункаровъ Илия.	с. Кърчово, Демирхисарско	64-й „ „ (убитъ).
294	„ . .	Байкушевъ	„ Емборе, Кайлярско. . .	(Убитъ).
295	„ . .	Крапчевъ Живко.	гр. Прилѣпъ	54-й пѣхотенъ полкъ (убитъ).
296	„ . .	Кръстинъ Конст. Илиевъ	с. Скребатно, Неврокопско	30-й пѣхотенъ полкъ.
297	„ . .	Шаламановъ Ал. Георгиевъ . . .	„ Бѣлица, Мехомийско. .	35-й „ „
298	„ . .	Христовъ Дим. Щеревъ.	„ Киречкьой, Солунско. .	35-й „ „
299	„ . .	Зигачевъ Прок. Константиновъ . .	„ Бѣлотинци, Неврокопско	39-й „ „
300	„ . .	Ангелчевъ Атан. Василевъ. . . .	„ Карлуково, Драмско . .	39-й „ „
301	„ . .	Сотировъ Марко Стояновъ	„ „ „ . .	40-й „ „
302	„ . .	Димитровъ Хар. П. Христовъ . .	„ Хрупища, Костурско. .	47-й „ „
303	„ . .	Поповъ Траянъ Николовъ	„ Търсе, Леринско . . .	48-й „ „
304	„ . .	Дабчевъ Кир. Димовъ	гр. Скопие	52-й „ „

305	Пѣхота	Тодооовъ Лаз. Цвѣтковъ	гр.	Скопйе	53-й	пѣхотенъ	полкъ.
306	„	Наумовъ Кр. Несторовъ	„	Струга	55-й	„	„
307	„	Ковачевъ Георги Марковъ	с.	Банско, Мехомийско	59-й	„	„
308	„	Маноловъ Никола Теневъ	гр.	Кукушъ	59-й	„	„
309	„	Аповъ Христо Диневъ	„	Дойранъ	60-й	„	„
310	„	Поповъ Кр. Атанасовъ	с.	Г.-Куфалово, Солунско	60-й	„	„
311	„	Бояджиевъ Геор. Стояновъ	„	Г.-Порой, Демирхисарско	60-й	„	„
312	„	Продановъ Дион, Ивановъ	гр.	Дойранъ	60-й	„	„
313	„	Терзиевъ Никола Георгиевъ	„	Кукушъ	61-й	„	„
314	„	Христовъ Г. Юрдановъ	„	Крива-Паланка	62-й	„	„
315	„	Пенушлиевъ Хр. Александровъ	„	Щипъ	62-й	„	„
316	„	Богдановъ Пан. Неофитовъ	„	Тотово	63-й	„	„ (убитъ).
317	„	Тодорчевъ Хар. Георгиевъ	„	Прилѣпъ	63-й	„	„
318	„	Паскалевъ Коста Димитровъ	с.	Старчища, Неврокопско	63-й	„	„
319	„	Баяцалиевъ Хр. Диневъ	„	Стояково, Гевгелийско	64-й	„	„
320	„	Шашировъ Бор. Петровъ	гр.	Кратово	64-й	„	„
321	„	Гацевъ Анаст. Димитровъ	„	Прилѣпъ	64-й	„	„
322	„	Радевъ Хр. Янкулчевъ	„	Рѣсенъ	64-й	„	„
323	„	Петровъ Петъръ Филиповъ	„	Дебъръ	86-й	„	„
324	„	Грашевъ Методи	„	Прилѣпъ	61-й	„	„ (убитъ).
325	„	Узуновъ Тома П. Стояновъ	с.	Мелникичъ, Сѣрско	65-й	„	„
326	„	Шалевъ Дим. Янчевъ	гр.	Скопие	65-й	„	„
327	„	Мержановъ Велю Петковъ	с.	Корчища, Дебърско	65-й	„	„
328	„	П. Антоновъ Христофоръ Попъ Ивановъ	Св.	Никола	65-й	„	„
329	„	Петевъ Димит. Михаиловъ	с.	Г.-Броди, Сѣрско	65-й	„	„
330	„	Стояновъ Свѣт. Андреевъ	гр.	Тетово	65-й	„	„
331	„	Саевъ Борисъ Икономовъ	с.	Бѣлица, Мехомийско	66-й	„	„
332	„	Станковъ Конст. Антоновъ	„	Папрадище, Велешко	66-й	„	„
333	„	Стефановъ Дим. Стефановъ	„	Крушово, Демирхисарско	66-й	„	„
334	„	Бакаловъ Еман. Христовъ	„	Ватоша, Кавадарско	67-й	„	„
335	„	Томовъ Владиславъ	гр.	Битоля	66-й	„	„ (у битъ).
336	„	Димитровъ Геор. П. Христовъ	с.	Морарци, Кукушко	67-й	„	„
337	„	Трояновъ Пав. Теохаровъ	гр.	Пехчево	67-й	„	„
338	„	Димитровъ Ст. Благоевъ	„	Солунъ	67-й	„	„

№ по редъ	Родъ оржжие	Чинъ, прѣзиме, име и фамилия	Мѣсторождение	Каква длъжность е заемалъ прѣзъ врѣме на войната
339	Пѣхота . .	Гулапчевъ Пант. Атанасовъ . . .	„ Леринъ	67-й пѣхотенъ полкъ.
340	„ . .	Гелевъ Кр. Георгиевъ.	„ Охридъ	71-й пѣхотенъ полкъ.
341	„ . .	Карамихаиловъ Ст. Мариновъ . .	с. Г.-Броди, Сѣрско . . .	10-й Опълченски полкъ.
342	„ . .	Гемовъ Гр. Костовъ.	„ Нестрамъ, Костурско. .	10-й Опълченски полкъ.
343	„ . .	Сугаревъ Борисъ	гр. Прилѣпъ	Убитъ като революционеръ.
344	„ . .	Вѣлазелковъ Бор. Михаиловъ. . .	„ Солунъ	40 Допъл. дружина и 49 п. п.
345	Кавалерия .	Кехаевъ Конст. Ивановъ. . . .	„ Кукушъ	2-й Конепъ полкъ.
346	Артилерия .	Бумбаловъ Ник. Юрдановъ. . . .	„ Солунъ	8-й Артилерийски полкъ.
347	„ . .	Мѣцевъ Борисъ Пантевъ.	„ Струмица	9-й Артилерийски полкъ.
348	„ . .	Ачковъ Петъръ Николовъ	„ Прилѣпъ	10 Артил. п. и Щаба 13 Артил. бригада.
349	„ . .	Червенковъ Стеф. Алексиевъ . . .	с. Юдово, Кичевско . . .	16-й Артилерийски полкъ.
350	„ . .	Тимчевъ Кир. Георгиевъ	„ Г.-Порой, Демирхисарско	17-й „ „
351	„ . .	Наневъ Сот. Томовъ	гр. Прилѣпъ	18-й „ „
352	„ . .	Саевъ Конст. Георгиевъ	с. Бѣлица, Мехомийско. .	19-й „ „
353	„ . .	Апостоловъ Драг. Димитровъ . . .	гр. Солунъ	Доп. Бат. Соф. Теж. п.
354	„ . .	Силяновски Д. Антоновъ.	„ Крушево.	1-а полска Доп. бат. и 1-о тежко Артил. отдѣление.
355	Пѣхота . .	Милевъ Димитъръ	„ Охридъ	Убитъ като революционеръ.
356	Инженерь .	Ризовъ Кир. Лазаровъ	„ Кавадарци	11-а пионерна дружина.
357	Техникъ . .	Стефовъ Атан. Димитровъ	с. Загоричани, Костурско	Флота.
358	Админ. . .	Христовъ Лаз. П. Христовъ . . .	гр. Прилѣпъ	Дир. С. Г. О. Прѣдвидливость.
359	„ . .	Поповъ Борисл. Василевъ	Св. Никола	„ „ „ „ „
360	„ . .	Малиновъ Г. Тодоровъ	гр. Горна-Джумая	„ „ „ „ „
361	„ . .	Поповъ Алекс. Дионисиевъ. . . .	„ Струга	„ „ „ „ „
362	„ . .	Николовъ Мил. Димитровъ. . . .	„ Крива-Паланка	„ „ „ „ „
363	„ . .	Вълчевъ Дим. Лазаровъ.	с. Г.-Неволяни, Лериско .	„ „ „ „ „
364	„ . .	Палазовъ Ив. Антоновъ	гр. Кукушъ.	„ „ „ „ „
375	„ . .	Топаловъ Ст. Лазаровъ	„ Дебъръ	„ „ „ „ „
366	„ . .	Гавазовъ П. Тодоровъ.	„ Солунъ	„ „ „ „ „

367	„	Никодимовъ Мих. П. Серафим.	гр.	Тетово	6-о Дивиз. Интенданство.
368	„	Николовъ Г. Куслевъ	„	Кукушъ	10-о Див. интен. и 10-а Див. интен. рота.
369	„	Николовъ Анг. Куртеловъ	„	Охридъ	Интенданството на Маравската область.
370	„	Терзиевъ Кост. Христовъ	„	Кукушъ	Инт. Мор. обл. и Окол. интенд. въ Крушумли.
371	„	Стамболиевъ Хр. Димитровъ	„	Сѣресъ	9 дивиз. Инт. рота.
372	„	Тулевъ Георги Григоровъ	„	Тетово	Инт. р. План. дивизия.
373	„	Кондовъ Тод. Дамяновъ	„	Солунъ	4 дивиз. прод. транспортъ.
374	„	Здравевъ Тихом. Панковъ	„	Скопие	6 дивиз. прод. трансп. и 6 дивиз. интенданство.
375	„	Костевски Ник. Димитровъ	„	Охрридъ	11 дивиз. прод. транспортъ.
376	„	Калайджиевъ Хр. Атанасовъ	„	Битоля	9 арм. спомаг. трансп. и 5 тил. арм. транспортъ.
377	„	Корабаровъ Анг. Ивановъ	„	Велесъ	1 дивиз. сан. транспортъ.
378	„	Киселиновъ Г. Якимовъ	„	Охридъ	Межд. Инт. Магазинъ План. дивиз. и 4 Ет. полкъ.
379	„	Стамболиевъ Г. Петровъ	с.	Г.-Броди, Сѣрско	Вид. Рез. Инт. Магазинъ.
380	„	Димитровъ Сп. Андрѣевъ	гр.	Корча	Кюст. Рез. Инт. Магазинъ.
381	„	Панговски Докс. Траяновъ	„	Гр. Галичникъ	12 Арм. Парк. колона.
382	„	Таневъ Илия Панчевъ	гр.	Велесъ	1 дивиз. Огн. паркъ.
383	„	Калайджиевъ Ник. Георгиевъ	с.	Г.-Броди, Сѣрско	12 дивиз. Огн. паркъ.
384	„	Дабчевъ Пант. Петровъ	гр.	Скопие	12 дивиз. Огн. паркъ и 13 дивиз. Парк. батарея.
385	„	Викинъ Георги Петровъ	„	Кратово	Секция обикн. пхтища Съедин. Армии и 3/8 пхтенъ участъкъ.
386	„	Поповъ Дим. Дионисиевъ	„	Струга	Пощ. група при управл. на воен. пощи и телеграфи.
387	„	Давидовъ Стеф. Тасевъ	„	Кратово	Дивиз. Лазар. Планинска дивизия.
388	„	Медовъ Алекс. Паневъ	с.	Чичево, Велешко	1-й Етапенъ полкъ.
389	„	Поповъ Кирилъ Блажевъ	гр.	Дебъръ	2-й „ „
390	„	Илиевъ Тод. Велевъ	с.	Дрѣнокъ, Дебърско	3-й „ „
391	„	Столевъ Конст. Георгиевъ	гр.	Воденъ	3-й „ „
392	„	Петровъ Хр. Трайчевъ	„	Кукушъ	7-й „ „
393	„	Прошовъ Хр. Григоровъ	с.	Богданци, Гевгелийско	8-й Етапенъ полкъ и 30 п. п.
394	„	Читкушевъ Вл. Алексиевъ	гр.	Велесъ	9-й Етапенъ полкъ.
395	„	Катиновъ Д. Х. Григоровъ	„	Радовишъ	6-а Обл. Етапна дружина.
396	„	Голевъ Хр. Александровъ	„	Щипъ	6-а „ „ „
397	„	Калевъ Кузм. Йосифовъ	„	Дебъръ	6-а „ „ „
398	„	Илиевъ Спиро Карамфиловъ	с.	Кърчище, Дебърско	8-а „ „ „
399	„	Георгиевъ Ат. Милковъ	гр.	Крива Паланка	9-а „ „ „
400	„	Стояновъ Бор. Андрѣйчинъ	„	Тетово	65-й пѣхотенъ полкъ.

№ по редъ	Родъ оржжие	Чинъ, прѣзиме, име и фамилия	Мѣсторождение	Каква длъжность е заемалъ прѣзъ врѣме на войната
401	Админ. . .	Тошковъ Пет. Димитровъ	с. Гюмендже, Ен.-Вардарско	Радиот. отд. 3 армия.
402	Пѣхота . .	Атанасовъ Панчо Михаиловъ . .	гр. Щипъ.	5 дивиз. лазаретъ.
403	„ . .	Димитровъ Ичко Комитовъ . . .	с. Баровица, Ен.-Вардарско	План. др. Моравска Область.
404	„ . .	Оровчановъ Тод. Георгиевъ. . . .	гр. Велесъ	План. др. Моравска Область.
405	„ . .	Зографовъ К. Атанасовъ.	„ „	План. др. Моравска Область.
406	„ . .	Пиперковъ Ив. Христовъ	„ Прилѣпъ	44-й пѣхотенъ полкъ.
407	„ . .	Ивановъ Триф. Яневъ.	с. Булачани, Скопско . .	66-й пѣхотенъ полкъ.
408	„ . .	Стояновъ Хр. Ивановъ	„ Сатовче, Неврокопско .	22-а Сборна дружина.
409	„ . .	Щеревъ Пет. Треневъ.	„ Тресанче, Галичнишко .	Етап. Коман. Скопие.
410	Артилерия .	Кошеевъ Ив. Мавродиевъ	„ Банско, Мехомийско . .	17-й Артилерийски полкъ.
411	Пѣхота . .	Весовъ Ник. Илиевъ	гр. Мехомия.	14-й пѣхотенъ полкъ.
412	„ . .	Голевъ Ив. Георгиевъ.	с. Банско, Мехомийско . .	54-й „ „
413	„ . .	Караколевъ Ст. Григоровъ	„ Богданци, Гевгелийско.	59-й „ „
414	„ . .	Кръндевъ Тод. Петровъ	гр. Велесъ	59-й „ „
415	„ . .	Котевъ Мет. Христовъ	„ Прилѣпъ	59-й „ „
416	„ . .	Гюдеровъ Сл. Василевъ	с. Расоки, Галичнишко . .	60-й „ „
417	„ .	Златановъ Илия Василевъ	гр. Тетово	60-й „ „
418	„ . .	Кочевъ Пет. Христовъ	„ Прилѣпъ	60-й „ „
419	„ . .	Христовъ Г. Чочковъ.	„ Велесъ	60-й „ „
420	„ . .	Чакмаковъ Ат. Георгиевъ	„ Кукушъ	60-й „ „
421	„ . .	Георгиевъ Г. П. Ивановъ	с. Спатово, Мелнишко . .	61-й „ „
422	„ . .	Пленговъ Тод. Тодоровъ	„ Крупникъ, Горноджум.	61-й „ „
423	„ . .	Мановъ Бор. Стефановъ	гр. Охридъ	61-й „ „
424	„ . .	Тотевъ Тод. Апостоловъ	„ Крива Паланка	62-й „ „
425	„ . .	Свиленовъ Гр. Димитровъ	с. Владимирово, Беровско .	62-й „ „
426	„ . .	Младеновъ Асѣнъ П. Аврамовъ . .	гр. Горна-Джумая	63-й „ „
427	„ . .	Коцалиевъ Дим. П. Петровъ . . .	с. Гюмендже, Ен.-Вардарско	63-й „ „
428	„ . .	Шуперлиевъ Пано Михаиловъ . .	„ Владимирово, Беровско .	63-й „ „

429	Пѣхота . .	П. Стефановъ Лаз. Ивановъ . . .	„ Банско, Мехомийско . .	64-й пѣхотенъ полкъ.
430	„ . .	Стамболджиевъ П. Нашкевъ . . .	гр. Битоля	64-й „ „
431	„ . .	Филковъ Мил. Лазаровъ.	„ Велесъ	65-й „ „
432	„ . .	Зекмановъ Тома Христовъ	„ Скопие	65-й „ „
433	„ . .	Теофиловъ Бор. Николовъ	„ Вѣлица, Мехомийско. .	66-й „ „
434	„ . .	Нечевъ Кир. Христовъ	гр. Битоля	67-й „ „
435	„ . .	Томовъ Туси Стояновъ	„ Галичникъ.	11-й опълченски полкъ.
436	„ . .	Ризовъ Хр. Ефремовъ	„ Битоля	Допълн. Македонски полкъ.
437	„ . .	Шумановъ Д. Ацевъ	с. Берово, Пехчевско . .	Допълн. Македонски полкъ.
438	„ . .	Поповъ Георги П. Василевъ . . .	„ Панчерево, Пехчевско .	Попр. полкъ.
439	Артилерия .	Абаджиевъ Пет. Поцевъ.	гр. Кукушъ.	3-й Артилерийски полкъ.
440	„ .	Аневъ Бор. Димковъ	„ Щипъ.	7-й „ „
446	„ .	Велевъ Алекс. Димитровъ	„ Рѣсенъ	14-й „ „
442	„ .	Николовъ Ник. Панайотовъ . . .	„ Скопие	18-й „ „
443	„ .	Василевъ Вас. Ивановъ	с. Емборе, Кайларско. . .	27-й „ „
444	„ .	Лазаровъ Милошъ Силещовъ . . .	„ Банско, Мехомийско . .	Видински Теж. Арт. полкъ.
445	„ .	Георгиевъ Вас. Маноиловъ	„ Селце, Галичнишко . .	Видински Теж. Арт. полкъ.
446	„ .	Седлоевъ Влад. Георгиевъ	„ Якоруда, Мехомийско .	4-й Теж. Артилерийски полкъ.
447	„ .	Цековъ Ефт. П. Георгиевъ.	„ Будинарци, Пехчевско .	Арт. паркъ Щ. Д. Армия.
448	Инженери .	Бояджиевъ Дим. Харалмбиевъ. .	гр. Егри-Паланка.	12-а пионерна дружина.
449	„ .	Весовъ Влад. Ивановъ.	„ Велесъ	12-а пионерна дружина.
450	„ .	Зографовъ Хр. Владимировъ . . .	„ „	Телеграфна дружина.
451	„ .	Тимчевъ Тимчо Илиевъ	с. Г.-Порой, Демирхисарско	Въздухоплав. дружина.
452	„ .	Калояновъ Тод. Томовъ	„ Годлево, Мехомийско. .	2 полско Прож. отдѣление.
453	Пѣхота . .	Попъ Анастасовъ Владимиръ . .	гр. Битоля	25 пѣхотенъ полкъ, убитъ 1913 год.

XVIII. По-виднитѣ македонски революционери слѣдъ Берлинския конгресъ, родомъ отъ Македония.[1])

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
1	Дамянъ Груевъ	с. Смилево, Битолско. .	Убитъ.
2	Гоце Дѣлчевъ	гр. Кукушъ.	„
3	Пере Тошевъ	„ Прилѣпъ	„
4	Трайко Китанчевъ	„ Рѣсенъ	Умрѣлъ.
5	Борисъ Сарафовъ	с. Либяхово, Неврокопско	Убитъ.
6	Тодоръ Лазаровъ . . .	гр. Щипъ	Самоубитъ.[2])
7	Христо Матовъ	„ Струга	Живъ.
8	Полковникъ Янковъ . . .	с. Загоричани, Костурско	Убитъ.
9	Запас. генералъ Александъръ Протогеровъ	гр. Охридъ	Живъ.
10	Тодоръ Александровъ . . .	„ Щипъ	„
11	Петъръ попъ Арсовъ . . .	с. Богомила, Велешко .	„
12	Петъръ Чаулевъ	гр. Охридъ	„
13	Павелъ Христовъ	с. Цапари, Битолско . .	„
14	Запасенъ Мичманъ Саевъ .	„ Банско, Мехомийско .	Убитъ.
15	Д-ръ Хр. Татарчевъ . . .	гр. Рѣсенъ	Живъ.
16	Иванъ х. Николовъ . . .	„ Кукушъ.	„
17	Яне Сандански	с. Влахи, Мелнишко . .	Убитъ.
18	Анастасъ Лозанчевъ . . .	гр. Битоля	Живъ.
19	Георги Сугаревъ	„ „	Убитъ.
20	Софроний Стояновъ . . .	с. Цѣръ, Битолско. . .	„
21	Димко Сарвановъ-Могилчето	„ Могила, Битолско . .	„
22	Дѣдо Колю	„ Добровени, Битолско .	„
23	Георги попъ Христовъ . .	„ Кръстоферъ, Битолско	Живъ.
24	Трайко Кралйовъ	„ Бърнячъ, Битолско .	Убитъ.
25	Александъръ Евтимовъ . .	гр. Битоля	Живъ.
26	Иванъ Пашата	с. Логобарди, Битолско.	Умрѣлъ.
27	Алексо Стефановъ	„ Радово, Битолско . .	Живъ.
28	Силянъ Пардовъ	„ Цѣръ, Битолско. . .	Убитъ.
29	Аце Коларовъ	„ Базерникъ, Битолско	„
30	Наумъ Буфчето	„ Драгушъ, Битолско .	„
31	Стоянъ Донски	„ Пелушино, Битолско.	„
32	Иванъ Кафеджията . . .	гр. Битоля	„
33	Симеонъ Котевъ	с. Цапари, Битолско. .	Убитъ.
34	Лука Джеровъ	гр. Битоля	Живъ.
35	Петъръ Павловъ	с. Оптичари, Битолско.	Живъ.
36	Иерод. Йосифъ Николовъ .	гр. Крушево	Умрѣлъ.
37	Пито Гулевъ	„ „	Убитъ.
38	Блаже Кръстевъ	с. Бирино, Крушевско .	„
39	Иванъ Джоневъ	гр. Крушево.	Живъ.
40	Никола Каревъ	„ „	Убитъ.
41	Ангелъ Секуловъ	с. Базерникъ, Битолско .	Живъ.
42	Методи Стойчевъ	гр. Крушево.	„

[1]) Свѣденията сж отъ лично познанство и отъ разпитъ на свѣдущи лица отъ разнитѣ околии въ Македония. Както е извѣстно само прѣзъ голѣмото възстание въ 1903 год. излѣзоха съ оржжие въ ржка повече отъ 20,000 революционери. Прѣзъ цѣлото революционно движение — 1893—1915 год. тѣ сж много повече. Тукъ даваме имената само на по-виднитѣ революционери: ржководители и войводи.

[2]) Самоубититѣ сж сторили това, за да не попаднатъ въ плѣнъ, слѣдъ като сж изхарчили патронитѣ си.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
43	Григоръ Божиновъ	гр. Крушево	Живъ.
44	Миле Станоевъ	„ „	„
45	Стойче Лѣтниковъ	с. Селце, Крушевско . .	Убитъ.
46	Велко войвода	с. Ракитница, Крушевско	Убитъ.
47	Петъръ Ацевъ	„ Орѣховецъ, Прилѣпско	Живъ.
48	Никола Каранджуловъ . .	гр. Прилѣпъ	Убитъ.
49	Георги Ацевъ	с. Орѣховецъ, Прилѣпско	„
50	Мирче Ацевъ	„ „ „	„
51	Никола Пешковъ	гр. Прилѣпъ	„
52	Георги Пешковъ	„ „	Умрѣлъ.
53	Харалампи Пешковъ . . .	„ „	„
54	Йорданъ Гавазовъ	„ „	Самоубитъ.
55	Стоянъ Лазовъ	„ „	Убитъ.
56	Гйорче Петровъ	„ „	Живъ.
57	Григоръ хаджи Кочевъ . .	„ „	„
58	Георги Курубиновъ . . .	„ „	Убитъ.
59	Тале Христовъ	„	„
60	Христо Оклевъ	„ „	„
61	Диме Чакревъ	„ „	„
62	Спиро Църневъ [1]	„ „	„
63	Зап. подп. Борисъ Сугаревъ	„ „	„
64	Миланъ Гюрлуковъ	„ „	„
65	Полков. Стефанъ Николовъ .	„ „	Умрѣлъ.
66	Спиро Костовъ	„ „	Убитъ.
67	Толе-Паша	с. Крушица, Прилѣпско	Убитъ.
68	Гюрчинъ наумовъ	„ Сланско, Прилѣпско .	„
69	Ванчо Сърбаковъ	„ Вранещица, Кичевско	„
70	Янаки Яневъ	„ Лахчани, Кичевско .	Живъ.
71	Арсо Мицковъ	„ Подвизъ, „ „	Убитъ.
72	Иванъ Василевъ	„ Латово „ „	Живъ.
73	Иванъ Йосефъ	„ Локвица „ „	—
74	Михаилъ Йосифовъ . . .	„ Латово „ „	Живъ.
75	Свещен. Димитъръ	„ Локвица „ „	—
76	Гиче Ошавковъ	гр. Дебъръ	Умрѣлъ.
77	Кръсто Алексовъ	с. Ардели, Дебърско . .	Живъ.
78	Нико Танасковъ	„ Селце, Дебърско . .	Убитъ.
79	Блаже Божиновъ	гр. Дебъръ	Обѣсенъ.
80	Цвѣтко Стояновъ	с. Ябланица, Дебърско .	Убитъ.
81	Максимъ Неновъ	„ Тресанче, Дебърско .	„
82	Павле Кара-Асановъ . . .	„ Лазарополе, Дебърско	„
83	Силко Цвѣтковъ	„ Райчица, Дебърско .	Живъ.
84	Милошъ Кръстевъ	„ Безово, Дебърско . .	Убитъ.
85	Свещ. Иванъ Бабуновъ . .	„ Нерези, Дебърско . .	—
86	Марко Павловъ	„ Безово, „ . .	Убитъ.
87	Несторъ Поповски	гр. Дебъръ	Живъ.
88	Свещ. Наумъ Пейчиновъ .	с. Ябланица, Дебърско .	Убитъ.
89	Христо Узуновъ	гр. Охридъ	Самоубитъ.
90	Д-ръ Г. Николовъ	„ „	Живъ.
91	Иванъ Групчевъ	„ „	„
92	Методи Патчевъ	„ „	Самоубитъ.

[1]) Спиро Църневъ и Диме Чакревъ сж. дѣйствували скоро слѣдъ Берлинския конгресъ — отъ 1880 год.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
93	Коста Лимовчевъ.	гр. Охридъ	Умрѣлъ на заточение.
94	Коста Мануловъ	„ „	„ „ „
95	Петъръ Мануловъ	„ „	„ „ „
96	Наумъ Филевъ.	„ „	„ „ „
97	Кръстанъ Блажовъ	„ „	Живъ.
98	Иванъ Блажовъ	„ „	„
99	Ангелъ Спространовъ . . .	„ „	„
100	Стоянъ Петковски	с. Курапица, Охридско .	„
101	Христо Платски[1])	„ Плаки	„
102	Никола Филипчевъ. . . .	гр. Охридъ	Умрѣлъ.
103	Дѣянъ Димитровъ	с. Лактине, Охридско .	Живъ изгорѣнъ.
104	свещ. Василъ п. Ангеловъ .	„ Лешани, „ .	Заклянъ.
105	Цвѣтко Христовъ	„ Присовяни, „ .	Умрѣлъ.
106	Цвѣтко Ябланечки	„ Ябланица, „ .	Убитъ.
107	Аргиръ Мариновъ	гр. Охридъ	„
108	Димитъръ Матлиевъ . . .	„ „	„
109	Иванъ Битраковъ	„ „	Живъ.
110	Димитъръ Ивановъ Такето .	„ „	Убитъ.
111	Кирилъ Пърличевъ . . .	„ „	Живъ.
112	Антонъ Кецкаровъ	„ „	„
113	Никола Елшански	с. Елшанъ, Охридско. .	Умрѣлъ.
114	Свещ. Христо (Страхилъ) .	„ Велгощи, „ . .	Убитъ.
115	Свещ. Г. П. Ангеловъ . .	„ Слатина, „ . .	Разпнатъ.
116	Гюрчинъ Петровъ	„ „ „ . .	Убитъ.
117	Милошъ Богдановъ	„ Лактине „ . .	„
118	Миладинъ Аранси . . .	„ Аранъ, „ . .	Умрѣлъ.
119	Тасе Христовъ	„ Присовяни, Охридско	Живъ.
120	Андонъ Шибаковъ	„ Велгощи, „	„
121	Илия Йосифовъ	гр. Охридъ	Убитъ.
122	Димитъръ Филдишевъ . .	„ „	„
123	Ламби Радичевъ	„ „	„
124	Миланъ Матовъ	„ Струга	Живъ.
125	Наумъ Чакъровъ	„ „	Убитъ.
126	Александъръ Чакъровъ . .	„ „	Умрѣлъ.
127	Атиногенъ Хаджовъ . . .	„ „	„
128	Лазаръ Вирковъ	с. Вранища, Стружко. .	Живъ.
129	Свещ. Георги Поповски . .	„ Лжжани, „ .	„
130	Ставре Гоговъ	„ Вехчани, „ .	Убитъ.
131	Андрей Казеновъ	гр. Рѣсенъ	„
132	Д-ръ Ангелъ Рабушевъ . .	с. Дупени, Рѣсенско . .	—
133	Никола Рокаревъ	„ Царедворъ, Рѣсенско.	—
134	Петъръ Стрѣзовъ	гр. Рѣсенъ	Живъ.
135	Панчо Калчевъ	с. Дърмени, Рѣсенско .	—
136	Кръстю Трайковъ	„ Крушйе, „ .	Живъ.
137	Толе Андоновъ	„ Царедворъ, „ .	„
138	Д-ръ Д. Владовъ	„ Янковецъ, „ .	Умрѣлъ.
139	Миселъ Депенски	„ Дупени, „ .	Убитъ.
140	Иванъ Чакулевъ	гр. Охридъ	„
141	Лазаръ п. Трайковъ . . .	с. Джмбени, Костурско .	„

[1]) Послѣднитѣ деветмина сж участвували въ Охридското революционно съзаклятие прѣзъ 1881 год. слѣдъ Берлинския договоръ.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
142	Миланъ Розовъ	с. Бобища, Костурско .	Убитъ.
143	Лазаръ Московъ	„ Джмбони, „ .	„
144	Кузо Стефановъ	„ Загоричани, „ .	„
145	Митре Панджуровъ . . .	„ Кономлади, „ .	„
146	Василъ Черновски	„ Черновища, „ .	„
147	Стерю Стерйовски	„ Смърдешъ, „ .	„
148	Пандо Кляшевъ	„ „ „ .	„
149	Василъ Котевъ	„ Кономлади, „ .	„
150	Колю Добролишки	„ Добролища, „ .	„
151	Никола Андрѣевъ (Алай-бей)	„ Мокрени, „ .	„
152	Петъръ Погончевъ	„ Загоричани, „ .	„
153	Яне Шестевски	„ Шестево, „ .	„
154	Стерю Ташковъ	Костурска околия . .	„
155	Константиновъ	с. Желинъ, Костурско .	„
156	Атанасъ Кършаковъ . . .	„ Косинецъ, „ .	„
157	Колю Вишенски	с. Вишени, „ .	„
158	Киряко Търповски	„ Джмбени, „ .	„
159	Дичо Антоновъ	„ Лобаница, „ .	„
160	Търпенъ Марковъ	„ Вишени, „ .	„
161	Василъ Чакаларовъ . . .	„ Смърдешъ, „ .	„
162	Василъ Кокалевъ	„ Джмбени, „ .	„
163	Стоянъ Юруковъ	„ Лобаница, „ .	„
164	Новачко Котевъ	„ Кономлади, „ .	„
165	Свещеникъ Сотиръ	„ „ „ .	„
166	Колю п. Станишевъ . . .	„ Косинецъ „ .	„
167	Христо Киселинчевъ . . .	„ „ „ .	„
168	Петъръ Орловъ	„ Бобища, „ .	„
169	Свещ. Търпо Поповски . .	„ Косинецъ, „ .	Живъ.
170	Христо Цвѣтковъ	„ Кономлади, „ .	„
171	Пандо Сидовъ	„ Жупаница, „ .	„
172	Лазаръ Киселинчевъ . . .	„ Косинецъ, „ .	„
173	Иванъ Московъ	„ Джмбени, „ .	„
174	Леко Джорлевъ	„ Баница, Леринско . .	Убитъ.
175	Нацо Мазаровъ Кочевъ . .	„ „ „ . .	„
176	Илия Ивановъ	„ „ „ . .	„
177	Александъръ Турунджовъ .	„ Екши-су „ . .	Обѣсенъ.
178	Мицо Цицковъ	„ „ „ . .	Убитъ.
179	Пандилъ Шишковъ	„ „ „ . .	Живъ.
180	Тане Стойчевъ Клапчевъ .	„ Горничево, Леринско.	Убитъ.
181	Стойчо Шакировъ	„ „ „ .	Живъ.
182	Дине Абдурамановъ . . .	„ Пѣтеле „ .	Убитъ.
183	Кръсто Льондевъ	„ Неокази „ .	Живъ.
184	Василъ Буфчето	„ Буфъ „ .	Убитъ.
185	Дине Клюсевъ	„ Екши-су „ .	„
186	Алекси Нацевъ	„ Любетино „ .	„
187	Лечо Гйошевъ Настевъ . .	„ Цѣрово „ .	„
188	Георги Диневъ	„ Забърдени „ .	„
189	Дѣдо Кочо Цонковъ . . .	„ Зелениче, „ .	„
190	Стефанъ Димитровъ . . .	„ „ „ .	Живъ.
191	Дзоле Герговъ	„ Баница, „ .	Убитъ.
192	Тего Янакиевъ	гр. Леринъ	„
193	Илия Димушевъ	„ „	Живъ.

№ по ред	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
194	Доне Търпеновъ	с. Върбени, Леринско .	Живъ.
195	Атанасъ Ферановъ . . .	„ Буфъ „ .	—
196	Христо попъ Ивановъ . .	„ Пожарско, Воденско .	Живъ.
197	Кара Ташо	„ Острово, „ .	Убитъ.
198	Георги Касапчето	„ Месимеръ, „ .	„
199	Димитъръ Притчковъ . .	„ Пожарско, „ .	Живъ.
200	Д. Г. Даскаловъ	гр. Воденъ	Убитъ.
201	Доне Костодоровъ	„ „	Живъ.
202	Стоянъ Цървенаковъ . . .	с. Сборско, Воденско . .	Умрѣлъ.
203	Димитъръ Занешевъ . . .	гр. Воденъ	Живъ.
204	Христо Нейковъ	„ „	Умрѣлъ.
205	Вангелъ Занешевъ	„ „	„
206	Михаилъ Занешевъ . . .	„ „	На заточение.
207	Атанасъ Филчевъ	„ „	Живъ.
208	Радомиръ Атанасовъ . . .	„ „	„
209	Никола Чичо	с. Кронцелево, Воденско .	„
210	Христо Гърковъ	„ Владово, „ .	Убитъ.
211	Лазо Хаджията	„ Месимеръ, „ .	„
212	Кулиманъ	„ Кронцелево, „ .	„
213	Лазо Димитровъ	„ Горно-Родево, „ .	„
214	Иванъ Чакъровъ	гр. Воденъ	Живъ.
215	Апостолъ войвода	с. Боймица, Ениджевард.	Убитъ.
216	Димитъръ Лешкиновъ . .	гр. Ениджe-Вардаръ . .	Обѣсенъ.
217	Христо Батанджиевъ . . .	„ Гуменджe	Удавенъ въ морето.
218	Ичко войвода	с. Баровица (Енид.-Вард.)	—
219	Михаилъ Чаковъ	гр. Гюменджа	Живъ.
220	Пальошъ	„ Ениджe-Вардаръ . .	„
221	Георги Динката	с. Държилово, Солунско	Убитъ.
222	Иванчо Гевгелийски . . .	„ Кара-суле, „	„
223	Гого Кировъ	„ „ „	—
224	Атанасъ Градоборлията . .	„ Градоборъ, „	Убитъ.
225	Георги Мончевъ	гр. Солунъ	Самоубитъ.
226	Свещ. Стаматъ Танчевъ . .	с. Бугариево, Солунско .	Убитъ.
227	Димитъръ п. Стаматовъ . .	„ „ „	„
228	Димитъръ Кирлиевъ . . .	гр. Кукушъ.	Умрѣлъ.
229	Туше Делиивановъ	„ „	Живъ.
230	Полков. П. Дървинговъ . .	„ „	„
231	Гоце Карчовъ	„ „	Убитъ.
232	Гоце Междурѣчки	с. Междурѣкъ, Кукушко	Живъ.
233	Стоянъ Междурѣчки . . .	„ „ „	Умрѣлъ.
234	Кара Василъ	„ Грамадна, „	Живъ.
235	Мито Паторозлията . . .	„ Патаросъ, „	„
236	Вано Морарски	„ Морарци, „	„
237	Гоне Парадовъ	„ Гавалянци, „	„
238	Георги Дупковъ	гр. Кукушъ.	Умрѣлъ.
239	Миланъ Дѣлчевъ	„ „	Убитъ.
240	Мицо Дѣлчевъ	„ „	„
241	Д-ръ К. Станишевъ . . .	„ „	Живъ.
242	Димитъръ Влаховъ . . .	„ „	„
243	Димо Хамбаркйойлиевъ . .	с. Хамбаръ-кьой, Кукуш.	Убитъ.
244	Владимиръ Чоповъ . . .	гр. Кукушъ.	„
245	Мицо Гълъбовъ.	„ „	Умрѣлъ.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
246	Димитъръ Прочковъ . . .	гр. Дойранъ	Живъ (подъ арестъ).
247	Свещ. Христовъ	с. Владая, Дойранско .	Изгорѣлъ при взривъ на материялъ.
248	Христо Диневъ	гр. Дойранъ	Умрѣлъ.
249	Г. Кулишевъ	„ „	Живъ.
250	Антонъ Костовъ	„ „	„
251	Никола Стояновъ	с. Сурлево, Дойранско .	„
252	Нако Илиевъ	гр. Дойранъ	„
253	Христо Заховъ	с. Никуличъ, Дойранско	„
254	Тенчо Тенчевъ	гр. Дойранъ	„
255	Дѣдо Илия Аргировъ (Кърчовалията)	с. Кърчово, Дем.-Хисар.	Умрѣлъ.
256	Димитъръ Гущановъ . . .	„ Крушево, „ „	Убитъ.
257	Иванъ Голагановъ	„ „ „ „	„
258	Стою Хаджиевъ	„ Голешово, „ „	Живъ.
259	Кръсто Халяновъ	„ Крушово, „ „	Убитъ.
260	Стоянъ Гаджовъ	„ Кърчово, „ „	„
261	Георги Чалъковъ	„ „ „ „	Живъ.
262	Георги Башлиевъ	„ „ „ „	„
263	Константинъ Кюровъ . . .	„ Крушово, „ „	„
264	Георги Радевъ	„ Горно-Броди, Сѣрско	„
265	Атанасъ Николовъ	„ „ „ „	Убитъ.
266	Иванъ Жилевъ	„ „ „ „	Обѣсенъ.
267	Димитъръ Трендафиловъ .	„ „ „ „	„
268	Иванъ Михаиловъ	„ „ „ „	Умрѣлъ зъ затвора.
269	Георги Баждаровъ	„ „ „ „	Живъ.
270	Димитъръ Бѣлевъ	„ „ „ „	Живъ.
271	Петъръ Стойковъ	„ „ „ „	„
272	Михаилъ Скендеровъ . . .	„ „ „ „	„
273	Ангелъ Дончевъ	„ Кулата, Сѣрско . .	„
274	Стою войвода	„ Скрижево, Зжхненска околия	Убитъ.
275	Георги Ивановъ Скружовски	„ Скрижево, сжщ. околия	Живъ.
276	Никола Николиевъ	„ Алиратикъ, Драмско	Убитъ.
277	Благовъ Крумъ	„ Скрижево, Зжхненска околия	Живъ.
278	Илия х. Георгиевъ	„ Просеченъ, Драмско .	Убитъ.
279	Атанасъ Тешовалиевъ . . .	„ Тешово, Неврокопско	„
280	Иванъ Праматарски . . .	„ Скребатно, Неврокоп.	„
281	Динката	„ Търлисъ, „	Обѣсенъ.
282	Стоянъ Филиповъ	„ Старчища, „	Живъ.
283	Стоянъ Мълчановъ . . .	„ Скребатно, „	„
284	Василъ Пасковъ	„ Осиково, „	„
285	Иванъ Даскала	„ Куманичъ, „	„
286	Иванъ Поповъ	„ Ляски, „	„
287	Димитъръ Арнаудовъ . . .	„ Либяхово, „	„
288	Димитъръ Икономовъ . . .	„ Ловча, „	„
289	Митрушъ Славковъ . . .	„ Старчища, „	„
290	Геор. Ангеловъ Биръ Бучука	„ „ „	„
291	Иванъ Герчевъ	„ „ „	Умрѣлъ.
292	Георги Спанчовалията . .	„ Спанчово, Мелнишко .	Убитъ.
293	Иванъ Яневъ (Гърчето) . .	гр. Мелникъ	„

НАРОДЕН УНИВЕРСИТЕТСКИ БИБЛИОТЕКА СОФИЯ

№ по ред.	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
294	Димитъръ Кашиналията .	с. Кашина	Убитъ.
295	Атанасъ Спасовъ Таската .	„ Враня	Живъ.
296	Лазаръ Маджаровъ	„ Неговань, Солунско .	Убитъ.
297	Радонъ Тодевъ	„ Банско, Мехомийско .	„
298	Иванъ Вапцаровъ	„ „ „ .	Живъ.
299	Симеонъ Молеровъ	„ „ „ .	„
300	Димитъръ Лазаровъ . . .	„ „ „ .	„
301	Владимиръ Каназиревъ . .	гр. Мехомия	„
302	Лука попъ Теофиловъ . .	с. Бѣлица, Мехомийско .	Умрѣлъ.
303	Лазаръ Томовъ	„ Годлево, „ .	Живъ.
304	Кочо Молеровъ	„ Банско, „ .	„
305	Сандо Китановъ	„ Лѣшко, Г.-Джумайско	Убитъ.
306	Петъръ Китановъ	„ „ „	—
307	Дончо Златковъ	„ Палатъ, Петричко .	Умрѣлъ.
308	Иванъ Българиновъ . . .	„ Гореме, „	Убитъ.
309	Михаилъ Развигоровъ. . .	гр. Щипъ	„
310	Славчо Арсовъ	„ „	„
311	Сандо Малиновъ	„ „	Умрѣлъ.
312	Владимиръ Сланковъ . . .	„ „	Убитъ.
313	Ефремъ Чучковъ	„ „	Живъ.
314	Гйошо Гочевъ	„ „	„
315	Стоянъ Мишевъ	„ „	„
316	Лазаръ Тодоровъ	„ „	„
317	Славе Ивановъ	„ „	„
318	Иванъ Бърлевъ	с. Гор.-Балванъ, Щипско	„
319	Христо Коцовъ	гр. Щипъ	„
320	Василъ х. Янковъ	„ „	„
321	Миланъ Кръстевъ	„ „	Убитъ.
322	Петре Жабата	„ „	„
323	Сандо Нехтенинъ	„ „	„
324	Димитъръ Недковъ . . .	„ „	Живъ.
325	Зап. Майоръ Слав. Ковачевъ	„ „	„
326	Доне Тошевъ Щипянски .	„ „	Убитъ.
327	Ефр. Миладиновъ	с. Сърчиево, Щипско .	Живъ.
328	Гйошо Пачаврата	гр. Щипъ	Убитъ.
329	Иванъ Джамовъ	„ „	Живъ.
330	Йосифъ Даскаловъ	„ Кратово	Умрѣлъ.
331	Павелъ Шатевъ	„ „	Живъ.
332	Ивинъ Шатевъ	„ „	„
333	Стоилъ Антовъ	„ „	„
334	Григоръ Манасиевъ . . .	„ „	Убитъ.
335	Михаилъ Моневъ	„ „	Живъ.
336	Игнатъ Мангъровъ	„ „	„
337	Славко Абазовъ	с. Злѣтово, Кратовско .	„
338	Стефанъ х. Костовъ . . .	гр. Кратово	„
339	Григоръ Нановъ	с. Гор.-Стуболъ, Кратов.	„
340	Дончо Ангеловъ	гр. Кратово	Живъ.
341	Трайчо Димитровъ . . .	„ „	„
342	Кирилъ Ивановъ	с. Палеоръ, Кайлярско .	„
343	Продрумъ В. Гошевъ . . .	„ Ракита, „ .	—
344	Георги Константиновъ . .	„ „ „ .	—
345	Марко Ивановъ	„ „ „ .	—

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
346	Кръсто Лазаровъ	гр. Куманово	Живъ.
347	Псалтиръ п. Андоновъ . .	„ „	Убитъ.
348	Теодосъ Яневъ	„ „	—
349	Мише Кокошински	с. Кокошине, Кумановско	—
350	Лазаръ Облавски	„ Облавци, „	—
351	Стоянъ п. Манасиевъ . . .	„ Пезово, „	—
352	Доне Градишки	„ Градище, „	Живъ.
353	Арсенъ Божиновъ	„ Павлишенци „	Убитъ.
354	Пешо Ивановъ	„ Пезово, „	—
355	Божилъ Байловски	„ Байловци, „	—
356	Наце Кралевъ	гр. Куманово	Убитъ.
357	Петъръ Миховъ	„ Велесъ	Убитъ въ затвора.
358	Петъръ Васковъ	„ „	Убитъ.
359	Орде попъ Йордановъ . .	„ „	„
360	Константинъ Кирковъ . .	„ „	„
361	Диме Мечето	„ „	„
362	Владимиръ Пинговъ . . .	„ „	„
363	Илия Тричковъ	„ „	„
364	Миланъ Арсовъ	с. Ораовецъ, Велешко .	„
365	Георги Богдановъ	гр. Велесъ	Живъ.
366	Борисъ Мончевъ	„ Солунъ	„
367	Трайче Христовъ	„ Велесъ	Убитъ.
368	Миланъ п. Йордановъ . .	„ „	„
369	Тодоръ Пейковъ	„ „	„
370	Коце Пейковъ	„ „	„
371	Илия Марковъ Касо . . .	„ „	„
372	Иванъ Наумовъ Алебака .	с. Ораовецъ, Велешко .	„
373	Запасенъ Поручикъ Панче Константиновъ	гр. Велесъ	„
374	Зап. Поручикъ Кирковъ .	„ „	„
375	Докурчевъ	„ „	„
376	Каменъ Дворищки	с. Дворище, Велешко .	„
377	Велко Попадичанецъ . . .	„ Попадия, „ .	„
378	Андрей Корабаровъ . . .	гр. Велесъ	Умрѣлъ въ затвора.
379	Диме Градчановъ	„ „	Убитъ.
380	Д-ръ Петъръ Кушевъ . .	„ „	Живъ.
381	Диме Варналиевъ	„ „	Убитъ.
382	Йорданъ Варналиевъ . . .	„ „	„
383	Ризо Ризовъ	„ „	Живъ.
384	Йованъ Варналиевъ . . .	„ „	„
385	Бано Кушевъ	„ „	Убитъ.
386	Свещ. Йованъ Аврамовъ .	с. Папрадища, Велешко	„
387	Андо Димевъ	гр. Велесъ	Живъ.
388	Димитъръ Ничевъ	„ „	„
389	Трайко Гочевъ	„ „	„
390	Славейко Нечевъ	„	„
391	Тодоръ Оровчановъ	„ „	„
392	Крумъ Зографовъ	„ „	„
393	Арсо Пановъ	с. Крива-Круша, Велеш.	„
394	Пешо Самарджиевъ . . .	„ Неготино на Вардара	Убитъ.
395	Александъръ Станоевъ . .	„ „ „ „	Умрѣлъ отъ рани.
396	Стоянъ Чавдаровъ	„ Кара-орманъ, Сѣрско .	Убитъ.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
397	Гонджо Клайчевъ	с. Гюпчево, Ен.-Вардар.	Убитъ.
398	Димитъръ Запревъ	„ Старчища, Неврокоп.	„
399	Добри Даскаловъ	гр. Кавадарци	„
400	Стоянъ Божовъ	с. Кърчово, Дем.-Хисар.	„
401	Коце Мазнейковъ	гр. Радовищъ	„
402	Алексо Поройлията . . .	„ Порой, Дем.-Хисарско	„
403	Стоименъ Баничански . .	с. Баничанъ, Неврокоп.	„
404	Гошо Моаджирчето	„ Димитричъ, Сѣрско .	„
405	Иванъ Караджовъ	гр. Горна-Джумая . . .	Живъ.
406	Павле Давковъ	„ „ . . .	Живъ.
407	Минко Божковъ	„ Мехомия	„
408	Ботушановъ	„ „	„
409	Иванъ Пашалията	с. Берово, Пехчевско .	Умрѣлъ.
410	Г. Самарджиевъ	„ Просѣченъ, Драмско .	Убитъ.
411	Михаилъ Якимовъ	„ Бѣльово, Мелнишко .	„
412	Илия Николовъ	„ Просѣченъ, Драмско .	„
413	Аргиръ Манасиевъ	„ Сехово, Гевгелийско, .	Живъ.
414	Сава Михаиловъ	„ Мачуково, Гевгелийско	Убитъ.
415	Ташко Мицовъ	„ Шљопинци, „	„
416	Атанасъ Николовъ	„ Мачуково, „	„
417	Тодоръ Ивановъ Чочковъ .	„ Серменинъ, „	„
418	Христо Стояновъ	„ Мързенци, „	Живъ.
419	Дѣльо Зафировъ	гр. Гевгели	„
420	Илия Докторовъ	„ „	„
421	Мицо Капсаровъ	„ „	Умрѣлъ.
422	Дѣльо Петровъ	„ „	„
423	Христо Лисичковъ	с. Богданци, Гевгелийско	Живъ.
424	Ст. П. Ивановъ	„ „ „	„
425	Леонидъ Трайковъ Янковъ .	„ Мачуково „	Убитъ.
426	Михаилъ п. Кочовъ . . .	„ Гявато „	Живъ.
427	Гоно Яковъ	„ Смоквица „	„
428	Гоно Бакаловъ	„ „ „	Умрѣлъ въ затвора.
429	Иванъ Димовъ	гр. Гевгели	Убитъ.
430	Илия Дзумревъ	с. Миравци, Гевгелийско	„
431	Попъ Никола	„ „ „	„
432	Иванъ Петровъ	„ Сехово „	Умрѣлъ отъ побой.
433	Дѣйо Калъчевъ	„ Богданци, „	Живъ.
434	Христо Петковъ	„ Бойница, „	Умрѣлъ.
435	Трайко Франговъ	„ Горгопъ, „	Убитъ.
436	Яко Ташовъ Смолски . . .	гр. Гевгели	Умрѣлъ въ затвора.
437	Лазарь Дѣлевъ	с. Орѣховица, Гевгелийс.	Живъ.
438	Димитъръ Милевъ	гр. Скопйе	Умрѣлъ въ затвара— 1880 г.
439	Василъ Аджарларски . . .	с. Аджарлари, Скопско .	Убитъ.
440	А. Кожухаровъ	гр. Скопйе	—
441	Л. Лукановъ	„ „	—
442	Ст. Блажевъ	„ „	Живъ.
443	Спиро Гайдарджиевъ . . .	„ „	„
444	Велко Мандарче	„ „	—
445	Лазо Велковъ	с. Дивле, Скопско . .	Живъ.
446	Мицко Георгиевъ	гр. Скопйе	„
447	Свещ. Петъръ Андреевъ .	„ Велесъ	Убитъ.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
448	Свещ. Лазаръ Трайковъ . .	гр. Велесъ	Убитъ.
449	Сава Цвѣтаневъ	с. Долно-Солне, Скопско	„
450	Михаилъ Чековъ	„ Екшису, Леринско .	Живъ.
451	Гого Иванъ Капкушъ . . .	гр. Тетово	—
452	Тодоръ Геровъ	„ „	Живъ.
453	Георги Тодоровъ	„ „	„
454	Младенъ Мишевъ	„ „	—
455	Коце Зафировъ	„ „	—
456	Аце Ацовъ	„ „	—
457	Илия С. Кикишъ	„ „	—
458	Атанасъ Якимовъ Албански	с. Гор.-Еловци, Гостивар.	Живъ.
459	Никола Пановъ	„ „ „	Убитъ.
460	Тале Кръстовъ	гр. Галичникъ	Живъ.
461	Мино Пешковъ	„ „	—
462	Михаилъ Неновъ	„ „	—
463	Павле Кара-Асановъ . . .	с. Лазарополе, Галичн. .	Убитъ.
464	Гюре Никовъ	„ „ „ .	—
465	Димитъръ Арсовъ	„ „ „ .	—
466	Свещ. Тома Николовъ . .	с. Вранещица, Кичевско	Живъ.
467	Евгени П. Симеоновъ . . .	„ „ „	„
468	Лазаръ Войвода	„ Бѣлица „	—
469	Ангелъ Булгуровъ	гр. Кичево	—
470	Протоиерей Софроний . .	с. Подвизъ, Кичевско .	Убитъ.
471	Антонъ Мишевъ Аризанчинъ	Пехчевско	Живъ.
472	В. Чочовъ	с. Берово, Пехчевско .	Умрѣлъ.
473	Т. Никлевъ	гр. Крушево	Живъ.
474	Иванъ Пашалията	с. Берово, Пехчевско .	Убитъ.
475	Йорданъ Секулички . . .	„ Секулица, Кратовско	„
476	Станишъ Наковъ	гр. Грамадна, Кукушко .	Живъ.
477	Димитъръ Ляповъ Гуринъ .	с. Бобища, Костурско .	„
478	Кръсто Михаиловъ	„ Драглища, Мехомийско	Убитъ.
479	Дончо Джангалозовъ . . .	гр. Кукушъ	„
480	Никола Геройски	с. Круше, Рѣсенско . .	„
481	Кузо Блацки	„ Блаца, Костурско . .	„
482	Стоянъ Мурджевъ	гр. Прилѣпъ	Живъ.
483	Свещ. Владимиръ Живковъ	„ Щипъ	Самоубитъ.
484	Спиро Келемановъ	„ „	Умрѣлъ.
485	Трайчо Скандалията . . .	с. Скандалци, Щипско .	Живъ.
486	Пано Патриклия	„ Патрикъ, „ .	„
487	Свещ. Трайчо Калайджиевъ	гр. Щипъ	Убитъ при разоржжаване, слѣдъ изтезание.
488	Свещ. Александъръ Попъ Захариевъ	„ „	Убитъ.
489	Свещ. Димитъръ Неманички	с. Нѣманици, Щипско .	Обѣсенъ.
490	Доне Звѣздинъ	гр. Щипъ	Умрѣлъ.
491	Лазаръ Ив. Кльонковъ . .	„ „	Живъ.
492	Христо Чемковъ	„ „	Самоубитъ.
493	Доне Ефремовъ	„ „	Обѣсенъ.
494	Доне Саздовъ	с. Судикъ, Щипско . .	„
495	Пане Гочевъ	гр. Щипъ	„
496	Борисъ Даневъ	„ „	„

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
497	Гано Рибарски	гр. Щипъ	Убитъ.
498	Псалтиръ Никевски . . .	„ „	„
499	Марко Моневъ	с. Патетино, Щипско .	„
500	Моне Съльниковъ	„ Ранчанци, Щипско .	„
501	Коце Арсовъ Лазаровъ . .	гр. Щипъ	„
502	Сандо Джамбазовъ	с. Тупанецъ, Щипско .	Живъ.
503	Гйоре Арсовъ	„ Люботенъ, „ . .	„
504	Владимиръ Марчевъ . . .	„ Нѣманици, „ . .	„
505	Нако Арсовъ	„ Г.-Трогерци, „ . .	„
506	Лазо Ефремовъ	„ „ „ . .	„
507	Яне Рагушка	„ „ „ . .	„
508	Йорде Чолаковъ	„ Богословецъ, „ . .	Умрѣлъ.
509	Сане Арсовъ	„ „ „ .	„
510	Мите Судиклиевъ	„ Судикъ, Щипско . .	Убитъ.
511	Дѣдо Иванчо	„ Едеклерци, „ . .	„
512	Доне Топликлиевъ	„ Топликъ, „ . .	„
513	В. Дервишовъ	гр. Скопйе	„
514	Подпоручикъ Настевъ . .	„ Крушово	„
515	Стойко Христовъ	с. Кара-Суле, Солунско .	Живъ.
516	Мите Кайовъ	„ Шугово. Дем.-Хисарско	„
517	Ст. Стояновъ	„ Оризари, Кочанско .	„
518	Наумъ Буфчето	„ Буфъ, Леринско . .	Убитъ.
519	Спиро Ивановъ	„ Кара-суле, Солунско .	Живъ.
520	Даконъ Евстати	гр. Битоля	„
521	Майоръ Димитъръ Атанасовъ	с. Сухо, Солунско . . .	Убитъ.
522	В. Димитровъ	„ Берово, Пехчевско .	„
524	Спасъ Димитровъ	„ Градово, Г.-Джумайско	Живъ.
523	Серафимъ Пърталевъ . . .	„ Берово, Пехчевско .	„
525	Илия Леринski	„ Неволяни, Леринско .	Убитъ.
526	Миле Ставревъ	гр. Струмица	„
527	Подп. Борисъ Стрѣзовъ . .	„ Рѣсенъ	Живъ.
528	Ташко Арсовъ	„ Охридъ	„
529	Тошо Войвода	с. Банско, Мехомийско .	Убитъ.
530	Георги Касапчето	гр. Крушово	„
531	Подп. Сотиръ Атанасовъ .	„ Г.-Джумая	Живъ.
532	Коста Попето	с. Смоквица, Гевгелийско	„
533	Спиро Олчевъ	гр. Рѣсенъ	„
534	Полков. Борисъ Дранговъ .	„ Скопйе	Убитъ.
535	Ст. Бакаловъ	„ Петричъ	„
536	Христо Димитровъ	с. Баровица, Ен.-Вардар.	Живъ.
537	Кимо Георгиевъ	„ Негованъ, Солунско .	Убитъ.
538	Илия Димитровъ	гр. Костуръ	Живъ.
539	Дѣдо Иванъ	„ Горна-Джумая . . .	Умрѣлъ.
540	Иванъ Господаровъ	с. Либяхово, Неврокоп.	Живъ.
541	Васе Пехливана	„ Владимирово, Пехчев.	Убитъ.
542	М. Робковъ	„ Крива, Ен.-Вардарско	„
543	Лазаръ п. Томовъ	гр. Гевгели	Умрѣлъ.
544	Кочо Лютата	с. Левуново, Мелнишко .	Убитъ.
545	Капитанъ Л. Стойчевъ . .	гр. Мехомия	„
546	Арсо Даскала	с. Берово, Пехчевско .	Живъ.
547	Кръсто Наумовъ	гр. Прилѣпъ	Убитъ.
548	Йорданъ Тренковъ	„ „	Живъ.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
549	Илия Балтовъ	с. Буково, Битолско . .	Живъ.
550	Манушъ Георгиевъ	гр. Струмица	Убитъ.
551	Михаилъ Николовъ . . .	с. Бобища, Костурско .	Живъ.
552	Н. Кукаревъ	гр. Рѣсенъ	Убитъ.
553	Йорданъ Пиперката . . .	с. Козица, Кичевско .	„
554	Алексо Стефановъ	„ Радово, Крушовско .	Живъ.
555	Ангелъ Маленски	„ Малино, Кумановско .	Убитъ.
556	Илия Маказлиевъ	гр. Струмица	„
557	Трайко Йотовъ	Кукушко	Живъ.
558	Христо Силяновъ	гр. Охридъ	„
559	Андонъ Кьосето	Велешко	„
560	Пецо Георгиевъ	гр. Битоля	Убитъ.
561	Капитанъ Танушевъ . . .	„ Крушово	Живъ.
562	Трайко Павловъ	с. Саса, Кочанско . . .	„
563	Зап. Подпоручикъ Милевъ .	гр. Охридъ	Убитъ.
564	Капит. Христо Саракиновъ .	с. Саракиново, Воденско	Умрѣлъ.
565	Капитанъ Мановъ	гр. Кочани	Живъ.
566	Павле Давковъ	с. Сърбиново, Г.-Джум. .	Убитъ.
567	Г. Д. Савовъ	Прилѣпска околия . . .	„
568	Цилю Калайджиевъ . . .	гр. Леринъ	Живъ.
569	Петъръ Мончевъ	„ Солунъ	„
570	Владимиръ Кипровъ . . .	„ Мехомия	Убитъ.
571	Мате Пандиловъ [1]	„ Куманово	Умрѣлъ.
572	Зафиръ Машаровъ	„ Скопйе	„
573	Богоя Спасовъ	„ Галичникъ	„
574	Иванъ Шойлевъ	„ Велесъ	Живъ.
575	Тодоръ Хаджи Алексовъ . .	„ „	„
576	Никушъ Карастояновъ . .	„ „	Умрѣлъ.
577	Коте Мартулчанецъ . . .	„ „	„
578	Петре Варналиевъ	„ „	„
579	Саздо Копанданъ	„ „	„
580	Никола Котевъ Чнърте . .	„ „	„
581	Петре Милевъ	„ „	„
582	Христо Милевъ	„ „	„
583	Никола Ясеновецъ	с. Ясенъ, Велешко . .	„
584	Мите Парце	гр. Прилѣпъ	„
585	Тоде Бъчварчето	„ „	„
586	Илия Кехая [1]	„ „	„
587	Василъ Николовъ	с. Липовикъ, Радовищ.	Умрѣлъ въ затвора.
588	Петрушъ попъ Лазаровъ .	гр. Радовищъ	Живъ.
589	Константинъ Ципушевъ . .	„ „	„
590	Коце Зафировъ	„ „	„
591	Тодоръ Стефановъ	„ „	„
592	Иванъ Месаровъ	с. Подарешъ, Радовищ.	„
593	Стаменъ Темелковъ . . .	„ Орѣховица, „	—
594	Мите Георгиевъ	„ Подарешъ, „	—
595	Илия Боцевъ	„ Дѣдино, „	Убитъ.
596	Христо Сеизовъ	„ „ „	„
597	Иванъ попъ Евтимовъ . .	гр. Радовищъ	Живъ.

[1]) Лицата отъ бр. 571 до 586 сж участвували въ революционното съзаклятие прѣзъ 1880—1881 год.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
598	Никола Георгиевъ	гр. Радовищъ	Живъ.
599	Христо Ковачевъ	с. Конче, Радовищко .	Убитъ.
700	Иванъ Дърмовъ	„ Иньово, „ .	„
601	Атанасъ Манушковъ . . .	„ Войславци, „ .	„
602	Георги Чавдаровъ	с. Войславци, Радовиш.	„
603	Мате Нойковъ	„ Папавница, „	„
604	Евтимъ Георгиевъ	„ Подарешъ, „	„
605	Свещ. Димитъръ Георгиевъ	„ Баракли-джумая, Сѣр.	Умрѣлъ отъ бой.
606	Сотиръ Чанджиевъ . . .	„ „ „	„ „ „
607	Мите Казаковъ	„ Хазнатаръ, „	Живъ.
608	Алеко Василевъ	„ Баракли-Джумая, „	„
607	Лазаръ Гайдаровъ	„ Спатово, Дем.-Хисар.	Убитъ.
610	Тома Джанкушевъ	„ „ „	Живъ.
611	Гого Стояновъ	„ Хазнатаръ, Сѣрско .	„
612	Филипъ Коларовъ	„ Баракли-Джумая, Сѣр.	„
113	Коста Димитровъ	„ Елшенъ, Сѣрско . .	„
614	Дино Гушевъ	„ Кула „ . .	„
615	Атанасъ Карайовановъ . .	„ Просеникъ, Сѣрско .	Умрѣлъ.
616	Георги Ил. Геговъ	„ Елшенъ, „ .	Убитъ.
617	Стою Ангеловъ Кюсето . .	„ Чучулигово, „ .	Живъ.
618	Петре Капитапъ	„ Долна-Равна „ .	„
619	Христо Лазаровъ	„ Спатово, Дем.-Хисар.	Убитъ.
620	Иванъ Лазаровъ	„ Кишишлъкъ, Сѣрско	Живъ.
621	Никола Каревъ	„ Горно-Броди, „	„
622	Зимбилъ Войвода	„ „ „ „	Убитъ
623	Стою Вѣлдоновъ	„ Караджово, „	„
624	Михалушъ Маргаритовъ . .	„ Баракли-Джумая, Сѣр.	„
625	Гого Дереджиевъ	„ Порлида, Сѣрско . .	„
626	Георги Баджовъ	„ Бурсукъ, „ . .	„
627	Никола Аврамовъ	„ „ „ . .	„
628	Тимо Пазвантовъ	„ Горни-Порой, Д.-Хис.	Живъ.
629	Туше Илиевъ Тимчевъ . .	„ „ „ „ „	Умрѣлъ въ затвора.
630	Георги Атанасовъ Киранинъ	„ Долни-Порой „ „	Изгорѣнъ въ затвора.
631	Стоянъ Петровъ	„ „ „ „ „	„ „ „
632	Георги Ив. Сивиковъ . . .	„ „ „ „ „	Живъ.
633	Георги Ивановъ	„ Шугово, „ „	Убитъ.
634	Коста Димитровъ	„ Джумаа-махле „ „	Живъ.
635	Иванъ Ат. Чорбаджиевъ . .	„ Хаджи-бейликъ, Д.-Х.	Убитъ[1]
636	Димитъръ Илиевъ	„ „ „ „ „	Живъ.
637	Иванъ Златковъ	гр. Кратово	Убитъ.
638	Симеонъ Георгиевъ	с. Прѣсека, Кочанско .	Живъ.
639	Тодосъ Сарафовъ	гр. Кочани	Убитъ.
640	Коце Антовъ	„ „	„
641	Димитъръ Наковъ	„ „	Живъ.
642	Димитъръ п. Георгиевъ . .	с. Берово, Пехчевско[1]) .	Умрѣлъ.
643	Костадинъ п. Георгиевъ .	„ „ „	„
644	Павелъ Бетински	„ „ „	Убитъ.

[1]) Димитъръ п. Георгиевъ и Костадинъ п. Георгиевъ сж били организатори и водители, както на възстанието въ Малешевско прѣзъ 1876 год. така и на Крѣсненското възстание въ 1878 година.

№ по редъ	Име и прѣзиме	Мѣсторождение	Живъ ли е или не
645	Христо Кутруля	с. Робово, Пехчевско .	Убитъ.
646	Давидко Механджийски . .	„ Владимирово, Пехчев.	„
647	Атанасъ Раздоловъ	„ Берово, Пехчевско .	Живъ.
648	Георги Ивановъ	„ Осиково, Неврокопско	Умрѣлъ.
649	Христо Стаменовъ	„ Гавалянци, Кукушко	Убитъ.
650	Илия Маноловъ	„ „ „	Живъ.
651	Трайчо Къосето	„ Иджиларе, Кукушко .	„
652	Яне Казански	„ Казаново, „ .	Умрѣлъ.
653	Христо Дѣлчевъ	гр. Кукушъ	Живъ.
654	Кольо Сатиевъ	с. Гавалянци, Кукушко	„
655	Георги Станоевъ	„ Неготино на Вардара, Кавадарско	Убитъ.
656	Димитъръ Тръмбурата . .	„ Скрижево, Зъхненско	Умрѣлъ.
757	Паско Димитровъ	„ „ „	Убитъ.
658	Тодоръ Димитровъ Абаза .	„ „ „	Умрѣлъ въ затвора.
659	Илия Домузовъ	„ „ „	Убитъ.
660	Вангелъ Петринъ	„ „ „	Живъ.
661	Вангелъ Пасковъ	„ „ „	„
662	Никола Антоновъ	„ „ „	„
663	Божикъ Атанасовъ	„ „ „	„
664	Свещ. Димитъръ Цирковъ .	„ „ „	„
665	Александъръ Димитраковъ	гр. Кр. Паланка . . .	Умрѣлъ.
666	Димитъръ Миракчиевъ . .	„ Щипъ	Живъ.
667	Дончо Лазаровъ	с. Ватоша, Тиквешко .	„
668	Борисъ Филиповъ	Неготино	Убитъ.
669	Росо Филиповъ	„	„
670	Йорданъ Недковъ	Кавадарци	„
671	Лазо Асията	„	„
672	Ване Тенекеджиевъ . . .	„	„
673	Илия Темковъ	с. Марина, Тиквешко .	„
674	Йорданъ Ташовъ	„ Корията, „ .	„
675	Данаилъ Христовъ	„ „ „ .	„
676	Василъ Захарковъ	„ Чемерско „ .	Обѣсенъ.
677	Василъ Темелковъ	„ Баняни „ .	Убитъ.
678	Лазо Чифлишки	„ „ „ .	„
679	Дѣло Коприщки	„ Коприщница, Тиквеш.	„
680	Димитъръ Пинджуровъ . .	„ Ватоша „	„

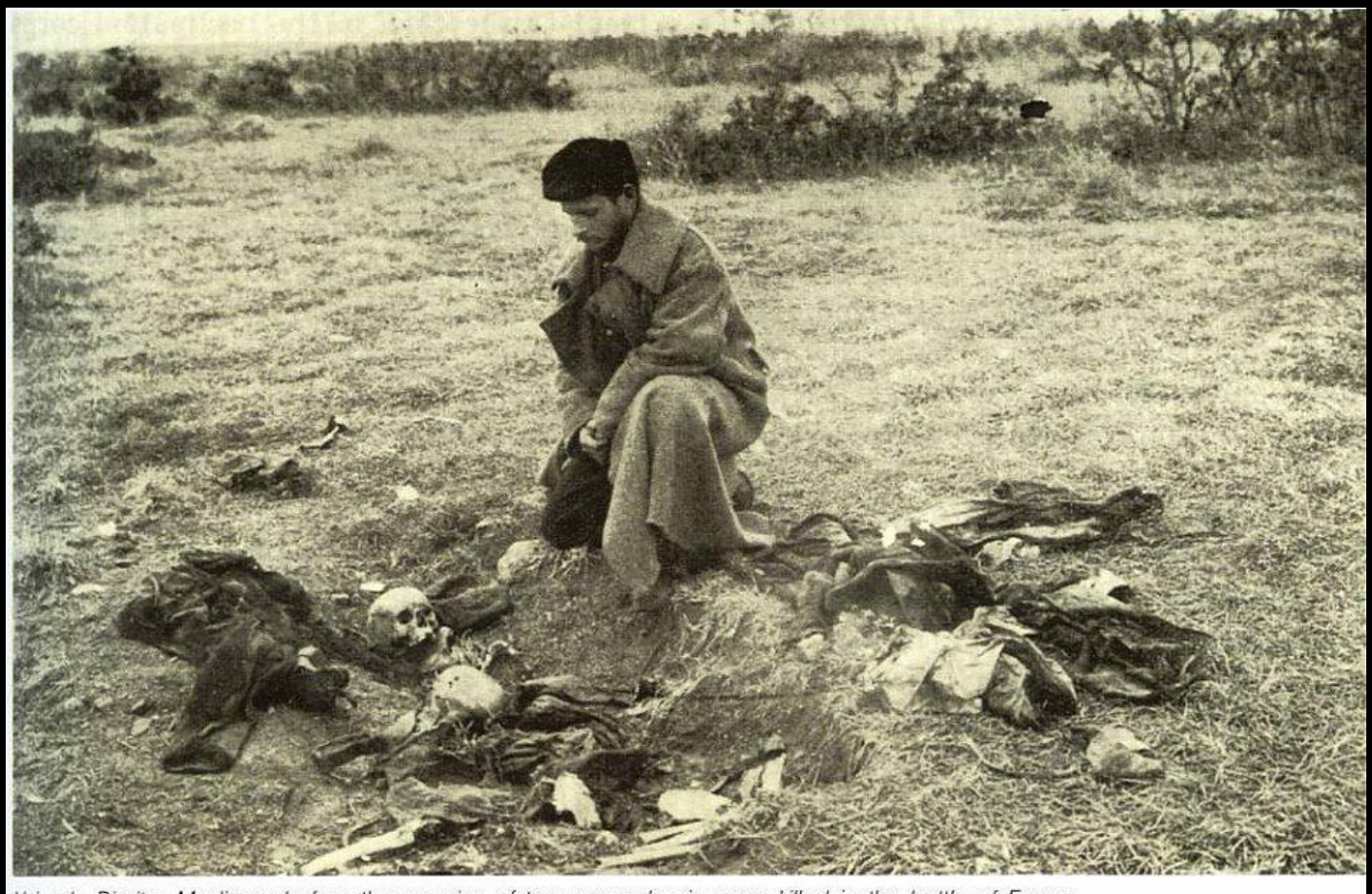
2491—1919

Скенирано за:

www.strumski.com

Библиотека „Струмски”
е създадена в памет на
загиналите за Родината.

Voivode Dimiter Madjarov before the remains of two comrades in arms killed in the battle of Ferres